

Halk kitleleri günbegün daha büyük bir öfke ve kinle değişim şartları arayışı içindedir. Halkın çelişkileri büyümekte, demokratik ihtiyaçları artmakta ve gerici kliklerin bir kaldıracı olmaktan bağımsız eylemi ile kurtuluş mücadelesi zemini oluşmaktadır.

Yeni Demokrasi

19 TEMMUZ-2 AĞUSTOS 2023 • SAYI: 141 • FİYAT: 10 TL • ISSN: 2630-5526

gazetesi

ÖRGÜTSÜZLÜĞÜN FATURASI KABARIYOR

EKONOMİ 5

VERGİLER HALKIN SIRTINA!

Ürünlere yapılan zam oranlarıyla ücretlerde yapılan artış oranları arasındaki uçurum halkın daha fazla yoksullaşması anlamına geliyor. Vergi zamları hemen her gün bir ürüne yapılan zam olarak halkın sofrasına yansıyor. Alım gücü alabildiğine düşüyor. Asgari ücrete yapılan zam üçüncü aya girmeden vergi zamlarıyla kuşa çevriliyor!

KADIN 17

KADIN KURTULUŞU VE ÇELİŞKİLERİN TOPLUMSALLAŞMASI

Bizim burada dikkat çekmek istediğimiz nokta şu: En ilerici sınıf ve yıkıcı güç işçi sınıfıysa kadın kurtuluş mücadelesi bu sınıfa mal edilmelidir. Bu demek değildir ki kadın mutlaka komünist ya da devrimci partiler içinde örgütlenmelidir. Elbette bu olması gerektir; ama biz kadın sorunu sınıfsaldır derken sorunun cinsiyet eşitsizliği yönüne gözümüzü kapatmıyoruz.

SAYFA 12-13-14

KOLEKTİF DOĞRULTU

Enternasyonal Birlik ve Mücadele Büyük Zaferler İçin Olanaktır

"Kahrolsun faşizm, yaşasın proleter öncümüz"

Akiner Çağlar

Faşizmin tüm baskı, sansür ve yasaklamalarına rağmen 45 yıldır yayın hayatımızı sürdürüyoruz. Birçok yasaklanan yayınımlar yeni isimlerle, aynı ideolojik öze beslenmeye devam ediyor. Akiner Çağlar yoldaşımız da **Özgür Gelecek** dönemindeki yoğun emekleriyle devrimci basın sembol isimlerinden olmuştur. **Yeni Demokrasi** olarak yoldaşımızı ölümsüzlüğünün 25. yılında saygı ve özlemlerle anıyoruz.

Akiner Çağlar, Erzincan-Tercanlı bir ailenin çocuğu olarak 5 Ocak 1961 yılında dünyaya geldi. 1980 öncesi İstanbul Bağcılar bölgesinde devrimci mücadeleye katılarak, 12 Eylül AFC'sine karşı mücadele etti.

1981 yılında Erzincan'da yakalandı. Oradan İstanbul Gayrettepe'deki işkencehaneye getirildi. Gerek Erzincan'da gerekse de İstanbul'da acımasız işkencelere tabi tutuldu. O işkencelere-işkencecilere teslim olmadı. 6 yıl Metris ve Sağmalcılar hapisanelerinde TKP/ML davası tutsaklarıyla birlikte kaldı.

İş olanakları nedeniyle ailesiyle birlikte akrabalarının da bulunduğu Akhisar'a göçtü. Akhisar halkıyla iyi ilişkiler geliştirdi. Orada yaşadığı 3 yıl boyunca dağıtımını yaptığı Özgür Gelecek Gazetesi, Akhisar'da geniş ve düzenli bir dağıtım ağına kavuştu. Kendisine gelen profesyonel devrimci yaşam sürdürme ve gazetenin bir alanda temsilciliğini üstlenme görevini coşkuyla kabul etti

ve Özgür Gelecek Malatya Temsilcisi olarak göreve başladı.

24 Temmuz 1998'de görev için gittiği bir köyden dönerken kalp krizi geçirdi. Yoldaşının kollarında ölümsüzleşen Çağlar her şeyini yoldaşlarına emanet etti ve "*Beni yoldaşlarımın yanına, Sarıgazi'ye gömün. Kahrolsun faşizm, yaşasın proleter öncümüz.*" onun son sözleri oldu.

DEDAŞ'ı protesto eden çiftçilerin traktörlerine el konuldu, 4 çiftçi tutuklandı

15 Temmuz günü Urfa'nın Viranşehir ilçesinde çiftçiler elektrik kesintilerini yol kesme eylemi yaparak protesto etti. Jandarma 20 çiftçiye işkence ile gözaltına aldı. Gözaltına alınanlardan 4 çiftçi tutuklandı.

Urfa'nın Viranşehir ilçesinde Dicle Elektrik Dağıtım Anonim Şirketi'nin (DEDAŞ) uyguladığı elektrik kesintilerini protesto eden 20 çiftçi askerler tarafından darp edilerek gözaltına alındı. Elektriklerin kesik olmasından kaynaklı ekinlerini sulayamayan çiftçiler Urfa-Mardin karayolunu taşlar ile trafiğe kapattı. Kapanan yol nedeniyle uzun araç kuyruğu oluştu. Olay yerine gelen asker, çiftçilere saldırdı. Gözaltı işlemlerinden sonra çiftçilerin yol kenarında kalan traktörlerine de el konuldu. Askerlerin saldırısı sonucu

yolun kenarında bulunan tarlalarda yer alan anızlar alev aldı.

4 ÇİFTÇİ TUTUKLANDI

Mezopotamya Ajansı'nın haberine göre 15 Temmuz gecesi Viranşehir İlçe Jandarma Komutanlığı'nda gözaltında tutulan 20 çiftçiden 10'u ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldı. 10 çiftçi ise işlemlerin ardından Viranşehir Adliyesi'ne sevk edildi. Savcılık çiftçileri "Görevi yaptırmamak için direnme", "Kamu malına zarar verme" ve "Trafik güvenliğini tehlikeye sokma" suçlaması ile Viranşehir Sulh Ceza Hakimliği'ne sevk etti.

Mahkeme, çiftçilerden İsmail Akyol, Abdulkadir Yıdızoğulları, Mehmet Yıldızoğulları ve Zafer Keskinbıçaklı'nın sevk maddelerinden ayrı ayrı tutuklanmasına karar verirken, 6 çiftçi adli kontrol şartları ile serbest bırakıldı. Hakkında tutuklanma kararı verilen çiftçiler Hilvan Hapishanesine gönderildi.

Geçen yılda da benzer elektrik kesintileri yaşanmış ve birçok ürün kuraklık riskiyle karşı karşıya kalmıştı. Sorunların çözülmemesi durumunda çiftçiler eylemlerine devam edeceklerini belirtti.

Sanayi üretimi yıllık bazda azaldı

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), mayıs ayına ilişkin sanayi üretim endeksi verilerini açıkladı. Buna göre sanayi üretimi mayıs ayında aylık bazda yüzde 1,1 artarken, yıllık bazda yüzde 0,2 azaldı.

Sanayinin alt sektörlerine ait üretim verilerine göre 2023 yılı mayıs ayında

madencilik ve taş ocakçılığı sektörü endeksi bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 7,1 azaldı.

Evrensel'in aktardığına göre imalat sanayi sektörü endeksi yüzde 0,6 arttı ve elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtım sektörü endeksi ise yüzde 1,3 azaldı.

Dersim'in Akirek köyünde maden tehdidi

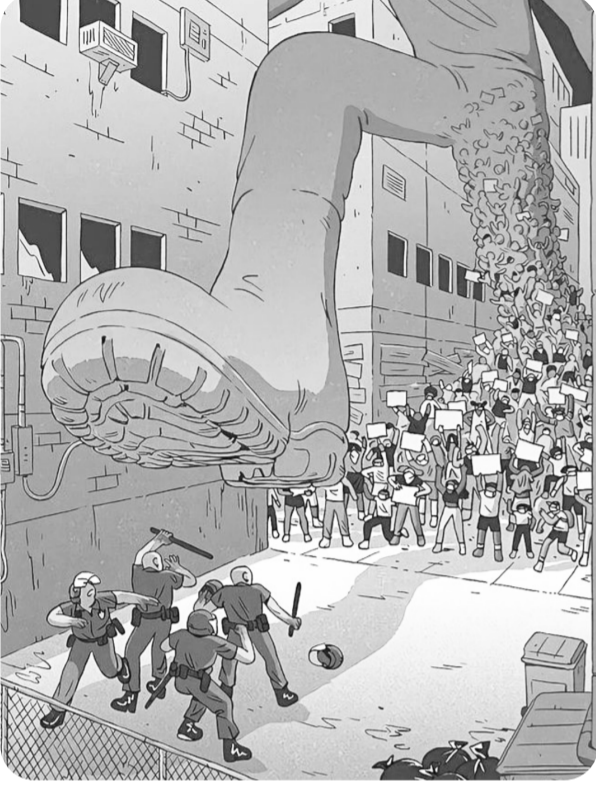

Dersim'in Çemişgezek ilçesine bağlı Akirek (Gözlüçayır) köyünde maden tehdidi sürüyor.

Bölgeye Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'ndan geldiğini söyleyen kişiler köyde maden araması için sondaj yapılacağını ifade ettiler. Köy heyeti bölgede 10 bin küçükbaş hayvanın beslendiğini, arıcılık

yapıldığını ifade ederek köyde madene izin vermeyeceklerini belirttiler.

2021 yılında da Akirek köyünde maden aramak isteyen şirkete karşı köylüler traktörlerle yolları kapatmıştı. Köylüler şirket yetkililerini "Bizim size verecek bir karış toprağımız yok" diyerek köyden kovmuştu.

POLİTİK
GÜNDEMUMUTSUZLUĞA VE BELİRSİZLİĞE
KARŞI DEVRİM BİLİNCİNİ KUŞAN!

sürüklenmesini getirdi. Yapılan vergi düzenlemeleri ve dolar kurundaki hareketlilik sadece akaryakıtta yüzde 30 artışı getirmiştir. Ekonomik krizin tüm faturası zaman kaybetmeksizin ve istikrarlı bir yönelimle halka kesilmektedir.

Tayyip Erdoğan ve önderlik ettiği Cumhur İttifakı tıpkı 15 Temmuz Olayları sonrası 20 Temmuz'da inşa ettiği sürecin bir benzerini şimdi 14 ve 28 Mayıs seçimleri sonrası oluşturmuş ve dizginsiz, sorunsuz ve direnç görmeksizin halka yönelik ekonomik saldırı dalga-

ları geliştirmektedir. 15 Temmuz 2016 "Gülcenci Darbe Girişimi" sonrası oluşan politik saldırganlık şimdi seçimde elde edilen zafer ile bir ekonomik saldırganlık biçimine bürünmüştür. Üstelik İsveç ve Finlandiya'nın NATO üyeliklerine yönelik pürüzleri kaldırıp AB sürecine destek şartı oluşturarak, Ukrayna politikasında daha kararlı konumlanarak, ekonominin dümenini teslim ettiği şahsiyetlerle "yedi düvele" güven telkin ederek süreci örgütlemektedir. Yani "Batı emperyalist" blokuna olan bağlılığını sürdürdüğünü ispatlayan adımlar atarak ilerlemektedir. Bu saldırılar, aynı zamanda seçim öncesi halkı kandırmak ve dümene geçmek için dirençli sayılacak diğer faşist kliğin artık felç olduğu, oldukça uygun koşullar içinde gerçekleşmektedir. Bir kez daha tanık olmaktayız ki faşist klikler ekonomik saldırganlıkta bir bütün egemenlerin çıkarında ortaklırlar. Düne kadar halka değişim vadedenler, halkı kendi klik mücadelesinde dolgu malzemesine çevirenler ve seçim sandıklarında halkı kızıştıran söylevler çekenler şimdi gerçekleşen büyük saldırganlıkta "bizim yapacak bir şeyimiz yok" diyerek halka karşı hainlikte büyük bir ortaklığa girmişlerdir. Halka karşı saldırı fütursuzca sürerken bir dahaki seçime kadar çaresizlik ilan edilmektedir.

Seçimlerle saflaştırılan, karşıtlaştırılarak politize edilen ve adeta her bir kliğin kaldıracına dönüştürülen geniş halk yığınları vahşi, sınırsız bir sömürü, yoksullaşma, yoksunlaşma girdabının

ortasında kalmıştır. Seçimlerde ortaya konulan hem muhalefetin hem de dümen başındaki kliğin istikrar söyleminin de sadece bir yalan olduğu gerçeği ise patron-ağaların yarattığı krizin faturasının halk kitlelerine kesilmesi olduğu ortaya çıkmıştır. Geleceksizlik, belirsizlik, umutsuzluk ve tüm bunlara yataklık eden örgütsüzlük halinin çaresizliğidir var olan gerçeklik.

Bu tabloda ise faşizmin politik saldırganlığı başta ilerici, demokrat, devrimci, yurtsever ve komünist güçler olmak üzere hakkını arayan, düşünce ve ifade özgürlüğünü kullanan herkese tam bir odaklanmayla sürmektedir. Halka yönelik gerici kuşatma ideolojik aygıtların en pespaye kullanımıyla sürdürülmektedir. Karma eğitimin tartışılması, Kürt kazanımları ve mücadelesi başta olmak üzere her adımda şovenist histerinin tırmandırılması, 15 Temmuz darbe girişiminin yıl dönümü vesilesiyle tüm faşist kliklerin hamaset yarışına girilmesi, Menzil Tarikatı "gavs"ı Abdülbaki Erol'un ölümüyle devlet erkinin tarikat şeyhine kusursuz saygısı ve cenaze töreninde gerici kitlesel gövde gösterisi gündemi işgal eden halka yönelik ideolojik-politik kuşatmanın parçalarıdır.

"15 Temmuz Demokrasi ve Milli Birlik Günü" adı altında gerçekleşen ve her yıl daha fazla sönük ve yapay hale gelen kutlamalar bu yıl da "inmeyen bayrak, susmayan ezan" ritüeliyle gerçekleşti. Faşist kliklerin mücadelesinin bir ürünü olan 15 Temmuz yine faşist kliklerin bir yönetme argümanı mücadelesine de sahne olmaktadır. Bir Saray Darbesi girişimi ve başarısızlığı olarak tarihteki yerini alan bu olay faşist diktatörlüğün aynı zamanda halka yönelik topyekün saldırıları için zemin sunan bir karakter taşımaktadır. Sistemin faşist karakteri ve emperyalizme uşaklığı "demokrasi ve millilik" kalın örtüsüyle gizlenmeye çalışılmaktadır. Halkın hak arayışı, özgürlük talebi, demokrasi isteğine karşı faşist yasalar, polis jopu, jandarma dipçığı, mahkeme kürsüleri çalışırken NATO'nun bir savaş gücü, vurucu gücü, bir uşağı olma çabası, emperyalist sistemin işlevli bir dışlisi olmaya dair sunulan şartsız güvenceler eşliğinde 15 Temmuz 2023 kutlamalarına bilindik, vicık vicık bir millilik söylemi damga vurmuştur.

Tayyip Erdoğan "Kritik yol ayrımlarının çoğunu geride bıraktık. Şimdi önümüz-

de 2023 hedeflerimize Cumhur İttifakı olarak bütünleştirdiğimiz son bir eşik var. Onu da aştığımızda artık ülke ve millet olarak yeni bir döneme giriyoruz" diyerek ne olduğu belirsiz vaatler eşliğinde ekonomik saldırganlık ortamında ağdalı bir hamaset yapmanın ötesine geçememiştir. Emperyalistler arası çelişkilerin keskinleştiği, tırmandığı bu eksende var olan emperyalist örgütlenmelerin güçlendirilerek genişletilmeye ve ittifakların sağlamaştırılmaya, yeni ekonomik ve siyasi emperyalist örgütlenmelerin inşa edilerek karşı hazırlıkların yapıldığı koşullarda faşist diktatörlük çöküntü içinde bir ekonomik sistemle, feodal kalıntıların ve yarı sömürge yapısının yarattığı tüm zayıflıklarla "bildiği yolun en iyi yol olduğu" tercihiyle ilerlemektedir. Hem siyasal rejimi hem de emperyalist güçler mücadelesinde aldığı konumlanışla bahsedilen "yeni döneme" bu şekilde girmektedir. Daha fazla faşist saldırganlık, daha fazla mahkûm hale geldiği "Batı emperyalist" blokuna bağımlılık rotası ile hedeflerine doğru ilerlemektedir.

Bu, halka daha fazla zulüm, daha büyük yoksullaşma, daha fazla işsizlik, daha büyük emperyalist tahakküm, daha çok aşağılanma, daha kapsamlı örgütsüzlüğün dayatılması ve daha acımasız bir sömürü demektir. Halk kitleleri günbegün daha büyük bir öfke ve kinle değişim şartları arayışı içindedir. Halkın çelişkileri büyümekte, demokratik ihtiyaçları artmakta ve gerici kliklerin bir kaldıracı olmaktan bağımsız eylemi ile kurtuluş mücadelesi zemini oluşmaktadır.

Halkın yaşadığı çelişkiler ve içinde bulunduğu toplumsal koşullar, onu kuşatan politik çelişkiler tüm şiddetiyle Demokratik Halk Devrimi mücadelesini yükseltme zeminini beslemektedir. Halkın bağımsız eylemi ve hareketini kumanda edecek, çelişkilerine karşılık gelen şey Demokratik Halk Devrimi programıdır. Bunu politik bir güce çevirmek ise halkın eğilimiyle birleşmek, onu örgütlemek, seferber etmek ve buna önderlik edecek komünist parti örgütlenmelerini güçlendirmek, politik niteliği ve bilinci hızla kuşanmaktan geçmektedir. Geleceği kazanmanın ve halkı umutsuzluk-belirsizlik girdabından kurtarmanın yegâne yolu budur.

Faşist diktatörlüğün, halka yönelik siyasi ve ekonomik saldırganlığı 14 ve 28 Mayıs seçimleri sonrası beklendiği gibi kudurgan bir hal almıştır. Yüksek enflasyon, düşük faiz, belli periyotlarla devalüasyona yol açan döviz kuru hareketliliği, emperyalist tekellerin uluslararası iş bölümünde iştahını kabartan ucuz iş gücü ve ucuz üretim alanı olma durumu ve yine zayıf ekonomik sistem ile üretim girdilerindeki zorunlu ithalatla büyük kârlar sağlayan vurgunlar, borcu yüksek faizle borç alarak kapatmaya dayalı kısır döngü ekonomik krizin bir buhran haline dönüşmesine, çaresizlik içinde çırpınmaya dönüşmüştür. Bütçe açığının ve cari açığın büyümesi, Türk Lirası'nın istikrarlı kan kaybı, borçluluk oranının sürekli büyümesi sistemin krizinin derinleşmeye devam edeceğinin işaretlerini vermektedir. Enflasyon hesaplamalarındaki büyük manipülasyon ve bu manipülatif verileri baz alarak işçi ve emekçilerin ücretleri belirlendi, dolaysız vergiler acımasızca artırıldı ve iğneden ipliğe bu eksende zamlar yapıldı, döviz kuru hareketliliğiyle dövize dayalı tüm mal ve hizmetler de zlandı. Bankacılık sistemini rahatlatmak için zaten mesaisi artan Dikilitaş Darphanesi'nin Kur Korunmalı Mevduatların yükünün yeni bir düzenlemeyle bütçeden Merkez Bankası sorumluluğuna verilmesiyle bu mesaisi daha fazla arttı. Paranın alım gücü ve değerinin daha fazla düşürülmesi halkın tam bir dar boğaza, sefalete, saat saat yoksulluğa

SAMANDAĞ HALKI EVVEL TEMMUZ FESTİVALİ'NDE BULUŞTU

Pir Sultan Abdal Kültür Derneği Samandağ Şube ve Yeniden İnşa Platformu'nun ortaklaşması ile alternatif bir Evvel Temmuz Festivali örgütlendi. 3 gün boyunca süren festivalde çocuk şenliği, depremde ve mücadelede yitirilenler için anma etkinliği ve panel düzenlendi.

10-11-12 Temmuz tarihlerinde düzenlenen festivalin ilk gününde çocuk şenliği yapıldı. Çocukların üzerindeki depremin ve sonraki sürecin oluşturduğu olumsuz etkiler bir nebze kırıldı. Kuşalanı Mahallesi'nde örgütlenen şenlikte çeşitli oyun ve sunumlarla çocukların yaşadıkları travma birkaç saatliğine yerini neşeye bıraktı.

Festivalin 2. gününde Gülbahar Halk Korosu ve halk sanatçısı Pınar Aydınlar'ın katılımlarıyla anma etkinliği düzenlendi. Türküler ve Arapça şarkılarla ilerleyen programa kitle zilgit ve alkışlarla eşlik etti. Depremden en çok etkilenen kentler arasında olan Samandağ'da halkın bütün zorluklara rağmen kendi festivaline sahip çıkması şehrin yeniden ayağa kalkması için bir umut oldu.

Festivalin son gününde örgütlenen panel ise "Deprem Sonrası İnsan Hakları, Katliamlar Tarihinde Alevilik, Örgütlenme, Deprem Sonrası Yeniden İnşa" gibi konular çerçevesinde gerçekleşti. İHD Maraş Şube Başkanı Selçuk Delibaş, PSAKD Genel Başkanı Cuma Erçe ve Yeniden İnşa Platformu temsilcisi panelde sunum yaptı.

YENİDEN İNŞAYA OMUZ VERELİM

Yeniden İnşa Platformu temsilcisi Özge Uysal konuşmasına depremde yaşamını yitirilenleri anarak başladı. Depremi ilk gününden itibaren Samandağ halkının devlet tarafından yalnız bırakıldığını söyleyen Uysal, bu süreçte halkın dayanışma örnekleri sergilediğini belirtti. Depremi ilk günlerinden itibaren birçok sorunla karşılaştıklarını belirterek bu sorunların nasıl katlanarak büyüdüğünü ve yeni sorunlara evrildiğini açıkladı. Dayanışma göstererek evini açan depremedelere su faturalarının geldiğini, halen devam eden asbest sorununa dikkat çekildi. Uysal, Samandağ halkının üretim alanlarından uzaklaştırılmak istendiğini, tarlalarına ve evlerine yakın yerlere çadır kurmanın

engellendiğini belirterek çadır kentlere mahkûm edildiğini söyledi. "Bu süreçte moloz dökümlerine karşı tepki vermeye, depremle oluşan hak ihlallerine karşı hukuki destek sağlamaya çalıştık" diyen Uysal, kurdukları platformla ortaya çıkan çelişkilere karşı örgütlenmenin yollarını açtıklarını belirtti. "Yeniden İnşa'dan anladığımız, bir bütün yeniden inşa: Yani sosyal, kültürel, mimari..." diyerek yeniden inşa sürecine omuz verme, örgütlenme çağrısı yaparak sözlerini sonlandırdı.

TEK ÇARE HALK ÖRGÜTLÜLÜĞÜ

İHD Maraş Şube Başkanı Selçuk Delibaş tek çarenin halk örgütüllüklerinde olduğuna vurgu yaptı. Örnek olarak Alevilerin kapılarına "X (Çarpı)" işareti koyanların Alevilerin rahat uyumasına dahi engel olduğunu söyleyen Delibaş, buna karşı PSAKD, İHD gibi demokratik

kitle örgütlerinde örgütlenmenin ve öz savunma yapmanın önemine değindi. Bunun gibi faşist saldırılardan devletin sorumlu olması, ilgilenmesi gerektiğini belirterek mevcut sistemin buna uygun olmadığını söyledi. Delibaş örgütlenmeye vurgu yaparak şunları söyledi: "Egemenler 'Yaptım, var mı diyeceğin?' diyor. Buna cevap halktan gelmeli. Buna cevabımız örgütlenerek 'Var' olmalı." dedi.

KATLIAMCI ZİHNİYETLE HESAPLAŞMA

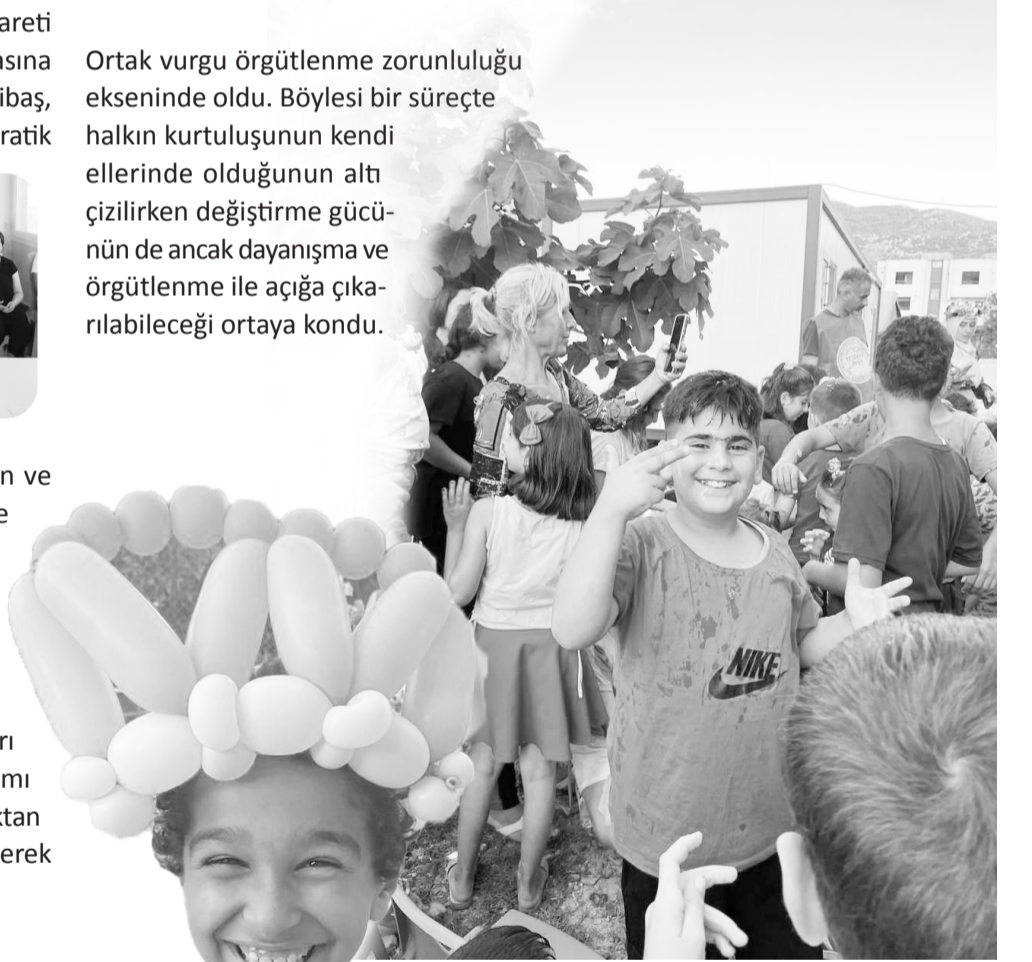
PSAKD Genel Başkanı Cuma Erçe "Katliamlar Tarihinde Alevilik" başlığında konuşma yaptı. Sivas Katliamı sanıklarının tek tek bırakılmasına tepki gösterirken esas olanın katliamcı zihniyetle hesaplaşmak olduğunu vurguladı.

Erçe konuşmasında "Devlet bunun neresindeydi? Esas olan bu. Biz örneğin Denizlerin, Mahirlerin, İbrahimlerin, Pir Sultan Abdal'ın (...) katillerini aramaya kalkarsak bulamayız. Ama bun-

ları katleden zihniyeti açığa çıkarmaya kalktığımızda aslında varacağımız adres bize neyle hesaplaşmamız formülünü, reçetesini sunar. Biz aslında neyle, kimle hesaplaşmalıyız? Bugünlerde Sivas katillerinin cezaevinden çıkartılacakları, affedilecekleri haberleri geliyor. Yaparlar mı? Yaparlar. Yaptılar mı? Yaptılar. Daha önce elinde benzin bidonuyla fotoğrafı olan Ahmet Dedelerini cumhurbaşkanlığı affıyla serbest bıraktılar. Şu an adreslerini bildiğimiz 3 katil kırmızı bültenle aranıyor." dedi. Katillerin yakalanmasının önemli olduğunu vurgulayan Erçe, bunu planlayanların ve arka planda kim olduğunun bilinmesinin daha önemli olduğunu söyledi.

ÖRGÜTLENME ZORUNLULUĞU

Ortak vurgu örgütlenme zorunluluğu ekseninde oldu. Böylesi bir süreçte halkın kurtuluşunun kendi ellerinde olduğunun altı çizilirken değiştirme gücünün de ancak dayanışma ve örgütlenme ile açığa çıkarılabileceği ortaya kondu.

VERGİLER HALKIN SIRTINA!

Emperyalist kapitalizmin düşük kâr oranları, tedarik zincirinin pandemiyin etkisiyle aksamasının yarattığı enflasyon ve resesyonlar, pazar alanlarının daralması, Rusya-Ukrayna savaşının yarattığı yeni ekonomik tablo onun inişli-çıkışlı durumunun devam etmesi anlamına geliyor. Mevcut krizden çıkışın bir adresi olarak görülen yarı feodal ve yarı sömürge ülkeler ucuz üretimle ve pazar alanı olarak mevcut krizin belli halkalarına “can suyu” olurken krizin fırtınaya dönüş-tüğü ülkeler olma özelliğini taşıyor. Bağımlı sosyal-ekonomik yapının “dikiş tutmayışı” aynı döngüde debelenmeyi sürdüren bir Türk hâkim sınıfları gerçekliğini de gözler önüne seriyor.

Türkiye de sosyoekonomik yapının bir sonucu olarak mevcut krizin fırtına etkisi yaptığı ülkelerden. Kriz her ne kadar emperyalist sermayeyi “yeni” arayışlara yöneltse de bu politikalar aynı üretim tarzının hâkim olduğu bir düzende uygulanıyor. Bu “aynılık” bizdeki üretim ilişkileri bağlamında değişmeyen sonuçlar olarak karşılık buluyor: zamlar, işsizlik, yüksek enflasyon, ağır vergiler!

MIZRAK ÇUVALA SİĞMİYOR

Seçimlere giderken yaşanan depremler ağır krizin yaşandığı ekonomiyi daha da güçsüz kılmış, AKP-MHP faşist bloku aleyhine bir tablo yaratmıştı. Bu tablo içerisinde halkın gözünü boyamaya dönük kimi uygulamalarla krizin daha az hissedilir olmasına dönük bir ekonomi politikası izlenmişti. Nitekim seçimlerle şekillenen ekonomi politikası gerçekliğini M. Şimşek de TUSİAD ve Bankalar Birliği yönetim kurulu üyeleriyle yaptığı toplantıda kabul etmiştir. Şimşek, atılacak adımlar için seçimleri işaret ederek sabır istemiş, “keşke yerel seçimler yarın olup bitseydi” sözleriyle de bu gerçekliği bir kez daha itiraf etmiştir.

Cumhurbaşkanlığı seçimleri öncesi, Kur Korumalı Mevduat (KKM) ile döviz dalgalanması baskılandı, bu, bütçe açığını büyüttü. Kurlar üzerinde baskı oluşturularak faizler düşük tutuldu,

para basımına yüklenildi, kamu varlıklarının satışına gidildi. Tüm bu politikalarla ekonomide kısa süreli bir denge yakalanmaya çalışılırken kriz kaynaklı uygulanması gereken zam politikası da seçim boyunca uygulanmadı. Seçim sonrası “rasyonel zemine dönüş” ve M. Şimşek’li ekonomi politikası halka kesilen acı fatura ve zamlar demektir.

Bir seçim taktiği olarak yapılmayan zamlar yeni bir seçim sürecine girilirken peş peşe yapıldı. Kuşkusuz yerel seçim öncesi yapılan bu zamlar mevcut sıkışmışlığın ve mızrağın çuvala sığmadığının bir göstergesi.

AKP-MHP faşist bloku, Kurumlar Vergisi’nin yüzde 25’e çıkartılması sonrasında vergi artırmak için ikinci önlem paketini açıkladı. Resmî Gazete’de yayımlanan karar ile Katma Değer Vergisi oranları yeniden belirlendi. R. Tayyip Erdoğan’ın imzasıyla Resmî Gazete’de yayımlanan kararlara göre; KDV, yüzde 18 olan ürünlerde yüzde 20’ye, yüzde 8 olan ürünlerde ise yüzde 10’a çıkarıldı. Yurt dışından getirilen telefon harçları 20 bin liraya çıkarken, pasaport harçları yüzde 50 zamlandı. Karar, 10 Temmuz Pazartesi günü yürürlüğe girdi.

VERGİNİN EKONOMİDEKİ YERİ

Üretimin sınırlı oluşu ve dışa bağımlı bir ekonomik sistem gerçekliğinde vergiler devlet açısından can simidi anlamına geliyor. Kuşkusuz ekonomide verginin bu denli önemli yer edinmesinin bir arka planı var. Neoliberalizmin yarı feodal yarı sömürge ülkelerde düşük ücretli emek, işçi sınıfının kazanılmış haklarının tırpanlanması, sermaye akışına engel

olacak tüm prosedür ve uygulamaların kaldırılması, pazar alanını genişletecek uygulamaların hayata geçirilmesi, ülke kaynaklarının emperyalizme daha fazla ve dizginsiz peşkeş edilmesi politikası Türkiye için de geçerlidir. Bu politikaların tümü emperyalist kapitalist sistemin ve onun yerli iş birlikçilerinin çıkarları doğrultusunda bir bir uygulanırken vergi sistemi de buna göre düzenlendi. TC bütçesinin gelirler alanının tamamına yakını oluşturulan vergiler hâkim sınıflar lehine hafifletilirken yükü ise halka bindirildi. Bu gerçeklik, vergilerin “tüm toplum için geçerli olduğu” söyleminin egemenler lehine bir safсата olduğunun

üretimdeki gerileme bu noktada örnek olarak gösterilebilir. Türkiye ekonomisinde önemli bir üretim oranına sahip tarımın yıllar içerisindeki tasfiyesi üretimin azalması anlamına gelmektedir. Bu, üretimdeki gelirin yıllar içerisinde azalması, dövizin bu azalmadaki etkisi gelir kalemindeki azalmanın vergilerle tamamlanması ihtiyacını açığa çıkarıyor. Bu ihtiyaç ise halkın sırtına yüklenen bir vergi sistemini kaçınılmaz kılıyor. Her bakımdan eşitsizliğin hâkim olduğu toplum gerçekliği yalın bir biçimde vergilerde de karşımıza çıkıyor.

Emekçi halkın sırtına yüklenen vergilerdeki yüksek zam oranı maaş ücretleri için geçerli değil. Ürünlere yapılan zam oranlarıyla ücretlerde yapılan artış oranları arasındaki uçurum halkın daha fazla yoksullaşması anlamına geliyor. Vergi zamları hemen her gün bir ürüne yapılan zam olarak halkın sofrasına yansıyor. Alım gücü alabildiğine düşüyor. Asgari ücrete yapılan zam üçüncü ayına girmeden vergi zamlarıyla kuşa çevriliyor!

da göstergesidir. Zenginlerden alınan vergilerin bütçedeki payları yıllar içerisinde giderek azalırken ücretlerden ve tüketimden alınan vergilerin payı ise artırdı. Bu süreçte kamu harcamalarının borçlanarak yüksek faizlerle yapılması yine bu faizlerin de vergi olarak halka yansması anlamına geliyordu. Devlet bu süreçte egemenlere halktan vergi olarak para taşıma görevini dolaysız olarak hayata geçirmiş oldu. Bu sistem ile kriz olsun ya da olmasın vergi yükü esas olarak halkın sırtına yükleniyor, bir avuç sömürücü düşük rakamlı vergiler ödüyor. Bu düşük oranlı vergileri ödemeyenler de her 5 yılda bir getirilen aflarla aklanıyor.

Yıllar içerisinde üretimin azalmasının gelire yansıdığını vergilere yapılan zamlardan görüyoruz. Zamlar üretimin olmayışıyla doğrudan ilgilidir. Bu aynı zamanda vergi yükünü de artıran bir durumdur. Üretim oranındaki nitelik, kuşkusuz ürün sayısı değil üründen elde edilen gelirle açıklanabilir. Tarımsal

Uzun yıllardır yüksek enflasyon, zamlar ve işsizlikle boğuşan emekçi halkın yeni zamlara dönük öfkesi eyleme, isyana ve sokağa meyleden bir harekete dönüşmüyor. Seçimlerin yarattığı eylemsizlik ve umutsuzluk hali AKP-MHP faşist blokunun baskı ve sindirme politikalarıyla birleşerek halkı zamlar karşısında şimdilik “sessiz” kılıyor. Halkın derinden akan sessiz öfkesi devrimci hareketin zayıflığı ve komünist öncünün yetersizliğiyle örgütsüzlüğü ortaya çıkarıyor. Halkın öfkesi bu duruma bağlı olarak şimdilik harekete meyletmese de düzeni alaşağı edecek kudrette bir potansiyeli barındırmaktadır. Görevimiz bu potansiyeli örgütlemek, öfkeyi eyleme dökmek olmalıdır. Kitlelerin bu yön arayışında komünist öncü olmaksızın kurtuluşun mümkün olmayacağı bilinciyle kitlelere gidelim, sessiz öfkeyi isyana dönüştürelim!

EGEMEN SINIFLARIN "LAİK" CEMAATLERİ-İ

Geçtiğimiz günlerde Menzil tarikatı şeyhi Abdülbaki Erol öldü ve cenazesinde 3 milyon civarında insanın toplanacağı söylendi. Kalabalık bir kitle toplansa da manipülatif amaçlı imajın gerçekçi olmadığını belirtmek gerekir. Olayın haberleri okunduğunda toplanan sayının 250 bin kişi civarında olduğu görülecektir. Kuşkusuz bu kalabalık bir sayıya işaret eder. Tarikatların zannedilenden de güçlü, geniş bir tabandan tarafından desteklendiği, görmezden gelinmesi mümkün olmayan dolayısıyla sosyal açıdan kabul edilmesi gereken, siyasi olarak da onaylanması gereken oluşumlar olduğu bu yolla zihinlere kazınmaktadır. Bunun bir propaganda olduğunun altını çizmek gerek... Cenazeye gösterilen siyasi ilgi de aynı amacı gütmüştür. Erdoğan başta olmak üzere AKP kadroları, Bahçeli, Babacan, Karamollaoğlu, Erbakan ve Davutoğlu gibi isimler tarikat şeyhini anarak ailelerine baş sağlığı dilediler ve "tasavvufçu", "kanaat önderi", "manevi lider" gibi nitelendirmelerle tarikat şeyhini meşrulaştırmaktan hiç sakınmadılar. Şeyh için THY tarafından 15 dakika arayla uçak seferleri konuldu. Aralarında çakarlı lüks araçların da olduğu binlerce araç konvoy halinde Adıyaman'ın Kâhta ilçesine bağlı Menzil köyüne akın edildi.

Şeyhin ölümü üzerine "laiklerden" gelen yorumlarda 15 Temmuz sonrası devletin tarikat ve cemaatlere alan açtığı söylendi ve TC'nin artık rejim değiştirdiği, bir tarikat devleti olduğuna dikkat çekildi.

TC'nin tarihsel gelişimi ve Osmanlı'dan devraldığı feodal yapı incelendiğinde tarikat ve cemaatlerle özünde arasına esaslı bir mesafe koymadığını görürüz.

Belli dönemlerde klikler arası dalaşa güncel politik söylemlerde kullanılsa da tarikat ve cemaat gerçekliği bu dalaşın içerisinden değil mevcut toplumsal ve ekonomik ilişkiler içerisinde incelenmelidir. İlk yöntem manipülatiftir ve bir kliğin söylemlerinin hegemonyası altında olmakla sonuçlanır. Birçok reformist yapının bu meselede düştüğü durum tam olarak budur.

Tarikat ve cemaatler varlıklarını bugüne kadar iktidar ortağı olarak sürdürmüşlerdir. Ulus devlet merkezilikleriyle, ulusçulukla bütünlük sağlayamadıklarında, imparatorluk kültürü içinde özerk yapılarını devlete rağmen sürdürme eğiliminde olduklarında kısıtlansalar da kapatılsalar da siyasi erk, dini erki payandası olarak görmüş, onunla güçlü bir ittifak kurmuştur. Bu iki erk tek bir çatı altında devleti şekillendirmiştir. Bazı kesimler 1950-1960 arasında İslamcılığı temel alan partilerin bulunmadığını ya da partilerin tarikatlarla bağlarının olmadığını, bu ilişkilerin 12 Eylül döneminde temellendiğini, bugünkü yapının bu temel üzerinde oluştuğunu belirtse de işin aslı öyle değildir. Tarikat ve cemaatler farklı çatılar altında hareket ederek varlıklarını TC dönemi boyunca tüm temelleriyle sağlamlaştırmışlardır.

23 Nisan 1923'te içerisinde 8 şeyh 61 de din adamının olduğu meclisin açılış töreni Hacı Bayram Camii'nde gerçekleşmiş, Kur'an okunarak hatimler indirilmiştir. Dönemin tarikat liderleri mükafatlandırılarak maaşa bağlanmıştır. Bunun neyin karşılığı olduğunu vurgulamak için bu liderlerin yönettiği tekkelerin matbaa ve silah saklama alanları olarak kullanıldığını belirtmekle yetinelim! Kuruluş sürecindeki bu uzlaşma devletin dayandığı sınıflar ve kesimler hakkında

doğrudan bilgi içermesi bakımından önemlidir. Zira "cumhuriyetçi" retoriğin güçlü argümanlarından birinin bu devletin laik bir devlet olduğudur. Oysa bugün 12 Eylül Askeri Cuntasının ürünü olduğu ileri sürülebilen tarikatlarla bu devlet daha kuruluş yıllarında iş birliği halindedir. Bu güçler arasında yoğun, uzlaşmaz, biri diğerini yok etmeye ayarlı bir ilişki hiçbir zaman olmamıştır.

Tarihsel olguların ele alınış biçimi bugünün değerlendirmeleriyle bileşim halinde olmalıdır. Bu yazıda tarikat ve cemaatlerin sınıfsal niteliği, bazılarının sömürücü sınıflardan bağımsız hareket etmekten öte direkt sömürücü sınıfları temsil eden yönleri açıklanacaktır. Ancak önceliği tarikat ve cemaat ayrımına vereceğiz. Bu noktada kavramların bize gerçeği anlamakta yardımcı olacağını düşünüyoruz.

Tarikat ve cemaatler, buna gene yaygın bir kavram ve gerçeklik olan mezhepleri de katmak gerekir, bazen birbirleriyle karıştırılsa da farklı oluşumlardır. Tarikatlar cemaatlerin birliği; cemaatler tarikatların bölümleridir. Genişten dar kapsamlıya doğru mezhepler, tarikatlar ve cemaatler şeklinde sıralanabilirler. Cemaatler bir tarikata mensuptur ancak bu, bunların birbirlerinin yerini alabilecekleri anlamına gelmez. Tarikatlar cemaat değildir; ancak cemaatler kendi içerisinde tarikatlar barındırır. Her bir yapı kendinden öncekiyle birlikte ilerler fakat o artık yeni bir yapıdır ve birçok kere bölünerek cemaatler oluşturabilir. Buralardaki liderlik vasıfları da farklıdır; tarikatlar şeyhlik, cemaatler ise bir cemaat lideri tarafından yönetilirler. Üretim ilişkileri olarak değerlendirildiğinde sosyo-ekonomik açıdan da farklı özelliklere ve niteliğe sahiptirler.

Cemaatler emperyalist kapitalist sistemle daha doğrudan ilişkilere sahiptirler, tarikatlar ise eskiye, dolayısıyla tabana daha yayılmış halde feodalizmi içerirler, mezheplerin ise kölecilikten kalma karakter taşıdıkları görülür. Kuşkusuz bunlar keskin ayrımlara sahip özellikler değildir. Buradaki içeriklerin birbirlerini beslediğini, karşılar ve destekler nitelikler olduğunu da vurgulamak gerek.

Ülkemizdeki tarikat ve cemaatlerin incelenmesinde İslam dini hedefe koyularak, dini eksende ilerlilik ve gericilik tartışmaları yürütülmektedir. Böylesi tek yanlı ve sömürücü sınıfların hâkimiyetini güçlendirecek ele alışlardan ileri gelen tartışmalarla, politik olarak İslami ağırlıklı bazı hareketlerin, emperyalizme göbekten bağlı olan sistem ile gelişen yönünü açığa çıkaramaz, gene dini çıkarlar doğrultusunda yine aynı sistem içindeki konumlanışlarını gözden kaçırmış oluruz. Tarikat ve cemaatlerin hepsinin devleti temsil ettiği ve devletin de tüm tarikat ve cemaatleri desteklediği düşüncesi devrimden çıkarı olan kitleleri de içeren bu yapılanmaların özel ve somut olarak incelenmeleri gerektiğini atlamamıza neden olur. Din bir yandan egemenlerin sömürsünde aracı olurken diğer yandan da ezilen halkların isyanının bir parçası olabilir. Elbette bu isyanın nedeni sınıfsaldır, somut koşullardır. Din hemen hiçbir zaman bir isyan nedeni olmaz. Din esas olarak yatıştırıcı bir etkiye sahiptir, kitleleri hayal dünyasındaki, gerçek ötesindeki kurtuluşa bağlar ve yatıştırır. Ne var ki yatıştırıcılar da acıyı, öfkeyi bir yere kadar öterler. Kabına sığmadığında kitleler dini sembolleri de isyan bayrağı olarak kullanmaktan çekinmezler. Bunun farkında olmak ve buna göre politika belirlemek bizi

sistem ile çelişen İslami hareketlerden yana yapmamalıdır. Aksine İslami hareketlerin ulvi değerlerinin kitlelerin değerleri olmadığı konusunda zihnimiz açık olmalıdır. Dinlerin, tarikat ve cemaatlerin nihayetinde hangi sınıfın çıkarlarını temsil ettikleri konusunda muammaya yer yoktur. Bu ayrımı belirttikten sonra yazının bundan sonraki kısmında tarikat ve cemaatlerin tekelleşmesine değineceğiz. Ayrıca yazımızın devamında kendilerinden kısaca "bu yapılar" diye bahsedeceğiz.

Bugün bu yapıların tarihsel bağlarıyla birlikte güncel politikalarını incelediğimizde, lider ve şeyhlerin İslami düşüncenin örgütlenmesiyle değil ekonomik çıkarları için İslami ve siyaseti bir araç olarak kullandıklarını görürüz. Bu yapılanmalarla ilişkili kitleler Allah ile aralarındaki araç olarak gördükleri şeyh ve liderlere bağışlar yapıyorlar. Fazlasıyla yoksul bir tabana dayalı olmalarından ötürü bağışlarla damlaya damlaya göl olamayacağını iyi bilen şeyhler ve liderler ekonomik gücü ellerinde tutabilecekleri bir alana ihtiyaç duyuyor: siyaset alanı.

Devletin kurucu öznelerinden olan bu yapılar, siyasetin açtığı alan sayesinde dini değerlere yaslanarak bağış adı altında tekil ele alındığında ufak çaplı bir sömürü mekanizması oluştururken mürit olarak ilk önce yoksul çocuk ve gençleri hedefliyorlar. Her yapının yoksullara ulaşmak gibi bir öncelikleri vardır. Çünkü çoğunluk onlardır ve kârlarına ortak değil kendilerini ayakta tutacak güce gereksinimleri söz konusudur. Artan yoksulluk, yoksulluğun devamlılığı bu yapılar için önemli bir varlık nedenidir. Böylelikle toplumsallaşmanın nesnel sebebi varlığını korumuş olmaktadır ve toplumsallaştıkça da halk kitlelerinin karşısına politik yönlendiriciler olarak çıkmakta zorlanmamaktadırlar. Bazen dolaylı bazen de dolaysız onları çözümlü veya çıkış yolunu, çoğunlukla da hangi düzen partisine oy verileceğine karar veren "yetkili merci" olarak görürüz.

Uyuşturucu ve alkol bağımlılığı, işsizlik ve yoksulluk gibi konularda da bu kişiler tövbe kapısı ya da kurtarıcıdırlar. Aracılık rollerini burada da üstelik en pespaye yöntemlerle oynarlar. Örneğin aileler çocuklarında uyuşturucu bağımlılığını fark ettiklerinde, genellikle devletin uyuşturucu ile mücadele merkezlerine (Alkol ve Madde Tedavi Merkezleri) başvuruyor ancak yetersiz yatak ve randevu alamama gibi sorunlar nedeniyle tarikat veya cemaatlerin dergâh ya da uyuşturucuyla mücadele dernekleri-

ne gidiyorlar. Devletin politikalarına, yönlendirmelerine rağmen birer mürit olan aileler bağımlılara aidiyet duygusu kazandırmak adına bu dergâh ya da dernekleri tercih edebilmektedir. Elbette burada devletin gizli iş birliğini görmezden gelmemek gerekir...

Bu yapıları yine sosyo-ekonomik temelli ele almadığımızda içlerinde gerçekleşen taciz, tecavüz, istismar vb. olaylara da yalnızca dini sapkınlık olarak bakar, katlanılmaz bir dogma ile birlikte politikasızlığa hapsolürüz. Biliyoruz ki olguların belirlenimi, belirlenme niteliği ve sorunun ortaya konuş biçimi aynı zamanda mücadele hattının ve örgütlenme biçiminin de rotasıdır.

Halk kitlelerinin sorunları karşısında sistemin teşhiri ötelenerek bu yapıların kapatılması ve devlet ile dinin birbirinden ayrılması gündeme getiriliyor. Evet bu halk kitlelerinin meşru bir talebidir ve biz bu talepte derinleşmeliyiz; ancak bu yine aynı kitlenin tam bir dogma olarak yaslanmış olduğu dine savaş açarak mümkün olmayacaktır. İslam dini üzerinden sükse yapılan Arap "gericiliği" ve Türk şovenizminden yana olarak öne sürülen bu talep, kitleler nezdinde hiç de cazip değildir.

Bu bağlamda bir kez daha tarikat ve cemaatlerin herhangi bir kliğin palazlandığı yapılar olmadığı gerçekliğini bu yapıların mevcut sosyo-ekonomik ve kültürel yapıya bakarak görürüz. Burjuva-feodal yapı içerisinde varlıklarını sürdüren dönem dönem parlatılan, ancak varlıkları sürekli olan bu yapılara karşı mücadele "laikliği savunmak"la sınırlı olamaz. Nitekim bugün bunu savunan kesimin içerisinde TC'nin kurucu partisi CHP'nin de olduğunu görmek gerekir. Egemen sınıfların laikliğe yaklaşımıyla komünistlerin yaklaşımı bir olamaz. Komünistler son kertede laikliği savunurlar ancak bunu klikler arası dalaşın bir parçası ya da başka bir egemen kliğin perspektiften değil proletaryanın bağımsız siyasal çizgisi ve ideolojiyle yaparlar. Yine bu yapılara karşı mücadeleyi de salt bu yapıların ortadan kaldırmaya dönük bir ajitasyonla sınırlı tutmazlar. Bu yapıları ortaya çıkaran sosyal-ekonomik, tarihsel ve kültürel gerçekliği görür, düzenin bir parçası olarak gördükleri yapılarla mücadeleyi burjuva-feodal sistemin alaşağı edilmesi mücadelesiyle birleştirerek sürdürürler.

(Devam edecek)

Hiranur Vakfı'nda çocuk istismarı davası ertelendi

Tarikatlar ve cemaatlerde gerçekleşen çocuk istismarları her geçen gün yeni haberlerle karşımıza çıkıyor. Bazen faillere iyi hal indirimleri veriliyor bazen de çocuk istismarları gün yüzüne çıkıyor. Öyle ki neredeyse 1 milyon çocuk tarikatların himayesinde. Bu çocukların yüzde kaçının cinsel istismara uğradığı bilinmiyor. İsmailağa Cemaati'ne bağlı Hiranur Vakfı kurucularından Yusuf Ziya Gümüşel'in kızı H.K.G de bu istismara maruz kalan çocuklardan yalnızca birisi.

İsmailağa Cemaati'ne bağlı Hiranur Vakfı kurucularından Yusuf Ziya Gümüşel'in kızı H.K.G'yi 6 yaşında evlendirmesi ve H.K.G'nin yıllarca cinsel istismara maruz bırakılmasına yönelik davanın beşinci duruşması 18 Temmuz'da Kartal'daki İstanbul Anadolu Adliyesi 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nde görüldü.

Gizlilik kararı nedeniyle basına kapalı gerçekleştirilen duruşmaya, tutuklu sanıklar Kadir İstekli ve Yusuf Ziya Gümüşel getirildi. Görülen duruşmada Kadir İstekli'nin avukatı, dosyadan istifa ederek davanın ertelenmesini sağladı. Mahkeme heyeti, avukatın istifası üzerine davayı 9 Ekim'e erteledi.

Baba Gümüşel ve anne Fatma Gümüşel'e "zincirleme şekilde çocuğun cinsel istismarı" suçundan 22 yıl 6 aya kadar, H.K.G'nin evlendirildiği Kadir İstekli hakkında ise "zincirleme şekilde çocuğun cinsel istismarı" ve "cinsel saldırı" suçlarından 67 yıl 10 ay 15 güne kadar hapsinin istendiği davanın ilk duruşması 30 Ocak'ta görülmüş, mahkeme heyeti yayın yasağı ve gizlilik kararı getirilmesine karar verilmişti.

ADLİYE ÖNÜNDE AÇIKLAMA

"Erkek, Aile, Tarikat, Cemaat İstismar Ediyor. Devlet İstismarcıyı Koruyor" yazılı pankart açan kadınlar, "Asla Yalnız Yürümeyeceksin", "İstismara Ortak Olanlardan Hesap Soracağız", "İstismarın Affı Olmaz" yazılı dövizler taşıdı.

Duruşmadan sonra Saadet Öğretmen Çocuk İstismarı ile Mücadele Derneği adliye önünde bir açıklama yaptı. Dernek Başkanı Saadet Özkan "Bugün mahkeme heyeti kararı vermeye hazır olmasına rağmen bilinçli bir şekilde sanık tarafları avukatları tarafından dava 9 Ekim'e uzatılmak zorunda kaldı. Biz 9 Ekim tarihinde yine burada çocuğumuzun sesi olmak için hazır bulunacağız. Artık çocukken istismara uğrayanlar konuşuyorlar. Bu bilinçli uzatmaya karşıyız. Herkes sesini çıkarsın, adalet bu kadar geç tecelli etmesin. 9 Ekim'de karar verildiğinde gizlilik de ortadan kalkacak. Biz de gerçekleri burada açıkça konuşacağız" dedi.

NE OLMUŞTU?

Gazeteci Timur Soykan, 3 Aralık'ta Birgün'deki "Karanlık dünya bir çocuğu yuttu: Tarikat karanlığında henüz 6 yaşında..." başlıklı yazısında, İsmailağa Cemaati'ne bağlı Hiranur Vakfı'nın kurucusu Yusuf Ziya Gümüşel'in kızı H.K.G'yi 2002'de 6 yaşındayken imam nikahıyla "evlendirdiğini" ve yıllar süren cinsel istismar sürecine maruz kalmasına sebep olduğunu yazmıştı.

Soykan, daha sonra yazdığı "Utancın fotoğrafları" başlıklı yazısında da H.K.G'nin savcılığa çocukken imam nikahı kıyıldığına kanıtı olarak sunduğu fotoğrafları yayımlamıştı. Olay kamuoyunda büyük tepki toplamıştı.

Tarikattaki istismar olayına dair hazırlanan iddianame kabul edildi. H.K.G ile evlenen Kadir İstekli hakkında 30 yıldan az olmamak, baba Yusuf Ziya Gümüşel ve anne Fatma Gümüşel hakkında da 18 yıldan az olmamak kaydıyla hapis cezası istendi.

Kadir İstekli ve Yusuf Ziya Gümüşel tepkiler üzerine, İstanbul Anadolu 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nin kararıyla gözaltına alındı ve tutuklandı. Anne Fatma Gümüşel ise tutuksuz yargılanmaya devam ediyor.

KİRLİ PAZARLIKLAR KAPISI: NATO

umutsuzdur. Ayrıca halkın AB'den beklentileri de neredeyse her zaman düşük kalmıştır.

TC'nin, bağımlı olduğu devletlere karşı çıkamayacağından bahsettik. AB üyeliğini gündeme getirerek de kitlelere elinde hâlâ bir koz olduğunu göstermeye çalışmaktadır. Böylece İsveç'in NATO üyeliği karşılığında efendilerinden bir taviz alma başarısını göstermiş olacaktır. Ancak AB üyeliği onaylanırsa, NATO kapısını açacakmış Erdoğan! Liderler zirvesinde ve sonrasında kitlelere bu düşünceyi empoze etmiştir.

NATO üyeliğinin karşılığında AB üyeliğine destek talep etmiştir. İsveç'in önündeki tek engel kalkmıştır; oysa TC'nin AB üyeliği önündeki engeller yerli yerinde durmaktadır. İsveç 22 üyeden biridir sadece; üstelik belirleyici bir gücü, misyonu olmayan bir üye! TC kozunu kullanmış (AB üyeliğine destek şartı) ve istediğini elde etmiştir. Elde ettiği şey ise sadece Türkiye halkını aldatmaya yarayacak bir AB üyeliğine destek tutumu. Şimdiye kadar destekleyen sıradanların yanına bir sıradan daha eklenmiştir. Üstelik bu sıradan şu anda ABD'nin himayesine girmiş bir İsveç yönetimidir.

İsveç de aynı zirvede üzerine düşeni, yani TC'nin AB üyeliğini destekleyici açıklamalar yapmıştır. Bu da TC'nin gerçekten AB üyesi olup olamayacağını gündeme getirmiştir. Bir kesim bundan heyecan duymuştur. Çünkü AB kapıları açılacaktır, bunu bekleyen yüz binlerce insan olduğu gerçeğini unutmayalım. Bazılarında ise Türkiye demokratikleşecek mi sorusu akılları kurcalamıştır. Öncelikle AB üyeliğini belirleyecek olanın sadece İsveç olmadığından bahsetmek gerek. TC'nin AB üyeliği konu olduğunda bunu belirleyecek olan AB'ye yön veren emperyalistlerdir. İsveç gibi küçük ortakların bunu belirleyecek kadar hegemonyası yoktur. Bunun kararını Almanya, Fransa gibi ülkeler belirleyebilir. Çünkü söz sahibi onlardır. Alman ve Fransız emperyalizminin de tutumu bellidir. Üyelik mevzuu bu güçler açısından şu anlık bir anlam ifade etmemektedir. Örneğin Almanya Başbakanı iki konunun birbiriyle alakası olduğunu söylemiştir.

DÜMEN AB'YE Mİ KIRILDI?

İsveç'in NATO üyeliğine verdiği destekle tarihsel bağlamdan erken kopan kimi kafalardaki "TC'nin hangi kampta yer aldığı" hakkındaki kafa karışıklığı da bir ihtimal giderilmiş olmalıdır. TC'nin Rusya ile ilişkilerini, Suriye politikasını ABD ve Almanya emperyalistlerinden bağımsızlaşma, Rusya emperyalizmine doğru eksen kayması olarak yorumlayanlar sonuçta atılan adımlarla biraz uyanmış olmalıydılar. TC'nin son hamleleri icazeti nereden aldıklarını bir kez daha orta yere sermiştir. Erdoğan, NATO zirvesi başlamadan 4 gün önce Zelenski'yi Türkiye'de ağırlamış ve Rusya açısından tartışılacak bir olaya imza atmış Rusya'nın "savaş suçluları" olduğunu öne sürdüğü Azov Taburu'ndan beş komutanın Ukrayna'ya Zelenski ile gitmesine izin vermişti. Bu hamleden sonra İsveç'in NATO üyeliğini desteklediklerini açıklamıştı. ABD için her şey yolunda gidiyordu! Art arda gelen bu hamleler TC'nin Rusya ile olan ilişkilerinin sanıldığı gibi olmadığını, ABD rotasında durmaya devam ettiğini gösterdi. Daha geçtiğimiz aylarda BRICS üyeliği gündeme gelen TC'nin şimdi Rusya karşıtı hamlede bulunması elbette yüzeysel yorumlarda bulunanlar için dikkat çekici oldu.

İsveç'e verilen destek sadece NATO üyeliğinden ibaret değildir. İsveç'in NATO'ya kabul edilmesiyle ABD ve AB'li emperyalistlerin izlediği politikalar rahatlıkla hayata geçirilecektir. İttifaka dahil olan güçler ABD'nin dümeninde olduğu emperyalist blokun çıkarları için kullanılacaktır. Rusya-Ukrayna savaşı bir kazanan olmadan devam ettirilecek, "düşman" Rusya kuşatılacaktır. Hegemonyasını güçlendirmekte zorluk çeken ABD emperyalizmi bu yolla işini kolaylaştırmış olacaktır. İsveç'in NATO üyeliğine verilen destek, Rusya'yı kuşatmak içindir. TC de bu desteği vermek zorundaydı ve nihayet verecekti. Emperyalistler arasındaki dengede Rusya ile iyi ilişkiler sürdürmek görevini yüklenmiş olan TC'nin bu hamlesiyle bir sürecin sonuna geldiği anlaşılabilir. TC var olan bloklaşmada durduğu safın altını çizmiştir. TC, Rusya'ya uygulanan politikaları onayladığını açıklamıştır ve safını belli etmiştir.

Peki bu neden şimdi yapılmıştır sorusu

NATO Liderler Zirvesi Litvanya'nın başkenti Vilnius'ta gerçekleştirildi. Toplantının ilk gününde Vilnius Zirvesi Bildirisi yayımlandı. Bildiride göze çarpanlar ulusal güvenlik önlemlerinin artırılması, Ukrayna'ya tam gaz destek ve İsveç'in NATO üyeliği oldu. Küresel askeri harcamaların daha da artacağı liderler zirvesinde uzlaşılan bir konu oldu. Bu da önümüzdeki günlerde savaş ikliminin devam edeceğinin, emperyalist sistemdeki çatırdamaların bir parçası olan bloklar arasındaki kışımanın süreceğinin sinyali oldu. Öyle ki Rusya Güvenlik Konseyi Başkan Yardımcısı ve eski devlet başkanı Dmitriy Medvedev, NATO bildirisini eleştirerek "Bu bir çıkmaz sokak. 3. Dünya Savaşı yaklaşıyor" dedi.

İsveç'in NATO üyeliği önündeki "son engelin" kalkması dünya gündeminde önemli bir yer kapladı. Ülkemizde de kimileri için hüsrans kimileri için müjde oldu. "Terörle mücadele" söylemine tutunan kimileri için İsveç'in NATO üyeliğinin bir hüsrans olduğunu söyleyebiliriz. Erdoğan'ın "terör sevicileri" söylemi bu kesimi ciddi bir şekilde etkilemiş, Kur'an yakılması da bu kesimlerde ciddi rahatsızlık oluşturmuştu. "Terör sevicileri"ne karşı "can tene kaldıkça" amansız mücadele edeceğini söyleyen Erdoğan'ın şimdi böyle bir politika değişikliğine gitmesi bazı kesimleri şaşırtmıştır. Bunun şaşırtıcı olduğunu söyleyemeyiz elbette.

TC'nin NATO kapısında usaklık yaptığı göz önünde bulundurulursa efendilerinin kararını er ya da geç onaylayacaktı. Bu sürecin seçimden sonraya bırakılması

başından itibaren manidardı. Erdoğan, sözde Batı karşıtlığı hissi de veren bu dikleniş seçimde bir kaldıraç olarak kullandı. Etki ettiği kitleleri "terörü önleme", "Kur'an'a sahip çıkma" vaatleriyle bir süre oyalayabilmeyi başarmıştır. Seçimden galip çıktıktan sonra ise buna gerek kalmamış, daha fazla ertelenemeyeceği bilinen "onay" ilk zirvede verilmiştir. Tüm bu aslan kesilmeler, "dünya lideri" rolü rafa kalkmış, İsveç'le NATO'da kucaklaşan bir tutum takınılmıştır. Kirli pazarlıklara ne kadar ihtiyaç duyuldu bilinmez, açıklanmayan ödünler söz konusu mudur bilmiyoruz; bilinen şey şudur: TC kendisinden bekleneni yapmıştır! İsveç ise bunun için sadece beklemiş olmalıdır... TC, usaklık vasfını tam anlamıyla yerine getirmiştir. Daha önce söylenenlerin yutulmuş olması ne derecede riyakâr ve basit bir fırsatçı politika izlendiğini gösterir...

İSVEÇ NATO'YA, TC AB'YE Mİ?

Erdoğan, İsveç'in NATO üyeliğinin onaylanması karşısında TC'nin AB üyeliğinin önünün açılması gerektiğini dile getirdi. "Terör" ve "din" kozundan sonra şimdi de AB üyeliğine destek şartı iddiası çıktı. Erdoğan'ın eskiden koldan vazgeçmesi, yerine etkisi bir süre devam edebilecek bir başka koz koyması, bu kozun AB üyeliği olması nedeniyle gelişmenin nasıl sonuçlanacağı hakkında bir fikir vermektedir. AB üyeliği TC'nin bekleme odasının adı olmaktan başka bir şey olmamıştır bugüne dek; başka bir ad olması için de bir veri bulunmamaktadır. Türkiye halkı AB üyeliği konusunda uzun zamandır ve üstelik bu iktidar döneminde daha da

akıllara gelebilir. Rusya ile ABD-AB'li emperyalistler arasında çok bilinen "denge" politikasını uygulayan TC, neden şimdi safını eskisi gibi belli etmiştir. Yukarıda sözünü ettiğimiz gibi, kendisinden bekleneni eksiksiz yerine getirmiştir. TC istediğini elde edebilmiş midir? NATO üyeliği için İsveç'ten beklentiler yerine getirilecek midir? Daha geçtiğimiz günlerde İsveç'in TC'nin istediği iki kişinin iadesini durdurması İsveç'in var olan politikalara devam edeceğinin göstergesidir. Buna rağmen TC, üyeliği onaylar durumdadır. Kirli pazarlıklara girişmiş, bir NATO üyesi olarak İsveç üyeliğini veto kozuyla masadan kırıntılar elde etmek istemiş ancak bunlara erişememiştir. Önceki yazılarımızda bu kozları daha fazla kullanamayacağından, işin sonunda elbet bir tercih yapmaya zorlanacağından bahsetmiştik. Ekonomik kriz, yabancı sermaye arayışı için yapılan ziyaretler var olan durumu özetlemektedir. Bu koşullarda esen rüzgârda tutunacak dallar tükenmektedir. Rusya da bunun farkındadır. TC'nin NATO'ya uşaklık görevini yerine getiren, onun aktif bir üyesi olduğunu bilmekteydi ve buna göre hareket etmekteydi. Tahıl Koridoru Anlaşması'nın geleceğine karar veren merci Rusya'nın bir karşı hamle yapıp yapmayacağını izleyerek göreceğiz. Rusya'nın arabulucusuz bir seyre zorlandığını, dolayısıyla mevcut hegemonik güçlerle çelişkinin biraz daha derinleşmiş olduğunu söyleyebiliriz.

Emperyalist kapitalist sistem, neden olduğu krizlere yaptığı zirvelerle çözüm aramaktadır; ancak bu zirveler kendi çıkarlarını pekiştirmek dışında bir amaca hizmet etmemektedir. ABD- AB'li emperyalistler savaşın devam etmesi için silah desteğini artıracak, Rusya ve Çin ise Ortadoğu'da ABD'nin azalan varlığından yararlanmaya devam edecektir. TC de efendilerinin isteklerini yerine getiren bir uşak olarak varlığını sürdürecektir. NATO kapısında kendinden bekleneni yaparak Suriye'de Kürtlere saldırmak için onay bekleyen pozisyonunu koruyacaktır.

Tüm bu gelişmeler sistemin krizinin ne kadar netleştiğini gözler önüne sermektedir. Emperyalist kapitalist sistemin gericiği dünya halklarını içine hapsedmektedir. Bu gericilikten kurtulmak için mücadele zorunlu ve kaçınılmazdır. Dünya halkları hapsedildikleri gericiği parçalayacaktır. Bunun önünde ne emperyalistler ne de onların uşakları durabilecektir.

İsrail'de yargı reformu protestoları sürüyor

İsrail'de Neyanyahu hükümetinin yargı reformunu karşı protestolar 28. haftasında devam ediyor.

İsrail'de Başbakan Binyamin Netanyahu hükümetinin yargının yetkilerini sınırlayan düzenlemesine karşı protestolar devam ediyor.

Netanyahu önderliğindeki hükümet göreve geldikten birkaç gün sonra sundukları planın ardından her hafta kitlesel protestolar düzenleniyor. Protestolar Netanyahu'nun mart ayında öneriyi askıya almasına neden oldu, ancak muhalefetle uzlaşma görüşmelerinin çökmesinin ardından geçen ay yeniden canlandı.

İsrail Meclisi, Yüksek Mahkemenin hükümet üzerindeki denetimini ki-

siltlayacak kritik maddeyi ilk oylamada kabul etti.

ları kapattı ve ülkenin ana uluslararası havaalanını doldurdu.

Polis kamu düzenini bozduğu iddiasıyla ülke çapında 71 kişinin gözaltına alındığını bildirdi. Eylemciler çeşitli yerlerde polisle çatıştı, en az bir protestocu polis atı tarafından yaralandı.

Tasarının yasallaşması için ay sonuna kadar iki oylamanın daha geçmesi gerekiyor.

11 Temmuz gecesi parlamentoda yapılan oylama protestolara yeniden ivme kazandırdı.

12 Temmuz günü sokaklara dökülen binlerce eylemci, hükümetin ülkenin yargı sistemini değiştirmeye yönelik tartışmalı planına karşı ülke çapında düzenlenen gösterilerde ana otoyol-

28 haftayı geride bırakan eylemlerde başkent Tel Aviv'deki borsa binası önünde toplanan eylemciler, hükümet karşıtı sloganlar atarak ilerledi. Eylemciler, renkli tozları havaya saçarak hükümetin bu düzenlemesini protesto etti.

Rusya, Tahıl Koridoru Anlaşması'ndan çekildi

Rusya Tahıl Koridoru anlaşmasının 18 Temmuz'dan itibaren yürürlükte olmayacağını ve öne sürdükleri şartlar karşılanmadığı sürece anlaşmaya dönmeyeceklerini açıkladı.

Tahıl Koridoru Anlaşması'nda anlaşmayı uzatma müzakereleri için son saatlere girilirken anlaşma kapsamındaki son gemi 16 Temmuz günü Odessa limanından ayrıldı.

Anlaşma kapsamında ağırlıklı olarak taşınan ürünler olan buğday, mısır ve soya fasulyesi vadeli işlemleri Chicago Ticaret Borsası'nda art arda üçüncü seansta da yükseldi.

Anlaşma, bir yıl önce imzalanmasından bu yana 32 milyon tondan fazla Ukrayna tahılının güvenli bir şekilde nakledilmesini sağlayarak dünya tahıl fiyatlarının düşmesine yardımcı olmuştu.

Bununla birlikte yeni gemilerin anlaşmaya katılması engellendiği için temmuz ayında yalnızca yaklaşık 250 bin ton taşınmasıyla ivme son aylarda azalmıştı. Gemi teftişlerinin ağırdan alınması da ihracatçılara milyonlara mal olmuş ve alternatif ticaret yollarına yönelmelerine neden olmuştu.

"ANLAŞMAYA DÖNMEYECEĞİZ"

Rusya Dışişleri Bakanlığı, 18 Temmuz'da işlevini yitiren Karadeniz Tahıl Koridoru Anlaşması'na, Batı'nın Rus gıda ve gübresine yaptırım uygulamaktan vazgeçmesi halinde döneceklerini duyurdu.

Yaklaşık bir yıl önce, 22 Temmuz 2022'de İstanbul'da birbiriyle bağlantılı iki anlaşma imzalandığı hatırlatılan Bakanlık açıklamasında, bu paket anlaşmalarının küresel gıda güvencesini sağlama, açlık tehdidini azaltma, Asya, Afrika ve Latin Amerika'daki az gelişmiş ülkelere yardım etme gibi insani hedefler taşıdığı kaydedildi.

Açıklamada, "Bir yıl sonra bu anlaşmaların uygulanmasına yönelik çalışmaların sonuçları olumsuz görünüyor." ifadesi kullanıldı.

Ukrayna gıda ihracatının son ana kadar "Kiev ve Batılı küratörlerinin çıkarlarına hizmet etmeyi" amaçladığı savunulan açıklamada, tahıl girişimiyle bugüne kadar 32,8 milyon ton yükün ihraç edildiği, bunun 26,3 milyon tonunun Avrupa Birliği (AB) dahil olmak üzere yüksek ve orta gelir düzeyindeki ülkelere gönderildiği ifade edildi.

Açıklamada, "Etiyopya, Yemen, Afganistan, Sudan ve Somali başta olmak üzere en yoksul ülkelere, toplam 922 bin 92 tonla yüzde 3'ten daha az tahıl gönderildi." bilgisi verildi.

SON GEMİ ODESSA LİMANINI TERK ETTİ

Kayıtlar son gemi Samsun TQ, Odessa limanını terk ettiğini ve teftiş edilmeyi beklediğini gösteriyor.

BM, anlaşmayı kurtarmak için Putin'e bir teklif gönderdi, ancak geçen haftanın sonlarına doğru henüz bir yanıt alamadı.

Anlaşmanın sona ermesi, Ukrayna'nın 2023 hasadının artan miktarda Avrupa Birliği üzerinden nehir limanları, demiryolu ve kara yolları yoluyla sevkiyata zorlayacak.

TÜİK HEM CAMBAZ HEM HIRSIZ!

Temmuz ayı emekçiler başta olmak üzere tüm halk açısından önemli bir ay oldu. Memur maaşlarına yapılan zamlar, emeklilere yapılmayan zamlar ve tüketim ürünlerine ve hizmetlerine yapılan fahiş zamlar, Katma Değer Vergisi (KDV) oranlarının 2'şer puan artırılarak sırasıyla yüzde 10 ve yüzde 20'ye yükseltilmesi bunlardan en önemlileriydi. Bu yıl, hâlihazırda yüzde 61 oranında artırılmış olan Motorlu Taşıtlar Vergisi'nin iki kat olarak alınmasına karar verilmesi ve Meclis'e gelen 1,119 trilyon TL'lik ek bütçe emekçileri ilgilendiren esas konulardandı. Bir yandan da memur ve emekli maaş zamları hesaplanırken bunun için her zamanki gibi TÜİK'in (Türkiye İstatistik Kurum) enflasyon rakamlarını açıklaması zorunluluğa dönüşmüş bir sömürü planıdır. TÜİK, verilerini bu defa iki gün gecikmeli olarak açıkladı. Bütçe dengesi ve emekçilere yapılacak zam oranındaki dengeyi gözetmek için bir hayli uğraştıkları anlaşılıyor. TÜİK, haziran ayı için aylık enflasyonu yüzde 3,92; yıllık enflasyonu yüzde 38,21 ve 6 aylık enflasyonu yüzde 19,77 olarak açıkladı.

başrol oynayan bir kuruma dönüşmüş durumdadır. TÜİK hem ipste cambaz hem hırsız hem de sömürü düzeninin önemli çarklarından biri olmaya devam ediyor. Kuşkusuz yüksek enflasyon ve son KDV artışları karşısında bu sözde maaş artışları bir iki ay içinde eriyecektir. Bunun için "ekonomist" olmaya da gerek yok. Son bir yıl içinde asgari ücrete yüzde 80'in üzerinde zam yapılmış olmasına rağmen halkın ekonomik darboğazdan çıkamadığı, giderek kötüleşip açlık sınırının biraz üstündeki komik bir rakama denk gelen bir gelir ile geçinmek durumunda kaldıkları ve birkaç aya kalmaz açlık sınırının da asgari ücrete ciddi fark atacağı çok açık.

ya yeniden başlayacaklarının mesajını vermiş oldu. Bu halkımız için acı reçete anlamına geliyor. Nitekim geçtiğimiz günlerde yasalaşan torba yasa teklifi ile (gerçek bir servet vergisi gündeme getirilmezken), daha çok orta sınıfı ilgilendiren vergi politikalarının hayata geçirilmesi bekleniyor. Egemenlerin hazırlığı bu yönde.

SINIF REFLEKS TEPKİLER BİLE VEREMİYOR!

Yaşanan bunca zama, artan vergi oranlarına ve derinleşen yoksulluğa, ülkenin içinde debelenmekte olduğu önlenemez ve süregelen krize rağmen

olan "tebaa"ya dönüştürülmüştür. Bu durum haliyle örgütlü tepkilerin ortaya çıkmasını önüyor. Bu örgütsüz durum ve işçilerin eyleme, harekete geçemeyişi haklarına dönük saldırıları büyütme, egemenleri daha da azgınlaştırmaktadır.

Egemenler, asgari ücrete zam yapıldığı, memurların toplu iş sözleşmesinin yapıldığı dönemlerde, emekçilerin ekonomik hakları için verdikleri mücadeleyi göstermelik toplantılarla savuşturuluyor ve komik derecedeki ücret zamları emekçilere bir "lütuf" ya da "iyilik" gibi sunuluyor. Ücret ve maaş zamları aslında aynı seviyede, istediği düzeyde tutabiliyor. Yandaş sendikalar

da bu oyunun bir parçası olmaktan rahatsız değil tabii ki, rolleri neyse onu oynamaktan çekinmiyorlar. Hatta bu sendikaların yöneticileri bu sayede işçilerin gözünde kendi konumlarını da koruyorlar.

Seçim sonuçlarına göre toplumun yüzde 48'ine kendini kabul ettirmiş olan "muhalefet" bu sömürü düzeninin bir başka temsilcisi olan kliktir. Bu yüzden emekçilerin haklarını savunmak için protesto gösterileri yapmak ya da iş bırakmak ve grev gibi eylemliliklere çağırılmazlar. Aksine halka "neden

sokağa çıkmıyorsunuz" diye pişkince veryansın ediyorlar. Bunu yaparken de hiç yüzleri kızarmıyor bu faşist klik temsilcilerinin. Zira seçim öncesi ve sürecinde bangır bangır bağırarak "sokağa çıkmayın" telkinlerinde bulunanlar da yine bu faşist kliğin temsilcileriydi.

Sınıfın çıkarları için sınıf kimliği ve bilinci kazandırmak, örgütlü hareket etmek ve birleşik tepki koymak pervasız bu emek karşıtı politikaları durduracak yegâne yoldur. Bu görev en başta proleter ideolojinin yol göstericiliğinde birleşen komünistlerin görevidir. İşçi ve emekçilerin, köylülerin, kısacası üretimin olduğu her alanda bu bilinçle biz de konumlanmalıyız.

Hiç kuşkusuz geniş halk kitlelerini özellikle de işçi ve emekçileri daha fazla hak gasbı, zam ve yoksulluk beklemektedir. Emekçi halkı bu yoksulluktan, açlıktan, zam furçasından ve baskılardan kurtaracak yegane yolun örgütlenmekten geçtiği bilinciyle örgütlenmeye çağırmalıyız.

TÜİK'in açıkladığı oranlara karşı bağımsız iktisatçı ve

araştırmacıların yer aldığı ENAG'ın (Enflasyon Araştırma Grubu) enflasyon rakamlarının TÜİK'in rakamlarının 2,5 katı olduğunu görüyoruz. ENAG'ın enflasyon rakamları sırasıyla: yüzde 8,54, yüzde 108,58 ve yüzde 50,3 olarak açıklandı. Patronlar kurumu olan İstanbul Ticaret Odası bile İstanbul için aylık enflasyon oranını (İstanbul Ücretliler Geçinme İndeksi) yüzde 3,46 ve yıllık olarak yüzde 55,19 olarak açıkladı.

Memur ve emeklilere yapılan sınırlı zamlar, bir yandan hâlihazırda çalışmakta olan toplamda 19 milyona yakın işçi ve memur arasındaki eşitsizlikleri artırırken, diğer yandan sayıları 16 milyonu aşan emekliler açısından büyük bir gelir eşitsizliği yaratıyor. Egemenler bu yolla işçi ve emekçi sınıfları da bilinçli bir biçimde farklı ücret ve zamlarla bölerek onların birlikte mücadelelerinin önünü kesmeye çalışıyor.

TÜİK, egemen sınıfların can simidine dönüşerek emek düşmanı politikalarda, yoksulluğun derinleştirilmesinde artık

Ayrıca yeni asgari ücretin alım gücünün hızla düştüğünü anlamak için liranın, dolayısıyla ücretlerin dolar karşısındaki değerine bakmak yeterlidir: asgari ücret açıklandığında 482 dolar eden asgari ücret 1 ay içinde 436 dolara düştü.

Bakan Şimşek bir sanal medya hesabı Twitter'dan paylaştığı gönderisinde önümüzdeki dönem emekçi halkların neyle karşılaşacağını özetle şöyle ifade etti:

"Programımızın üç temel bileşeni var: Mali disiplinin yeniden tesis edilmesi; yani deprem etkisi hariç, bütçe açığının Maastricht kriterleri ile uyumlu bir seviyeye çekilmesi. Enflasyonun orta vadede tek haneye düşürülmesi için kademeli parasal sıkılaştırma ve enflasyon hedefi ile uyumlu gelirler politikası. Makro finansal istikrarı ve diğer tüm kazanımları kalıcı hale getirecek yapısal reformlar."

Bakan Şimşek, yeni liberal kemer sıkma politikalarını hız kesmeden uygulama-

kitlelerden gelen ciddi bir tepki yok. Başta işçilerin örgütlendiği sendikalar derin sessizlik ve basiretsizlik içindeler, "aman mevcudu koruyalım" korkusuyla gıklarını bile çıkarmamaktalar. Tüm bu emekçi karşıtı sürecin mimarı patronlara, bu sisteme, emekçi karşıtı ücret ve gelir politikalarına büyük tepkilerin oluşması beklenir. Ancak ülkede, bir yandan demokratik hak ve özgürlüklerin iyice kısıtlanmış olması, işçi haklarının da fiilen ortadan kaldırılmış olması, sendikaların dizaynı hali, tepki göstermeye muktedir birkaç sendikaların zayıflığı ve niteliksizliği diğer yandan da işçilerin ağır bir ideolojik saldırı altında bırakılması bu sonuçta etkili olmuş görünmektedir. İşçilerde bu süreçte derin bir umutsuzluk hali hâkimdir. Kuşkusuz bundan seçimi bir kurtuluş olarak işaret etme ve kitleleri seçimle sınırlı bir mücadeleye endeksleme anlayışının büyük etkisi vardır.

Emekçiler, örgütlü güç olmak yerine "yalnız birey" kendi öz gücüne inanmak yerine burjuva iktidarlara tabii

DİRENMEKTEN BAŞKA ÇARESİ OLMAYANLARIN DESTANSI DİRENİŞİ

Faşist diktatörlük için hapishaneler her dönem önemli ve önemli olduğu kadar da tehlikeli mekânlar olmuştur. Faşist diktatörlük için hapishaneler onun bekasını devam ettirmesi açısından kendisine muhalif olanları cezalandırdığı, faaliyetlerini engellediği ve “ıslah” ederek kendisi için tehlikesiz bir hale soktuğu alanlardır.

Onlar için tehlikeli yanı ise; özellikle devrimci ve yurtseverlerin bu tecrit, ıslah etme ve ehlileştirme politikalarını bertaraf ederek hapishaneleri birer “okul”, mücadelenin bir alanı olarak görüp buna göre kendilerini konumlandıklarından gelmektedir. Toplumun en dinamik kesimlerinin (devrimci-demokrat-ilerici tutsaklar) bulunduğu bu alan, en zor dönemlerde bile direngen, mücadeleciler ve kısıtlı imkânlarıyla düşmanla her an irade savaşı veren yapısıyla topluma örnek olmaktadır. En zor zamanlarda mücadelenin önemine yapılan vurguyla toplumun değişik katmanlarında bir direnç kaynağı olma yeteneği göstermektedir.

Bu nedenlerden kaynaklı faşist diktatörlük hapishaneleri sürekli kontrol altında tutmaya çalışmaktadır. “Hapishaneler sorununu çözmeden geleceğe güvenle bakamayız” diyen Ecevit, bu konunun sistem açısından önemine vurgu yapıyordu aslında. Politikadan uzaklaştırılmaya, sorunlarına, sıkıntılarına duyarsızlaştırılmaya çalışılan topluma gerçeği anlatan, öncülük yapan devrimciler ve komünistler, sistemin özel gündemi olmayı hak edecek kadar “tehlikeli”dir faşist diktatörlük için.

TESLİMİYETE KARŞI ÇEKİLEN BAYRAK

12 Eylül 1980 Askeri Faşist Cuntası sonrası hapishanelere konan on binlerce devrimci ve yurtsever faşist diktatörlüğün “özel” uygulamalarıyla sindirilmeye çalışıldı. Bu sindirme hareketiyle dışarıdaki mücadelenin de kontrol altına alınacağı, yok edileceği düşünüldü. Metris Hapishanesinden, Sağmalcılara, Toptaşı Hapishanesinden Mamak Hapishanesine, ülkenin birçok hapishanesinde işkenceler, baskılar, katliamlar alabildiğine bir vahşilikle gerçekleşirken bu vahşete karşı silah olarak bedenlerinden başka araca sahip olmayan devrimciler, direniş destanları yazıyorlardı. Elbette 12 Eylül AFC’sini tek başına yüz binlerce insanın işkenceden

geçirildiği, idamların, infazların yaşandığı bir karanlık çağ olarak tanımlamak yetersiz olacaktır. Aynı zamanda solun, emek mücadelesinin ezilmeye çalışıldığı, Kürt Ulusal Mücadelesinin yok edilmek istendiği, neoliberal politikaların, “yeşil kuşak” yönelimlerin hayata geçirildiği bir karanlık dönemdir.

Bu politikalara karşı çıkacak, oyunu bozacak önemli bir kesim vardı: devrimciler. Onları hapishanelerde baskı altında tutmak, efendilerin önlerine koyduğu görevle adım adım teslim almak genel politikaların da yavaş yavaş hayata geçirilmesini sağlayacaktı. Diğer taraftan Kürt Ulusal Mücadelesinin tasfiyesine dönük de çok kapsamlı bir hareket söz konusu. Bu noktada Diyarbakır 5 Nolu Askeri Hapishanesi, uygulanan vahşi işkencelerle, onur kırıcı birçok uygulamalarla gerçekleşmeye yüz tutan teslimiyetle ün kazanıyordu. İleride dünya basınında “dünyanın en kötü şöhretli 10 hapishanesi” olarak yankı bulacak işkence tezgâhları hazırlandı. Kürtleri kontrol altına almak için özel olarak atanmış işkenceci katil Yüzbaşı Esat Oktay Yıldırım yönetiminde faşist diktatörlüğün yüzü güldürülmek isteniyordu.

Diyarbakır 5 Nolu Hapishanesini düşman açısından önemli kılan özelliklerinden biri gerilla mücadelesinin neferi olmuş ulusal hareketin ve devrimci-komünist hareketin öncü kadrolarının birçoğunun burada olmasıydı. Bu nedenle baskının, vahşetin boyutu her geçen gün artarak devam ediyordu. Dışarının büyük oranda “kontrol” altına alındığı bir dönemde, içerinin de itaat etmesi gerekiyordu. Hapishanede teslimiyeti dayatan insanlık dışı uygulamalara karşı direniş, PKK’nin öncü kadrolarından Mazlum Doğan’ın 1982 yılı Newroz’unda üç kibrit çöpüyle bedenini ateşe vermesiyle başladı. Fitolini Mazlum Doğan’ın ateşlediği bu direniş, “Dörtler” olarak bilinen Ferhat Kurtay, Eşref Anyık, Mahmut Zengin ve Necmi Öner’in 17 Mayıs 1982’de bedenlerini ateşe vermeleriyle büyüdü. Ancak işkence ve baskı o kadar boyutlandı ki birçok tutsak bu uygulamalara dayanmamış ve teslim olmuştu. Bu teslimiyeti bir yerden kırmak, direniş örgütlemek gerekiyordu. Bu noktada; PKK’nin öncü kadrolarından Kemal Pir ve Mehmet Hayri Durmuş öncülüğünde yoldaşları Akif Yılmaz ve Ali Çiçek’in de katılımıyla 14 Temmuz 1982’de başlattığı ölüm orucu eylemi, teslimiyeti

direnşe, yığınlığı umuda çevirdi. Ölüm orucunun 53’üncü gününde Kemal Pir, 61’inci gününde Hayri Durmuş, 63’üncü gününde Akif Yılmaz ve 65’inci gününde ise Ali Çiçek yaşamlarını yitirdiler. Hapishanedeki insanlık dışı işkence uygulamalarının son bulmasını sağlayan eylem, Kürt Ulusal Mücadelesi için de yeni bir dönemin başlangıcı oldu.

DİRENİŞİN ÖZÜ

Teslimiyetin onurlu duruşa, pasifizmin direnişe çevrildiği 14 Temmuz Ölüm Orucu Direnişi Kürt Ulusal Hareketinin mücadele hattı üzerinde milat sayılacak bir öneme sahiptir. 12 Eylül AFC’sinin içeride ve dışarıda nefes aldırmadığı, katliamlarla, tutuklamalarla, örgütlenme önündeki her yolu kapatan yasaklarla azgınlaştığı bir dönemde, bu baskı ve zora karşı bir direniş ateşinin yakılması, gerek kitlelerde, gerekse de Kürt Ulusal Hareketinin kendisinde rotanın mücadeleye, direnişe çevrilmesine yol açmıştır.

Kürt Ulusal Hareketinin kendi tarihsel sürecine yönelik değerlendirmelerinde özel bir vurgu yaptıkları 14 Temmuz, PKK’nin direngen mücadele sürecinin de temellerinin atılmasına vesile olmuştur. 14 Temmuz Ölüm Orucu Direnişi sadece Diyarbakır Zindanında yapılan ağır işkencelere karşı bir zafer değildir. Burada esas olan düşmanın politik olarak yenilgiye uğratılmasıdır. Kürtçe konuşmanın yasak olduğu, İstiklal Marşı’nın söylenmesinin zorunluluk olduğu, teslimiyeti kabul eden tutsakların diğer tutsaklara işkenceye zorlandığı, insanlık onurunu ayaklar altına alacak her türlü zulmün yapıldığı, Kürt ulusal değerlerinin adeta baskıyla sindirilmeye çalışıldığı koşullarda ya teslim olunup kendi değerleri düşmana teslim edilecekti ya da direnerek düşman bozguna uğratılacaktı. İkincisi seçildi ve bu direniş dalga dalga yayılarak bir ulusun yeniden ayakları üzerinde doğrulmasını sağladı.

Koşulların iyice kötüleştiği günlerde Mehmet Hayri Durmuş’un Kemal Pir’e, “Ne yapalım Kemal?” demesi üzerine Kemal Pir’in, “Kanımızı dökmeliyiz, kanımızı” yanıtı teslimiyete karşı direnişin sembolü oldu. Bu pratik de Kürt Ulusal Hareketinin üzerinde ısrarla durduğu “feda ruhu”, mücadele hattının gelişiminin önemli dinamiği olmuştur.

Mehmet Hayri Durmuş mahkemedeki

konuşmasında, “Kurtuluş saflarında Kürdistan halkının ulusal kurtuluş mücadelesi için yıllarca mücadele verdim. Kişisel hiçbir beklentim ve hesabım olmadı. Daha fazlasını yapamadığım için mezar taşıma, ‘bu adam halkına borçlu gitti’ diye yazın” demiştir. Yine mahkeme ifadesinde kendisine, “Halk ordusunu kurdunuz” diyen hâkime Kemal Pir, “Biz Kürdistan Halk Kurtuluş Ordusunu kurmayı çok istedik ama bunu başaramadık; eğer halk ordusunu kurmuş olsaydık burada sayımız daha az ama sesimiz daha gür olurdu” demiştir. Bu söylem ve yaklaşım mücadele rotasının nereye çevrilmesi gerektiğini göstermektedir. Hareket, 15 Ağustos çıkışını bu yönelim ve duruştan aldığı ilhamla gerçekleştirdiğini ifade etmektedir.

DEVİRİMÇİ TUTSAKLARLA DAYANIŞMAYI BÜYÜTELİM

14 Temmuz Ölüm Orucu Direnişinin yapıldığı süreçte tutsaklar maalesef dışarıdan yeteri kadar destek alamamış, ellerindeki tek silah olan bedenlerini ölüme yatırarak başarıya ulaşmışlardır. Aradan geçen 41 yıllık süreçte de devrimci ve yurtsever hareket birçok birikim, kazanım, yengi ve yenilgi yaşamıştır. Bugün de hapishanelerde yüzlerce hasta tutsak tedavileri engellenerek ölüme terk edilmiş durumda. Görüş yasakları, yayın yasakları, infaz yakmalar, sürgün sevkler, arama bahanesi adı altında yapılan hücre baskınları sürekli bir baskı mekanizması olarak işletilmektedir.

Bu saldırılara karşı devrimci, demokrat, yurtsever ve komünist tutsaklar direnmeye devam ediyorlar. Bu direniş dışarının mücadele hattıyla bütünleştirmek, direniş ruhunu mücadelenin alanlarında yükseltmek önemlidir. Direnmekten başka çaresi olmayanlar direnerek meydan okumaya devam ediyorlar. Sanmayalım ki bizim de direnmekten başka bir çözümümüz vardır. 14 Temmuz direnişi son kerte alınmış bir kararın sonucudur ve olanaksızlıklar içinde dahi kazanmanın bir olasılık olduğunu göstermektedir. Kazanma ruhuyla hareket ettiğimizde ve çoğunluk olan halka yüzümüzü döndüğümüzde kazanmak her zaman mümkündür. Hapishaneler direnmeye devam ediyor. Kazanacaklarına inanmış olarak direniyorlar.

Enternasyonal Birlik ve Mücadele

Komünist enternasyonal ile komünist partinin inşasını dogmatikçe, birini olanaksız kılacak tarzda birbirine bağlamanın yanlışlığına değinirken yurtseverlik kavramının komünistler için de geçerli olduğunu ve komünist partiyi inşa etmenin bir ilk görev olduğunu açıkladık. Bu yurtseverlik enternasyonal bir içeriktedir ve nihayet yurdu belirleyen sınırların sınıfsız, sömürsüz dünya düzenine geçilerek ortadan kalkmasıyla tarihe karışacağını açıkladık. Buradaki temel vurgumuz komünist partisinin inşasının bir ülkede gerçekleşmekle birlikte enternasyonal bir görev olduğuydu. Enternasyonal görevin komünist partinin inşasıyla başladığını, komünizm fikrini ilkin bulunduğu ülkede kurmanın ve gene ilkin o ülkede yaymanın ancak bütün dünyada ya da bütün dünyanın önemli bir kısmında yaşama geçirilebilecek komünizm için bir ilk ve zorunlu adım olduğuna dikkat çekmek istedik. Dolayısıyla enternasyonalizmin ulusal olmakla çelişmediğini, komünist partinin inşasının da komünist enternasyonal örgütlenme ile çelişik olamayacağını savunduk. Bunların her biri önemli belirlemelerdir ve mutlaka tartışılarak kavranmalıdır. Komünist fikrin ne ulusal olmaktan azade olacağı ileri sürülebilir ne de onunla sınırlanabileceği. Komünist ancak dünya devriminin bir neferi olarak komünist olabilir ve bunu o ancak ve esas olarak yaşadığı ülkede gerçekleştirme olanağına sahiptir.

İLKEYE BAĞLILIK

Komünistler ilk elden yaşadıkları ülkenin somut şartlarına uygun olan devrimin ve dolayısıyla devrim yolunun inşasıyla görevlidirler, dedik. Enternasyonal görev burada bitmez, devamla aynı nitelikteki, yani komünist çizgideki devrimlere de tam olarak destek vermek sorumluluğunu da taşırlar. Elbette bu demek değildir ki “farklı” nitelikteki devrimci hareketlere, süreçlere destek olmayacaklardır. Hiç kuşkusuz komünistler özel olarak ülkelerindeki ve tabii olarak tüm dünyadaki devrimci hareketlere ve süreçlere destek verirler. Ne var ki bu destek “komünist enternasyonal” bir görev olarak değil uluslararası devrimci bir görev olarak tanımlanır. Çünkü bu görevi omuzlayan, inşa eden, yerine getiren hareketlerin hepsi için komünist denemez. Devrimlere sadece komünistler önderlik etmez ya da

katılmazlar; bununla birlikte çağımızda sadece komünistlerin önderlik ettikleri devrimler başarıya ulaşabilecektir: burjuvazinin tamamen alt edilmesi sadece preleter hareketle, dolayısıyla proletaryanın ideolojik-politik hattının kurucusu olan komünistlerin önderliğiyle mümkündür.

Komünist enternasyonalin görevlerini başarıyla gerçekleştirmek bu ilkesel düzeyde ve Lenin tarafından belirlenmiş görevlere sadık kalmakla başlar, ki bu yetmez bu görevleri her somut durumda, en ileri seviyede yerine getirmek de gerekir.

ENTERNASYONAL BİRLİK İÇİN SORUMLULUK

Komünist enternasyonu örgütlemek, daha önce de belirttiğimiz gibi somut durumdan, ilişkilerden ve gelişmelerden bağımsız değildir. Tarihte iki defa komünist enternasyonalin ilga edildiğini, biri Marks önderliğindeyken ve diğeri de Stalin önderliğindeyken üstelik, biliyoruz. Komünist enternasyonal, komünist hareketin gelişimi önünde engel olduğu anda komünist ustalar ondan örgütsel olarak vazgeçmekte tereddüt etmediler. Bu tereddütsüz vazgeçmenin daha güçlü bir komünist hareket için olduğu bizim için su götürmezdir.

3. Enternasyonal’in ilga edilmesindeki temel sebebin her bir ülkedeki devrimlerin diğerlerinden farklı özellikler içermesi, “hareketin gelişmesi ve ayrı ayrı ülkelerdeki sorunların karmaşıklığı nedeniyle tıkan”ması, “hatta ulusal işçi sınıfı partilerinin daha fazla güçlenmelerinin önünde bir engel haline gel”mesiydi. Başka bir yorumla bu, 3. Enternasyonal’in kurulmasıyla gelişen ve kendi içinde bir handikap da taşıyan “devrimlerin bir merkezden yönetilmesi” anlayışının koşulunun olmadığına da kabulüydü. Enternasyonalizmin ilkesel düzeydeki birinci görevinin ihmaline ya da daha geçerli bir ifadeyle zayıflamasına neden olan “devrimleri tek merkezden yönetme” anlayışının terk edilmesi sadece o günün haklı bir tavrı değildir. Bu tavrı bugün de geçerlidir, haklıdır. Bu tavrı geçerli kılan koşul bugün de geçerlidir: Her ülkenin devrimi ortak değerlere, ölçütlere, ilkelere sahip olmakla birlikte özel değerlere, ölçütlere ve ilkelere de sahiptir. Özel

olan her şey için ülke devriminin önderliği “özel” olarak yetkilidir. Bu yetkinin daraltılmasına, taşınmasına, ihmal edilmesine kesinlikle izin veya olanak verilmemelidir. Komünist enternasyonal bu belirleyici derecedeki dersi deneyimlemiş ve bilgi hazinesine özel olarak Stalin’in tespit ve tutumuyla katmıştır. Komünistler komünist enternasyonale “tek tek ülkelerdeki devrimlere önderlik etmesi” için ihtiyaç duymuyorlar. Komünist enternasyonalin tek tek ülke devrimleriyle ilişkisi bu devrimleri, buralardaki komünist hareketler proleter niteliklerini korudukları ölçüde desteklemek, uluslararası komünist hareketin parçası olmaları nedeniyle de emperyalizme, uluslararası düzlemde egemen burjuvaziye karşı komünistlerin birlikte hareket etmelerini sağlamaktır. Gün geçmiyor ki emperyalizm ezilen uluslara savaş koşullarını dayatmasın, ekonomik olarak bu ulusları boğacak ekonomi politikaları uygulamasın; gün geçmiyor ki uluslararası düzlemde egemen burjuvazi kendi ülkesindeki proletarya da dahil olmak üzere tüm dünyaya ekonomik krizin faturasını ödetmesin, gün geçmiyor ki emperyalist devletler kendi aralarındaki çelişkileri saldırganlık yoluyla çözmeye kalkışmasın ya da bu yolda kararlar almasınlar. Bunların her birini her gün çok çeşitli iletişim kanallarından izliyoruz, kendi hayatlarımızda birebir yaşıyoruz. Komünist hareketin bu sorunlar karşısında olabildiğince ortak davranması, olabildiğince bilgi alışverişinde bulunması ve karşı hamlelerin zeminini oluşturması bir zorunluluktur. Proletaryanın uluslararası bir sınıf olma özelliğiyle tam uyumlu bu zorunluluk her bir devrimin yetkili önderliklerinin görevleriyle, sorumluluklarıyla çelişmez. Aksine burada esasen bir uyum söz konusudur. Kendi ülkesinde devrim yapmak ve aynı çizgideki başka ülkelerdeki devrimleri desteklemek bu yolla olanaklıdır.

Enternasyonal Komünist Birlik burada ki ayrımın bilincinde hareket etmekle yükümlüdür. Dolayısıyla her ülkedeki komünist partileri kendi ülkelerindeki devrimden birinci dereceden sorumlu olduklarını, ancak bu görevi yerine getir-

diklerinde enternasyonal proletaryanın gerçek bir parçası olarak davranmış olacaklarını, dünya devrimine esas olarak bu yolla hizmet edeceklerini bilmelidir. Bu uzun bir süredir yerleşmiş ve ilke düzeyinde savunulmakta olan bir komünist görüştür.

Bu görüşü en berrak biçimde şöyle ifade edebiliriz: Enternasyonal Komünist Birlik ülke devrimlerinin önderliklerinin özerkliğiyle çelişen kararlar almazlar ve hatta alamazlar. Devrimlerin zengin çeşitliliği ve somut koşulların somut tahlili ile iç içe olan “somut önderlik” anlayışı bu yaklaşımın temelidir. Komü-

nist partilerinin kurulması için komünist enternasyonal birliğin örgütsel varlığı nasıl ki bir şart değildir, aynı şekilde ülke devrimlerinin geliştirilmesi için gerekli olan her bir görev için de bu şart yoktur ve dolayısıyla böyle bir birlik varken de bu tür bir görevin somut taşıyıcısı o ülkenin komünistleridir. Şimdiye kadar savunduklarımızdan anlaşılacaktır ki komünist enternasyonal birliği gerekli kılan koşullar tek tek ülke devrimlerinin yönetilmesi değildir. Hiç kuşkusuz enternasyonal çalışmalar ve kararlar ülke devrimlerine ışık tutacak özellikte olacaktır. Ne var ki bu, doğrudan bir biçimde olmayacaktır, dolaylı olacaktır. Örneğin Maoizm’in Marksizm ve Leninizm halinde gelişen komünist bilincin, proletaryanın bakış

le Büyük Zaferler İçin Olanaktır

açısından kaynaklanan tarih biliminin 3. aşaması olduğu gerçeği doğrudan bir ülke devriminin somut sorunu, çelişkisi, gelişimi hakkında değildir. Bununla birlikte biliyoruz ki günümüzde Maoizm savunulmadan hiçbir ülkede devrim başarıya ulaşamaz veya başarıyla sürdürülemez. Her bir ülke devrimi için vazgeçilmez bir zorunluluk olan Maoizm enternasyonal hareketin bir kazanımıdır. Devrimci Enternasyonal Hareket (DEH) içindeki çalışmaların ve tartışmaların bir sonucu olarak Maoizm bugün komünist niteliğin önemli bir ölçütü olarak değerlendirilmektedir. Kuşkusuz enternasyonal komünist

çekteki mücadelenin üstün önemine vurgu yapmamız şarttır. Uluslararası düzlemde bakmaksızın revizyonizmi kavramak ve en önemlisi alt etmek neredeyse olanaksızdır. Komünist enternasyonal birliğin son buluşması bu gerçeğin altını bir kez daha çizmiş bulunmaktadır.

REVİZYONİZME KARŞI ENTERNASYONAL

Marksizm'in Leninizm'e ve sonra da Maoizm'e ilerlemesi -ki bu ilerlemeler nitelikli değişim içeren ilerlemelerdir, bunlardan ayrı olarak bilim birçok nicelik ilerleme de kaydetmiştir- mücadele içinde gerçekleşmiştir. Revizyonizm tam da bu ilerlemenin karşıtı olarak vücut bulmuş ve her defasında önemli ayrışimlara, kopmalara neden olmuştur. 3. Enternasyonal'ın ilgasında da revizyonizmin alt edilmesi görevinin somut biçimlerini görürüz. Kendi ülkelerindeki devrimlerin özelliklerine karşı sekte bir tutum içinde olup devrimlerin önündeki engellere dönüşmüş olanlar bu ilga kararından sonra kendilerini gizleyemez hale gelmişlerdi. Kısa bir süre sonra ciddi bir ayrışmanın gerçekleştiğini, Stalin'e getirilen suçlamaların ne derecede haksız olduğunu, bu ülke komünist partilerinin kendi görevlerini bile isteye reddettiklerini, yerine getirmediklerini gördük. Revizyonizmin sadece Marksist-Leninist-Maoist hareket içindeki tartışmalar-

hareketin Maoizm'i dünya devrim hareketinin kumandasına geçirmek yönündeki adımını onun revizyonizme karşı mücadelesinden ayrı düşünemeyiz. Bugün bu mücadele devam etmektedir. Revizyonizme karşı mücadelede enternasyonal hareketin varlığı büyük önemdedir. Diyebiliriz ki revizyonizme karşı mücadele ancak uluslararası ölçekte düşünülebildiğinde ve hareket edilebildiğinde gerçek bir ilerleme kaydedebilmektedir. Bunu Marks ve Engels'in mücadelesinde de Lenin ve Stalin'in mücadelesinde de ve nihayet Mao'nun mücadelesinde de görüyoruz. DEH'in de katkısı benzer bir özelliğe işaret etmektedir. Ulusal ölçekteki mücadelenin önemini ve katkısını yadsımadan uluslararası öl-

dan, farklı fikirlerden ibaret olmadığını, kimi zaman böyle görünmekle de birlikte onun aslında bir burjuva sınıf tavrı olarak gerçekleştiğini unutmamak gerekir. Onun varlık nedeni Marksist hareketin kendisidir ve bu hareketin gelişimini durdurmak revizyonizmin temel amacıdır. Dünya devrimini engellemek, kapitalizmin sürgit devamını sağlamak revizyonizmin özüdür. İşçi sınıfı hareketinin ilk zamanlarından itibaren burjuvazi onu kendi sisteminin, daha somut bir tanımla sömürü çarkının bir parçası olarak kalması için elinden geleni ardına koymamıştır.

Tarihsel bir öğreti olarak Marksistler farklı kılıklar içinde ama sürekli olarak komünist harekete meydan okuyan

revizyonizmden kaçınmak tavrında olmamış, aksine onunla amansız bir mücadele yürütmeyi benimser. Bu nedenle revizyonizme karşı uyanık olmak komünist hareketin temel sorumluluklarından biridir. Lenin'in Bernstein ve Kautsky'e karşı geliştirdiği teori ve politika alanlarındaki üstün mücadele sadece "içteki" bir mücadele olmadı; Lenin'in isabetli tespitiyle "dönek"liğe karşı mücadeleydi. Burjuva saflara geçmiş eski Marksistlerin saldırılarının doğrudan burjuva saflardan gelen saldırılardan öde hiçbir farkının olmadığını Lenin'in bu mücadelesi bize öğretmiştir. Lenin'in mücadelesi Marksizm'in Leninizm'e doğru gelişmesini getirmiştir. Lenin'in buradaki mücadelesi kapitalizmin yeni bir aşamaya geçmesiyle, burjuvazinin daha üstün bir stratejiyle saldırmasıyla, ulus devletler arasında kapitalist ekonominin artan çelişkilerinin ve krizlerinin neden olduğu uluslararası düzlemdeki çıkar çatışmalarıyla ilgiliydi. Revizyonizm tam da bu şartlarda proletaryanın çıkarlarını burjuvaziye tabi kılan bir rotaya sarılıp Marksist hareketi zaafa uğratan, onu yenilgiye mahkûm etmeyi amaçlayan bir strateji oluşturduğunda Lenin bu rotayı ve stratejiyi güçlü darbelerle alt etti. Lenin'in, proletaryanın çıkarlarıyla uyumlu bilimsel bakış açısı gerçekliğin doğru bir analizini içermekle birlikte zafere giden yolu da ortaya serdi. Birçok 2. Enternasyonal üyesi komünist parti uluslararası burjuvazinin çıkarlarına tabi olurken Leninizm'in izinden gidenler ezilen ulusların çıkarlarını proletaryanın çıkarlarına tabi kılan rotada ilerlediler. Tarih bu rotada elde edilen zaferlerin yarattığı büyük kitlesel coşkuya tanıklık etti.

Ezilen uluslar ile emperyalizm arasındaki çelişkinin keskinleşmesine paralel kapitalizmin içine girdiği derin ekonomik bunalım, sosyalizmin inşasındaki büyük ilerlemelerle beraber emperyalizmi bir kez daha azgın bir saldırganlığa ittiğinde 2. Dünya Savaşı'nın koşulları da olgunlaşmıştı. Bu savaş hiç kuşkusuz öz itibarıyla bir paylaşım savaşı olarak gelişti. Ancak onun bundan ibaret olmadığı, büyük ilerlemeler gösteren sosyalizmin inşasına emperyalistlerin düşmanlığının da bu savaşın gelişmesinde önemli bir etken olduğu açıktır. Bu nedenle bu savaş için sadece bir paylaşım savaşı demek nihai olarak

karşı karşıya gelen farklı sınıflara hizmet eden, ideolojik ve politik olarak zıt iki büyük gücü temsil ettiklerini tam olarak kavramamak anlamına gelir. Alman emperyalizmi sadece Alman burjuvazisini değil, aynı zamanda uluslararası tekeli burjuvaziyi temsil ediyordu. Almanya'nın Avrupa'yı işgaline gizliden destek veren diğer ezen ulus burjuvazileri, başta ABD burjuvazisi olmak üzere savaşın SSCB topraklarına yayılması için ısrarla ve insanlığı kahreden bir pasiflikte beklediler. Nihayet bu savaşta Alman faşizminin de Japon faşizminin de yenilmesinden çıkarları vardı; bununla birlikte onlar sosyalizmin büyük kalesindeki tahribattan da son derecede memnundular.

Savaşı nihayet SSCB'nin faşizme karşı halkları birleştiren rotası kazandığında Amerikan burjuvazisi ve İngiliz burjuvazisi için de dünya yeni sömürü ve hegemonya olanakları sunuyordu. Modern revizyonizm hakkında yorumlar yapılırken bu gerçeklik göz ardı edilmemek zorundadır. Daha özelde Amerikan; ama aynı zamanda İngiliz devletine, burjuvazisine övgüler de içeren tutumuyla modern revizyonist akım daha başlangıçta ulusal olmakla birlikte (Yugoslavya Komünistler Birliği) uluslararası bir nitelikteydi. Tito'da somutlaşan "yeni" akım kendinden önceki revizyonizm gibi egemen burjuva sınıfın çıkarlarına tabiydi. Onun anti Marksist-Leninist görüşlerini ilk elden eleştiren Stalin yoldaşla aynı rotada ilerleyen komünistler, bu görüşlerin emperyalizmden ayrı değerlendirilemeyeceğini de tespit ettiler. Ondan önce olduğu gibi Tito revizyonizmi de uluslararası bir nitelik gösterdi. Bunu revizyonizmin emperyalist burjuvazi ile olan ilişkisine ya da revizyonizmin uluslararası burjuvazinin çıkarlarına tabi olmasına dikkat çekmek için özellikle vurguluyoruz. Zira bugün de revizyonizm aynı özelliğe sahiptir. Yeni şartlar oluştuğunda, emperyalizmin politikalarının bir ürünü olmakla malul revizyonizm önce ulusal çapta zuhur etmekte ve ardından uluslararası gericiliği gün yüzüne çıkmaktadır. Bunun sağcı veya "solcu" bir görünümde olması önemli değildir. Önemli olan proletaryanın çıkarlarına karşı çıkması, nihayet proletaryanın zaferiyle sonuçlanacak sınıf savaşımını reddetmesi, devlet aygıtının proletaryanın eline geçmesini ya da

“

Prachanda'nın ve Avakian'in teorileri revizyonizmin yeni türleri olarak mücadelemizin karşısındadır. Açık ki komünist hareketin gelişmesi için bu mücadele amansız bir biçimde sürdürülmek zorundadır. Enternasyonal Komünist Birlik'in önemini öncelikle burada görmeliyiz. Onun deklarasyonu bu yönde atılmış güçlü adımları içerdiği derecede büyük önemdedir.

proletaryanın sınıf mücadelesini devlet aygıtını da kullanarak yürütmek zorunda olmasını inkâr etmesidir. Tito'nun yolundan giden Togliatti (İtalya Komünist Partisi) de benzer görüşleri savundu ve İtalyan komünistleri burjuvazinin yeni salvoları altında dağılmaya yüz tuttu. Revizyonizmin, elbette ulusal olmakla birlikte uluslararası nitelikte olduğunu iyi kavramak gerekir ki komünistlerin ona karşı mücadelesinin de uluslararası nitelikte olacağı anlaşılabilir.

Revizyonizm her şeyden önce emperyalizmden bağımsız bir akım değildir; onun geliştirdiği fikirler tüm dünya üzerindeki somut şartlardan ileri gelir. Bu özelliği onun nesnel olarak emperyalizmle olan bağının kaynağını açıklar. Örneğin günümüzde revizyonizm emperyalizmin “yeni” özelliklerini, geliştirdiği strateji ve taktikleri, teknolojiyi, yeni pazar arayışlarını ve sorunlarını içermeyen bir görüş oluşturamaz. Zira fikirlerin kaynağı somut ihtiyaçlardır. Fikir üretenler kendi çıkarlarına göre hareket edip koşullardan azami derecede faydalanma yoluna giderler. Revizyonizmin en tanındık görüntüsü “öznesiz” süreç tanımlarıdır. Buna

göre sınıf savaşımında proletarya tüm insanlığın çıkarlarını savunduğunda bunu burjuvazi için de gerçekleştirir. Dolayısıyla karşıtların uzlaşmazlığı sorunu sınıf savaşımında, yerinde ve akıllıca yürütülecek fikir mücadeleleri sayesinde yerini uzlaşmaya bırakabilir. Herkesin çıkarına olan “sömürsüz, baskısız, özgür” bir dünyaya herkes ikna edilebilir. Proletaryanın tarihsel olarak vermek zorunda olduğu “kanlı” bir mücadeleye gerek duyulmayabilir, proletarya diktatörlüğünün “başarısızlığa uğramış” deneyimi de gözetilerek ve özellikle proletaryayı gereksizleştiren teknolojiye de faydalanarak “ortak çıkarlarda birleşen” bir sınıflararası birlik mümkündür. Sistemin çıkmaza girdiğini, ekonomik krizlerden kurtuluş olmadığını, kendi halkını ve genelde dünya halklarını artık yönetemez hale geldiğini gören burjuvazi de “doğru düşünme” yoluyla bu birliğin öznesi olmaya adaydır.

Revizyonizm son kertede bu türden fikirlerin mucididir. Yıllar önce Fukuyama “ideolojiler öldü, tarihin sonu” derken de “aynı” sonuçları dile getirmişti. Revizyonistler ondan sadece

proletaryanın çıkarları adına konuşarak farklı bir söyleme sahipler. Fukuyama proletaryanın çıkarları adına değil, doğrudan burjuvazinin çıkarları adına tahlil yapıyordu. Liberalizmin açıktan savunucusu olarak proletarya adına hareket etmek onun için olsa olsa bir işkence olabilirdi. Oysa revizyonistler bir tür ihanet hançeri olduklarından proletarya adına ama onu hançerlemek üzere konuşmaktalar...

TARİMİZDE ENTERNASYONAL

Tarihimizde İbrahim'in bütün mücadelesi açık ve net bir biçimde revizyonizme karşı mücadeledir. Onun bu mücadeleyi güçlü bir biçimde geliştirmesinde enternasyonal bir bilinçle hareket ediyor olması belirleyicidir. Böyle olduğu için o, neredeyse istisnasız bütün büyük tartışmalarda, olaylarda belirgin bir tavra sahiptir. Mao Zedung Düşüncesi'ni (MZD) sosyalizmde sınıf savaşımının sürdürülmesi teorisini, uzun süreli halk savaşı teorisini, yarı feodal ülkeler gerçeğini o, dünya komünist hareketinden öğrendi ve revizyonizme karşı mücadelede komünist saflarda yer alarak bunu gerçekleştirdi. Ondan sonra da revizyonizmle mücadele uluslararası ölçekte devam etti ve gene uluslararası ölçekte büyük ayrışmalara yol açtı. Mao Zedung Düşüncesi'ne yönelik revizyonist saldırılar uluslararası alanda gerçekleşti, sınıf iş birliğiyle malul Üç Dünya Teorisi de aynı ölçekte yaygınlaştı. Bu ölçekteki yayılış revizyonizmin uluslararası niteliğine işaret eder. Bu revizyonist görüşler karşısında enternasyonalizm bayrağını taşımakta zorlananların genellikle mücadeleden geri kaldığını kendimizden görebiliyoruz. İbrahim'de gördüğümüz neredeyse istisnasız bütün tartışmalarda tavrı alma hali özgülümüzde ondan sonra önemli ölçüde zayıflamıştır. Bu da enternasyonal bilinçle hareket etmenin hem önemini hem de gereğini açıklar. Zayıflıktan kastımız tartışmalardan habersiz olmak değildir elbette. Kastımız, bu tartışmalarda mücadelenin başarıyla, komünizm fikrinin gelişimi ve yaygınlaşması bakımından yürütülememesidir. MZD'ye yönelik saldırıların bir yanda MZD formülasyonunun kullanılmasından

imtinaya yol açtığını (3. Konferans'ta eleştirilip düzeltilmekle birlikte 2. Konferans kararı) diğer yanda ise MZD'nin Maoizm seviyesine taşındığını (Gonzalo önderliğindeki PKP'nin tutumu) görüyoruz. Sadece bu bile teoriyi geliştirmek için mücadelenin belirleyici olduğunu gösterir. Bir tür sınıf iş birliği olan Üç Dünya Teorisi'nin reddedilmesi kuşkusuz önemli bir tutumdur; fakat bu tutumun Halk Savaşının kavranışında ve Maoizm seviyesine ulaşmada bir katkıya varamaması mücadeledeki pasifliğin, yetersizliğin bir sonucudur. Bu deneyimler bize enternasyonal çalışmaların ve tartışmaların yadsınamaz önemini gösterir.

Prachanda'nın ve Avakian'in teorileri revizyonizmin yeni türleri olarak mücadelemizin karşısındadır. Açık ki komünist hareketin gelişmesi için bu mücadele amansız bir biçimde sürdürülmek zorundadır. Enternasyonal Komünist Birlik'in önemini öncelikle burada görmeliyiz. Onun deklarasyonu bu yönde atılmış güçlü adımları içerdiği derecede büyük önemdedir. Hiç kuşkusuz bu güçlü adımların somutlaşması, ete kemiğe bürünmesi, tavizsiz ve amansız bir anti revizyonist mücadele için çok sıkı çalışılması gerekmektedir. Atılmış bir adıma katılması gereken daha yüzlerce adım vardır. Bu adımların hayat bulması ülkemiz devriminin kavranması bakımından da gereklidir. Komünistler uluslararası olanın ulusal açılıma neden olacağını bilirler. Ülkemiz topraklarındaki komünist partisinin Büyük Proleter Kültür Devrimi'nin bir ürünü olması bu görüşün gururlandırıcı bir ispatı olarak hatırlanabilir.

Revizyonizme karşı mücadelede enternasyonal bağların önemini güçlü bir biçimde hissettiren birlik çalışmalarını takip etmek özel bir görev, bir sorumluluk olarak görülmelidir. Dünyanın çeşitli ülkelerinde ulusal görünümle başlamakla birlikte uluslararası bir nitelik taşıyan revizyonizme karşı mücadelede Enternasyonal Komünist Birliğin saflarında dalgalanan bayrağımızın sıkı bir takipçisi olalım...

GELECEĞİ ŞİMDİYİ ÖRGÜTLEYEREK KAZANALIM!

Bir önceki yazımızda çoğu öğrencinin kaygısını artıran, niteliksiz eğitimin bir parçası olan sınav sisteminden bahsetmiştik. Bu yazımızda bu sınav sürecinin, öğrenciler üzerinde olduğu kadar aileler üzerinde de ciddi baskılar yarattığından, öğrencilerin gelecek kaygısını neredeyse aynı derecede ailelerin de yaşadıklarından ve sınav sürecinin olumsuz etkilerinden bahsedeceğiz. Köhnemiş düzenin sonuçlarından biri olan niteliksiz eğitim sisteminin, çocuklarının geleceği konusunda aileleri kaygılandığı, çocuklarının bir belirsizlik içinde hedefsiz kalmasından endişe duydukları, bunun çocuklara yönelik güvensizliklere de yol açtığı şüphesizdir.

Her geçen gün yaşama koşullarındaki sıkıntıların daha da katmerlendiği bizim gibi yarı sömürge ülkelerde ailelerin birçok konuda olduğu gibi çocukları hakkında da derin endişelere düşmeleri kaçınılmazdır. Artan zamlarla ekonomik krizin gün geçtikçe derinleştiğini, halkın büyük bir kesiminin yüksek enflasyon karşısında kredilere yönelmesiyle yoksul halkın daha da yoksullaştığını çok net görmekteyiz. Hal böyle olunca aileler birçok yönden geçim sorunu yaşamaktadır. Geçinememe

sorunu manevi bakımdan da aileler içinde tedirginliklere, anlaşmazlıklara, çözümsüz kalan problemlere yol açmaktadır. Geçinmenin bu denli zorlaştığı Türkiye’de, üniversiteye gidecek öğrencilerin ailelerinin maddi açıdan ne denli zorluklar çektiğini tahmin etmek çok da zor değil elbette. Eğitimin hemen hemen tümüyle paralı hale geldiği, özelleştirmenin bu alanda da yaygınlaştığı koşullarda tersini düşünmek için bir neden yok.

Son yıllarda neoliberal politikalarla birlikte daha da görünür hale gelen piyasalaşmış eğitim, ekonomik krizden kaynaklanan fahiş zamlarla birlikte belirli kesimlerin yararlanabildiği bir ayrıcalığa dönüşmektedir. Öğrenciler, başarının tek ölçütü haline getirilen sınavlara en iyi şekilde hazırlanabilmek için en iyi eğitimi almak isterken nitelikleri günden güne yok olan, herhangi bir şey vadetmeyen devlet okulları yerine özel okullara, dersanelere yönel-

mektedir. Sınav başarısını, üniversiteyi, diplomayı, meslek garantisini satın almaya yönlendirilen, müşteri muamelesi gören öğrencilerin aileleri de ekonomik olarak bütün ihtiyaçlardan kısıp paralı eğitime büyük miktarlarda ödemeler yapmakla yükümlü hale getirilmektedirler. Bu nedenle ailelerin özellikle sınav süreçlerinde maddi yükü artmakta ve kaygıları da buna paralel yükselmektedir.

Bir süredir süregelen kriz iyice derinleşirken hâkim sınıfların temsilcileri bugün emperyalist efendilerine uşaklıklarını en ileri seviyede gösterme telaşı içindedir. Enflasyon, yoksulluk ve zamlar cenderesinde geniş halk yığınlarının sisteme olan öfkesi de bü-

remeyen gençlerde yurtdışına gitme eğilimi artarken aileler de çocuklarını bu yolda teşvik eder duruma gelmişlerdir. Bir süre önce çocuklarından ayrı düşmeyi aklına getirmeyen ebeveynler bugün çocuklarını legal yollar dışında illegal yollarla yurtdışına göndermekte belki ürkek ama sonunda kararlı görünmektedirler. Her ne kadar eğitim alanında genç kadın ve erkeklerin okullaşma oranı giderek yükselse de, işsizlik gençler için sorun teşkil etmeye devam ediyor. TÜİK’in mayıs ayı istatistiklerine göre 15-24 yaş grubunu kapsayan genç nüfusta işsizlik oranı yüzde 17 oldu. Çalışan gençlerin ise aldıkları ücretlerin düşüklüğünden kaynaklı insanca yaşama imkânına sahip olamadığını görmekteyiz. Diğer

yurtdışından söz etmekte. Çalışan gençlerin çoğunun torpil veya yakın çevresi sayesinde iş bulduğunu ya da okuyup bölümüyle alakasız mesleklerde konumlandıklarını görünce gençler kadar aileler de üniversite okumanın bir önemi kalmadığını düşünmekte, bu nedenle onlar da yurtdışına bel bağlamaktadırlar. Sömürü sisteminin daha “sistemli”, daha gelişkin ve en önemlisi sosyal haklar bakımından daha ileride olan ülkeler, bizim gibi ülkelere kıyasla daha albenilidir. Gençler için albenili olan bir süre sonra aile için de albenili olmaktadır.

Gençlerdeki bu istemin sebeplerinden biri de kapitalizmin kitlelere sunulduğu ve pazarlanış şeklidir. Türkiye’de öğretmen, doktor, avukat olmaksızın Avrupa’da garson olmak tercih edilmektedir. Egemen sınıflar tarafından demokratik kazanımlara ve demokratik hak taleplerine olan saldırılar gençlerin bu istemlerini daha da derinleştirmektedir.

Gençlik, bilgiye en hızlı ulaşan ve doğru bilgiyi bulmadaki yeteneği ile harekete geçmeye en açık kesimdir. Bu nedenle hâkim sınıfların harekete geçen gençliği baskılamaya, manipüle etmeye, göz-

dağı vererek korkutmaya, sindirmeye çalıştığı bilinmektedir. Sistem, proleter kültürle işlenmemiş bireylere, gençlik oluşumlarına bulduğu her boşlukta kendi ideolojisini sızdırmakta, bu nedenle gençlik, bireysel kurtuluş yollarını aramaya koyulmakta ve çözümünü yurtdışına gitmekte bulmaktadır. İnsanlığın kurtuluşunun kökten çözümünün bu çürümüş sistemi yıkmak olduğunun bilincine varıp bunun için örgütlü mücadele etmek gerektiğini vurgulamamızda fayda var. Durumun bu hale gelmesine sebep olan şeyleri ortadan kaldırmak için mücadele etmediğimiz sürece insanca yaşama hakkını kazanamayacağımızı unutmamız gerekiyor. Ailelerin de bu sürecin önemli parçaları olduklarını, bu sorunların yükünü taşıdıklarını bilerek çocuklarının geleceği konusundaki ortak kaygının ancak örgütlü mücadele ile giderilebileceğini anlatmalıyız. Gelecek kaygısını geleceği kurtarmakla yenebiliriz...

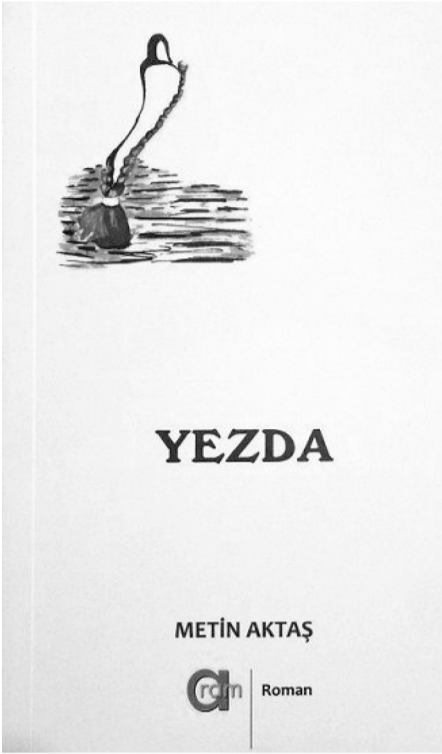

yümektedir. Eğitimin piyasalaştırılması sürecindeki yaygın manipülasyonlardan biri bu politikayla öğrencilerin mezuniyetlerinden sonra daha fazla “iş imkânına” sahip olacakları iddiasıydı. Piyasa kendisi için eğittiği öğrencileri onlara iş imkânı sağlayarak yaşama tutunduracak, bu vesileyle kendisi için de faydalı bir iş yapmış olacaktı. Aileler de öğrenciler gibi bu aldatmaca ile kandırıldılar. Üniversite sayıları akıl almaz derecede artarken bütün yük dolaylı vergilerle kitlelere mal edilmiş; buna rağmen okumak tamamen paralı hale getirilmiştir. Bunun, bir öğrenci sorunu olmakla birlikte halkın tümünün sorunu olduğu açık olmalıdır. Üniversite mezunu olduğu halde yaşanan işsizlik, gelecek kaygısı, geçim sıkıntısı gibi sorunlar gençlik kadar ailelerin de iktidara, eğitim politikalarına güvensizlik ve öfke duymasına sebep olmakta, gençler ve aileler devletin vaatlerine güvenmemektedir. Buna bağlı olarak Türkiye’de bir gelecek gö-

bir yanda ise okurken çalışmak zorunda kalıp eğitimi yarıda bırakmak zorunda kalan gençler var. 15-24 yaş arası gençlerin eğitimi yarıda bırakmalarının nedenlerine bakıldığında birinci sırada yüzde 48 ile ekonomik nedenler (eğitim maliyetinin yüksekliği, eve maddi katkı sağlama zorunluluğu, çalışma hayatına atılma vb.) geliyor. Ekonomik nedenleri yüzde 23,6 ile eğitimde başarısızlık izliyor.

Her geçen gün artan hayat pahalılığı altında ezilen kesim, bir şeylerin değişebileceğine olan inancını kaybetmiş durumdadır. Ay sonunu nasıl getireceği düşüncesiyle çaresizlik içinde yaşama çalışan halkta, okuyup mezun olan öğrencilerdeki işsizlik durumunu da görünce çaresizlik ikiye katlanmakta ve yurtdışına gitmenin yolunu bulmaktan başka bir çare olmadığı düşüncesi egemenleşmektedir. Mikrofon uzatılan, dert sorulan, gelecekte ne olmak istediği öğrenilmek istenen gençler

ÖLÜ KANUNLARA YASLANDIKÇA.. KATLIAMIN ROMANI

Yezda, 2. baskısı Dara Yayınları'nda çıkan 182 sayfalık bir romandır. Diyalogdan ziyade romanın kahramanı olan "Yezda"nın anlatımında ilerliyor roman. Onun tanıklığında IŞİD'in Irak ve Suriye topraklarında yayılması, Ezidilerin 73. Ferman olarak tanımladıkları Ezidi katliamı, kadınların alınıp satılması için kurulan köle pazarları, kadın bedeninin savaş ganimeti olarak yağmalanması bir film şeridi gibi gözlerimizin önünden akıyor.

Roman tam bir vahşet uygulamış olan IŞİD'e, "konuşma, duyma, sus ve teslim ol" düsturu demek olan Laleş'e, onunla özdeş Ezidi pasifizmine ve bunu öğreten dine karşı bir isyandır. Ters yüz edilmiş gerçeklik, dinlerin ortak paydasıdır ve bu çarpıtılmış gerçeklik anlayışının binlerce yıl öncesinden gelip bugünün toplumuna çökmesi, onu belirlemesi ürpertici sonuçlar üretir. Yezda, Müslüman olmadığı, hatta Sünni inançtan olmadığı için insanları katletmeyi, kadınları cinsel bir obje olarak görmeyi ve pazarlarda satmayı inancının gereği olarak gören IŞİD gericiliğini merkeze koysa da onun asıl derdi dogmalarıyla hayatı bir mengene gibi sıkıp duran dindir.

Yezda, Ezidilerin kutsal şehri Laleş'te dünyaya gelen ve üst sınıfa mensup on beş yaşında bir genç kadındır. Anne-babası pir soyundan gelir. Babanın dinsel hiyerarşi içindeki konumu ve buna uygun yaşam biçimi, bu üç çocuklu Ezidi aileyi dinsel değerlere göre bir hayata zorlar. Bunda Müslüman- Arap

halkın çoğunlukta olduğu bir köyde yaşamalarının da payı vardır. Yezda'nın ailesi Saddam- BAAS rejimi tarafından 1975 yılında, Laleş'teki köylerinden kopartılıp bu köye sürgün edilmişlerdir. Müslüman- Araplarla Ezidiler arasında bir ilişki olmakla birlikte sosyal yaşam, her iki topluluk açısından da dinsel kural ve gelenekler nedeniyle ayrılmıştır.

Yazar bu ayrışmanın boyutunu bir aşk hikâyesiyle okura sunuyor. Yezda'nın ablası Mayan ile Müslümanların şeyhinin oğlu Raşid birbirine âşıktır. Ezidi inancının sadece Ezidiler arası evliliği kabul etmesi başlı başına bir sorundur. İslam dininde de şeytan algısı ve bu algıyla şekillenen bilinç bir Müslüman- Arapla Ezidin evliliğine kapalıdır. Bu "imkânsız aşkın" kıskacındaki sevgililer çareyi kaçmakta bulurlar. Aynı gece köydeki Müslümanlar ve Ezidiler sürek avı başlatırlar. Ertesi gün Mayan'la Raşid'in ölü bedenleri bulunur. Birbirine kaçan bu iki sevgili öylesine lanetlenirler ki cenazelerine dini tören yapılması, Müslüman ve Ezidi mezarlıklarında gömülmeleri yasaklanmıştır.

Bu akıl dışı kurallara, bu kuralların biçimlendirdiği yaşama karşı çıkanlar da vardır. Yazar bunu Yezda'nın abisi Musafir ve arkadaşlarında somutlaştırıyor. Musafir "Yaşayan insanların hayatını ölümler kontrol edemez" ya da "Bizi ölümlerin koyduğu kurallar değil yaşayanların koyduğu kurallar yönetmelidir" diyor. Yazar "ölülerin kuralları" derken dini, dinsel dogmaları kastediyor. Musafir demokratik, eşitlikçi bir toplum özlemine dile getiriyor. Musafir sadece söylemde değil böyle bir hayat uğruna mücadele edenlere katılmak üzere bir gece kayboluyor.

Roman ilerledikçe IŞİD yaklaşıyor. Musul'da rejimin 50 bin kişilik asker-polis gücü, bin 500 kişilik IŞİD'li karşısında varlık gösteremeyip, kenti IŞİD'e bırakıyor. Aynı son Şengal'in başına geliyor. Yazar, Yezda'nın dilinden peşmergeyi hedefe koyuyor, teslimiyetleriyle bir Ezidi katliamına kapıyı sonuna kadar nasıl açtıklarını anlatıyor.

Felaket, Yezda'nın köyüne de ulaşır. IŞİD yaklaştıkça köydeki Müslümanlar sevince kesilir, sokaklarda taşkınlık yaparlar. Ezidiler ise çaresizdir. Ezidilerin dini önderi olan Yezda'nın babası, kapısına gelen ve ne yapmaları gerektiğini

soran Ezidilere cevap dahi veremez. Bir kısım Ezidi, Şengal'in yolunu tutar. Kutsal Şengal onların koruyucusudur, karşılaştıkları 72 fermanda da sığındıkları yer Şengal olmuştur. Yezda da Şengal yolunu tutanlardandır. Yürüdükçe binlerce Ezidi'nin IŞİD'den kaçıp katar katar Şengal'e tırmandıklarını görürüz.

Savunmasız, örgütsüz, hazırlıksız biçimde Şengal yoluna düşenler açlık ve susuzluktan bir bir ölürlar. Sağ kalanlar ise IŞİD'in namlularına, top atışlarına hedef olurlar. IŞİD, Şengal'e de yayılmış, kaçanların peşine düşmüştür. Ezidiler, IŞİD'in önünde çil yavrusu gibi dağılmış, çaresiz bir haldeyken 7 PKK gerillası dağdan gelir. "Biz öncüyüz, yoldaşlarımız geliyor. Şengal topraklarını IŞİD katillerine mezar edeceğiz" derler. Ezidi inancına göre Melek Tavus'a kâinatı yaratması için Tanrı Ezda 7 melek gönderir. Yazar, şafakta güneş yükselirken ortaya çıkan 7 gerillayı bu 7 melekle özdeşleştirir, mitleştirir.

Romanla birlikte IŞİD'in insanlık dışı saldırılarını yeniden yaşar gibi oluruz. IŞİD'in girdiği her yerde gördüğü yerel destek ve çelişkileri olsa da bir arada yaşayan halkın nasıl canavara dönüştüğü başarılı bir biçimde sunulmuştur. Özellikle romanın sonuna doğru biraz sonra kendileri için kurtuluş olan tekne yolculuğunun nasıl kan dondurucu bir kıyıma dönüştüğünü okuruz. Can pazarından çıkmış olmalarına ve bir adım sonrası "kurtuluş" olmasına rağmen dinsel dogmalar yine iş başındadır ve "umuda yolculuk" el birliğiyle "kıyım yolculuğuna" dönüşür.

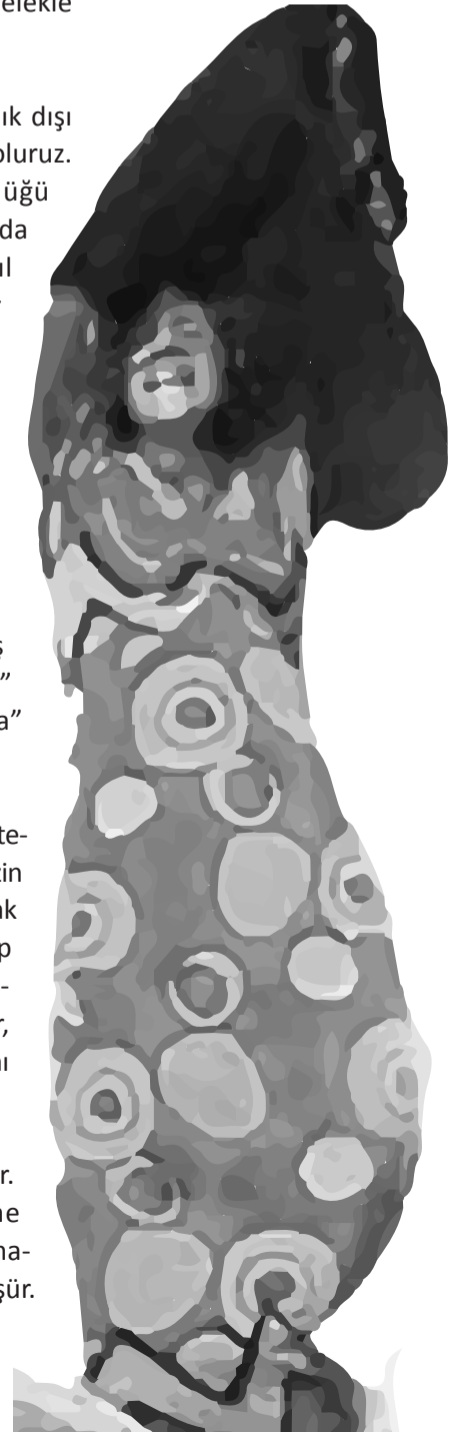
Yezda yaşadıklarını anlattıkça bir tecavüzcü grup canlanır gözlerimizin önünde. Ama IŞİD'in ABD'nin Irak işgaline karşı direnen Sünni- Arap halkından beslenmek gibi bir tarihsel arka planı da vardır. Yazar, bunu Ömer isimli anti kahramanı üzerinden anlatır.

Yezda, IŞİD'in elinden kurtulur. Onun kurtuluş yolculuğu yine merkezinde dinin, dinsel dogmaların olduğu bir trajediye dönüşür.

Metin Aktaş'ın (kitabın yazarı) romanında şaşırtıcı sahneler,

sürpriz gelişmeler yoktur. Olası bir kurgunun sade, akıcı bir anlatımı söz konusudur. Fakat romanın ortaya çıkması için yoğun bir hazırlık süreci yaşandığını tahmin edebiliriz. Ezidi tarihi, Ezidi kültür ve gelenekleri romanda başarılı bir biçimde sunulmuştur. Belli ki Metin Aktaş çalışkan bir yazardır.

Kitaptaki kısacık biyografisinde yayımlanmış 17 romanı olduğunu ve 1994 yılında Dersim'in yakılan köylerinden çıkıp Elazığ'a yerleştiğini, Elazığ gecokondularında geçimini bakkallıkla sağladığını öğreniyoruz. Ezilen ulus ve ezilen inançlara dönük ilgisi yazdığı kitaplardan ve yaklaşımından anlaşılıyor. Aynı zamanda Metin Aktaş'ta toplumsal kurtuluşçu yaklaşım bir yerlerde kendini gösteriyor veya hissettiriyor. Bu emekçi ve toplumsal gerçekçi yazar takip edilmelidir.

KADIN KURTULUŞU VE ÇELİŞKİLERİN TOPLUMSALLAŞMASI

Türkiye’de cinsiyet eşitsizliğine dayalı mücadeleyi incelediğimizde toplumsal mücadelenin gelişimine paralel bir ilerleme olduğunu görüyoruz. Sendikal mücadele, kadın mücadelesi, gençlik mücadelesi, Kürt Ulusal Mücadelesi, Alevilerin mücadelesi, çevre mücadelesi gibi birçok toplumsal mücadele alanı birbiriyle etkileşim halindedir. Kimi zaman koşulların etkisiyle biri daha hızlı büyüse de bir alandaki büyüme diğer alanları etkilemektedir. Ne yazık ki bir alandaki hızlı büyümeye neden olan “koşullar” genellikle içeriden bir müdahaleyle, bir bilinçli özne hareketiyle oluşmamaktadır. Bir tepki üzerine ortaya çıkan hareketliliğe yön verme çabaları da genellikle başarısızlıkla sonuçlanmaktadır. Devrimci ve demokratik her hareketin doğru bir çizgide, doğru bir anlayışla topluma mal olacak biçimde gelişmemesi sorunu kadın hareketi için de geçerlidir.

GERİLEMENE MAHKÛM OLMAK

Bir duruma karşı gelişen hareket o durumdan hoşnut olmayan herkesi kapsayabilir. Örneğin kayyım sorunu Kürt Ulusal Mücadelesinden zamanla öğrenci gençliğe, dernek oluşumlarına kadar genişçe bir alanın sorunu haline gelmiştir. Bu basit ve lokal bir kayyım sorunu olarak görünse de bunun aslında bir demokrasi sorunu olduğu açıktır ve demokrasiye ihtiyaç duyan herkes için bu bir temel sorun haline getirilebilir. Demokrasi sorunu ise bilindiği ve defalarca deneyimlendiği gibi ülkemizde bir devrim sorunudur. Fakat burada indirgenildiği yerde kalan, özüne yabancı bir soruna karşı oluşan tepki ağının da buna paralel daraldığını görüyoruz. Geniş yığınları kapsayan bu sorun, yansımada anlaşılıyor.

Son 10 yıl içinde gelişen kadın ve LGBTİ+ hareketinin bu süreçte gerilemeye başladığı bir gerçek. Bir önceki sayımızda LGBTİ+ hareketine dair kimi çıkarımlarda bulunmuştuk ve gerilemenin mevcut durumda anlaşılabilir olduğunu belirtmiştik. (Bkz. *Örgütlenmekte Direnenler Kaybetmeyecek*) Kadın hareketi bu denli bir gerileme içinde değildir. Hem köklü, deneyimli bir hareket olmasından hem de ilgi-

lendiği sorunun yani cins çelişkisinin geniş yığınları etkilemesinden kaynaklı varlığını muhafaza etmeyi başarabiliyor.

Kıyaslama yaparsak daha anlaşılır olacaktır: Kadın hareketi cins çelişkisini ele alırken LGBTİ+ hareketinden daha farklı politikalar belirliyor ve örgütlüyor. Yani Türkiye’de proleter olmasa da kadın hareketi ülkemizin özgün koşullarından kaynaklı çoğunlukla sınıf çelişkilerinin bir sonucu olan gerçeklerden kaçmıyor, niyet ne olursa olsun yer yer sınıf çelişkilerini de ele alarak hareket ediyor. (Bunun bir etkeni de devrimci kadınların hâlâ kadın hareketinde barınabiliyor olmasıdır.)

Fakat bu, hareketin büyümesini sağlıyor mu sorusunun yanıtı “hayır”dır. Burada da gerilemeye mahkûm bir hareket karşımıza çıkıyor. Mahkûmiyet kendini sınırladığı yerde başlıyor aslında. Sorunların tek muhatabı olarak kendini görmek ve bazı sorunları kendine ait görmenin getirdiği bir sınırdan bahsediyoruz. Hâlbuki kadının kurtuluşu sorunu en geniş yığınların, halkın sorunudur. Ne zaman halka sorun kavratılmaya başlanırsa o zaman hareket büyümeye başlar. Gezi İsyanı’yla büyüyen ezilen cins mücadelesi bu yüzden tesadüf değildir. Devrimden çıkarı olanlar o süreçte devrimin sorunlarını daha berrak bir biçimde kavramaya başladılar ve buna uygun davranmaya çalıştılar. Birçok kişi örgütlenme arayışına girerken devrimin yolu ve yöntemine ilişkin tartışmalar gelişti. Eylemde olma fikri oluşan kitleler bu arayışla birçok refleks gösterdi. Akabinde zayıflamaya devam eden devrimci-demokrat yapılar bu süreci göğüsleyemedi. Kadın mücadelesinin zayıflaması da devrimci mücadelenin zayıflamasına paralel bir şekilde sürdü. Kendiliğinden ortaya çıkan öfke birikimlerini süreklileştiremediğimiz bir gerçek.

KİTLELERE MAL EDELİM

Kadın mücadelesinin gelişimini görmezden gelmiyoruz. Sınıf mücadelesi içinde kadının kurtuluşu sorununa yönelirken bunun geliştirilmesinin yol ve yöntemlerini aramaya devam ediyoruz. Bununla beraber elbette bizim diğer kadın hareketlerinden öğrendiğimiz

olumlu deneyimler mevcuttur. Eşit işe eşit ücret, seçme-seçilme, çalışma hakkı gibi taleplerin genişleyerek kadına yönelik şiddeti, taciz ve tecavüze karşı mücadeleyi de kapsar hale gelmesi Türkiye’deki kadın hareketinin önemli bir birikime sahip olduğunu gösterir.

Burada tabii ki ideolojik-politik olarak işçi sınıfının komünizm ile olan bağı gereği komünistler kadın kurtuluş mücadelesinin onun yerine geçmesine, onun misyonunu oynamasına karşı çıkarlar. Çünkü en ilerici olan, yani sınıfsız, sınırsız ve sömürsüz dünya kurma gerçekliğini yaratabilecek tek güç işçi sınıfıdır. Onun ilericiliği hükmedebileceği başka bir sınıf ya da toplumsal kesim olmamasından gelir. Ezilen, dışlanan, sömürülen her kesim için nihai kurtuluş görevi onun omuzlarındadır.

Bunlara ek olarak şunu söyleyebiliriz: Ülkemizde kadın kurtuluş mücadelesi işçi-köylü kadınları örgütlenme perspektifiyle, daha doğru ifadeyle devrim perspektifiyle hareket etmemektedir. Bazı dönemlerde işçi-köylü kadınların sorunlarına yönelmiş olsa da proleter bir kadın hareketi olduğu anlamına gelmez. Bizim burada dikkat çekmek istediğimiz nokta şu: En ilerici sınıf ve yıkıcı güç işçi sınıfıysa kadın kurtuluş mücadelesi bu sınıfa mal edilmelidir. Bu demek değildir ki kadın mutlaka komünist ya da devrimci partiler içinde örgütlenmelidir. Elbette bu olması gerektir; ama biz kadın sorunu sınıf-saldır derken sorunun cinsiyet eşitsizliği yönüne gözümüzü kapatmıyoruz.

Ancak özellikle de bu alanda sürece yön veren ideoloji ve örgütlenmeler bakımından reformist, düzençi, liberal eğilimlerin ağır bastığı bir gerçektir. Uzun zamandır takvimsel gündemlere, adliye koridorlarına sıkışmış bir kadın hareketi gerçekliği var. Ekonomik krizin derinleşmesi kadına yönelik ekonomik, psikolojik, fiziki şiddeti artıracaktır. Bu süreçte ayağı sokağa almış, aktif bir kadın hareketinin zayıflamış olması bu şiddetin görünürlüğünü mutlaka

azaltacaktır. Bu zayıflamanın kaynağına işaret ediyoruz: yıkıcı güç kitlelerdir, kitleler olmadan bir değişim hayaldir. Kitlelere dayanmayan her hareket gerilemeye mahkûmdur. Bu nedenle kadının kurtuluşu devrimimizin görevleriyle birliktedir. Kadın hareketindeki ve başka alanlardaki gerilemelerin temel nedeni de sonuç olarak bir devrim programı içinde ele alınmamalarıdır. Devrim süreçlerinde hiçbir sorunun, çelişkinin bir diğerinden ayrı olmadığını, bunların bütünlüklü bir toplum içindeki ilişkilerin ürünü olduklarını bilmek gerekir. Hareketlerdeki gerilemenin kaynağı da bu ilişkilerin önemli ölçüde kavranmamasından kaynaklandığı açıktır. Kuşkusuz daha birçok nedenden söz edilebilir ve bunların önemli bir kısmı da bir gerçekliğe işaret eder. Ancak kadın hareketi de dahil olmak üzere bütün bir toplumdaki her bir sorunun nesnel nedenleri, kaynakları ve etkileşimde olduğu başka sorunlar vardır. Bunlar arasında bilinçli bir ilişki kurmaksızın, hangisinin bir diğerini ne derecede etkileyeceğini ortaya çıkarmaksızın birini diğerlerinden kopuk bir biçimde geliştiremeyiz. Kadın hareketinin bugünkü zayıflığı onun doğasından ya da erkek egemen sistemin saldırısından, baskısından ileri gelmez. Aksine bunlar hareketin gelişmesi için nedenlerdir veya ancak böylesi nedenler olabilirler. Aslolan hareketin kendisini sınırlamasıdır. Bu soruna dikkat çekerek kadın hareketindeki daralmaya son veren yaklaşımlar geliştirmeliyiz.

ZELENSKİ ZİYARETİ VE RUSYA'YA GÖNDERİLEN AÇIK MESAJ

7 Temmuz günü, Ukrayna Başkanı Zelenski Türkiye'ye geldi. 11-12 Temmuz NATO Zirvesi öncesi kapsamlı bir turun parçası olarak gerçekleşen Türkiye ziyareti, TC ve Rusya ilişkilerine ciddi yansımaları olacak sonuçlar doğurmuştur.

Bu ziyaret ile TC, ABD başta olmak üzere Batılı emperyalistlere bağımlı yapısı ve NATO üyesi olması sebebi ile Rusya'ya karşı aldığı tutumu daha net bir şekilde ortaya koyma ihtiyacı duymuştur. Son yıllarda bu gibi ziyaretlerde takınılan arabulucu tavrın kısmen terk edildiği görülmüştür. Görüşmenin NATO Zirvesi'nin hemen öncesinde gerçekleşmiş olması bu tutuma yol açan etkenlerden biri iken aynı zamanda TC'nin seçimler sonrası "Batılı" politikalara dönüş iddiasının da bir parçası olarak ortaya çıkmaktadır. TC'nin ekonomik ve politik açmazları, bu yönlü bir dönüşün gerçekleşmesini zorunlu kılmaktadır. Çünkü emperyalistler arası çelişkiler derinleştikçe TC gibi yarı feodal-yarı sömürge ülkeler üzerindeki baskı da hizaya girme ihtiyacı da artmaktadır.

ABD emperyalizminin başını çektiği NATO'nun, savaş kışkırtıcılığı ve yayılmacı politikalarına emperyalist Rusya'nın Ukrayna işgali ile karşılık vermesinin ardından emperyalistler arası çekişmenin yeni bir boyut kazandığı görünmektedir. Yer yer Tayvan'ın silahlandırılması, Finlandiya ve İsveç'in NATO'ya üyelik süreci gibi kimi başlıklarda açıktan savaş tehditlerini içeren demeçler verilebilmekte, ardı ardına karşılıklı ambargo ve yaptırımlar da hayata geçirilebilmektedir. Bununla birlikte, geçtiğimiz günlerde gerçekleşen NATO Zirvesi'nde Finlandiya ve İsveç'in NATO üyelikleri neredeyse kesinleşmiş, aynı zamanda Avrupa'da askeri varlığın artırılması yeniden karara bağlanmıştır. Son yıllarda ABD emperyalizmi öncülüğünde Batılı emperyalistler, Rus emperyalizmi ve Çin sosyal emperyalizmini İskandinav ülkelerini içine alacak şekilde NATO'yu genişletme hamleleri ve Hint Pasifik'te AUKUS benzeri askeri paktlar ile bir yay halinde askeri bir kuşatma içerisine alma girişimlerini sürdürmektedir. Karşılığı ise işgal ve savaş tehditleri olmaktadır. Bu bağlamda, İsveç ve Finlandiya'nın NATO üyeliklerine dair sağlanan mutabakatın da Rus ve Çin

emperyalizminden gerginliği artıracak bir tonda karşılık bulacağı açıktır.

Bu süreçler, emperyalistlerin yanında uşaklarının da hiza almalarını dayatmaktadır. Böylece tüm ikircikli politikalar yerini daha belirgin kutuplara ve gergin ilişkilere bırakmaktadır. TC'nin politik yönelimi de bu duruma uygun düşmektedir.

TAHİL ANLAŞMASI SONA ERDİ

İşgal süreci öncesinde dünyanın en büyük 4. tahıl ihracatçısı konumunda olan Ukrayna'nın işgal sonrası bir süre tahıl ihracatını gerçekleştirmesi Rusya tarafından engellenmişti. Limanların Rusya'nın denetimine geçmesinin ardından milyonlarca ton tahıl limanlarda bekletilmiş, ancak sonrasında AB'li emperyalistler ve Rus emperyalizmi arasında Türkiye'ye de paye biçilen bir tahıl anlaşması imzalanmıştı. Bu anlaşmanın hayata geçmesinden kısa bir süre sonra ilk kriz belirdi. Anlaşmaya göre tahılın büyük bir kısmının Afrika ve Asya'ya gitmesi gerekirken Avrupa'ya gittiği ve gözlemci sıfatlı TC gibi ülkelerin de buna göz yumduğu Rusya tarafından iddia edildi. Bu krize rağmen bir süre daha anlaşmanın devam etmesi sağlandı. Son olarak Zelenski'nin Türkiye ziyareti yeni bir kriz doğurdu. Rusya Tahıl Koridoru Anlaşması'nı sonlandırdı. Ancak ayçiçek yağı, mısır, buğday gibi önemli tahıl ürünlerine duyulan yoğun ihtiyaç anlaşmanın yeni yollarının aranması gerekliliğini de beraberinde getirdi. Bu yıl için yüksek sıcaklıklar sonucu ABD ve Kanada'da mısır üretiminde düşüş beklenirken, küresel ölçekte de tahıl arzında ciddi zorlukların yaşanacağı ve ciddi fiyat artışları öngörülmektedir. Özellikle Ukrayna'yı yıllarca tahıl ambarı olarak kullanan Avrupa ülkeleri için tahıl anlaşması önem arz ederken anlaşmanın devam etmemesi halinde gıda sektöründe kimi güçlüklerin ortaya çıkacağı düşünülmektedir.

RUSYA: ANLAŞMALAR İHLAL EDİLDİ

Bu ziyaret ile birlikte ayrıca Rusya ve Ukrayna arasında Türkiye'nin yine gözlemci olarak bulunduğu esir anlaşması da Rusya'nın beyanına göre ihlal edildi. Zelenski'nin paylaştığı fotoğrafta 5

Azov komutanı ile birlikte ülkesine döndüğü görüldü. Rusya tarafından yapılan açıklamaya göre Türkiye'de kalması gereken esirlerin, kendilerine herhangi bir bilgi verilmeden Ukrayna'ya Türkiye tarafından teslim edildiği açıklaması yapıldı. Ayrıca TC tarafından ziyaret sırasında sıklıkla Ukrayna'nın NATO üyeliğine güçlü destek ve teşvikte bulunulacağına dair açıklamalar yapılırken aynı zamanda Kırım'a dair de işgalin sonlandırılması vurgusu yapıldı. Böylece TC'ye ABD ve AB'li emperyalistlerce biçilen kontak rolünün büyük ölçüde sonuna gelirken, TC uzun zaman sonra bu ziyaret ile birlikte Rusya'ya karşı itidalli söylevlerini de bir kenara bırakmış oldu. Son yıllarda sıklıkla TC'nin Rus ve Çin emperyalizmi ile ilişkilerini derinleştirdiği, bu emperyalistlerin güdümüne girdiğine dair yapılan yorumlara da net bir şekilde TC kendi ağzından cevap vermiş oldu. 2015 yılında Rus savaş uçağının düşürülmesinin ardından, bölgede ABD emperyalizmi ve AB'li emperyalistlerin ihtiyaçları doğrultusunda ilişkiler kademeli olarak iyileştirilmiş, TC emperyalistler arasında kontak görevi görmekteydi. Ayrıca Suriye'de işgal gücü olarak yer alıyor oluşu sebebi ile Rusya ile yakın temas ihtiyacı duyulması, TC'nin esasta Batılı emperyalistler lehine bu görevi üstlenmesine olanak vermiştir. Ancak son gelişmeler ekseninde her ne kadar istekli olsa da açıktan tavır almak zorunda da oluşu, TC'nin bu rolüne uzun süre daha devam edemeyeceğine işaret etmektedir.

SURİYE'DE TC'Yİ NELER BEKLİYOR?

Tüm ticari ve ekonomik ağırlığının yanı sıra Rus emperyalizminin büyük ölçüde kontrolü ve hegemonyasının bulunduğu Suriye'de TC'nin de askeri varlığı, Rusya için ikili ilişkilerde ciddi bir koza dönüşmektedir. Rusya ile olası bir gerilimde Suriye'de bulunan mevziilerini kaybedeceği ve bu alanda yaşam şansı bulamayacağı gerçeği, TC'yi son yıllarda Rusya'ya karşı daha itidalli olmaya itmektedir. Rusya'nın, TC'nin karakterini bile bile bu denli ileri düzeyde ilişki kurmasının da temel dayanağı bu olgudur. Elbette, tüm

anlaşma veya mutabakatlarda TC'nin Batılı efendilerinin çıkarlarından yana tavır takınacağı Rusya tarafından da bilinmektedir. Ancak Suriye opsiyonu, TC ile ilişkilenmede Rusya'ya da kazandırmaktadır. Kazandırmadığını düşündüğü yerde ise TC'yi bu alanda ciddi anlamda zorlayacaktır.

Suriye'de çözüm bekleyen konuların başında ise İdlib gelmektedir. TC'nin hem askeri varlığının bulunduğu hem de El Kaide uzantılı çetelerin kontrolünü elinde tutarak yerleştiği bu alan, Rusya ile arasındaki en zorlu pazarlık konusu olmaktadır. Son süreçte Esad ile de ilişkilerin tamir edilmeye çalışılması, "İdlib'den çekilme de dahil her türlü konuyu ön şartsız müzakere etmeye hazırız" açıklamaları devletin birçok kanadından yapılmıştır. İdlib'in, Suriye Kürdistanı'na yönelik saldırıların önünün açılması için bu kadar ucuz pazarlık konusu yapıldığı da bilinmektedir. Ancak Esad tarafından henüz net bir tutum değişikliği görünmemektedir. Uluslararası alanda Esad'ın yeniden prestij kazanıyor oluşu, Suriye'de geniş çapta denetim sağlanması ve her alanda güçleniyor oluşu, pazarlık masasını da zorlu bir hale getirmektedir. Ayrıca TC'den bağımsız şekilde, Kürt ulusunun Suriye Kürdistanı'ndaki kazanımları gerici Esad hükümeti tarafından da boğulmak istenmektedir.

Zelenski'nin Türkiye ziyareti ve TC'nin Rusya'ya karşı aldığı tavrın Suriye'de de bir karşılığının olması ihtimaller arasındadır. Böylece bu tutum, TC'nin Suriye'de askeri varlığının tehlikeye girmesi bir yana, Suriye ile oturlan pazarlık masasında da elinde hiçbir ciddi pazarlık unsurunun kalmamasını da doğuracaktır. Tüm alanlarda yaşadığı politik sıkışıklık, ilerleyen günlerde TC'nin bataklığa daha fazla saplanmasına da yol açacaktır.

FRANSA BANLİYÖLERİNDE İLİŞKİSEL OLANI ARAMAK ÜZERİNE

Fransız sosyolog Pierre Bourdieu sosyolojisini şu önerme üzerine inşa etmişti: "Gerçek ilişkiseldir." Bourdieu'ya göre sosyal alan ne tek tek bireylerin incelenmesi ne de birer özne olarak bireylerin etkileşime girmesi üzerinden inşa edilirdi. Sosyal alan, taşıyıcıların (bireylerin, örgütlerin, kurumların) işgal ettikleri pozisyonların ilişkileriyle kurulur, sosyoloji ise bu ilişkilerin analiziyle gerçeğe ulaşabilirdi. Bourdieu'nün "ilişkisellik" önermesini, önceli Norbert Elias dinamik bir yapıdan kurgulamıştı. Elias'a göre, ebeveynlerin bebek üzerinde bir iktidarı varsa da bebeğin de doğduğu ilk günden bu yana ebeveynlerine uyguladığı, şu veya bu biçimde bir iktidar biçimi vardır. Yani A'nın B'ye uyguladığı güç hiçbir zaman tek yönlü bir iktidara dönüşmez. B'nin de A'nın uyguladığı güce ve kendi sübjektif durumuna paralel olarak uyguladığı bir karşı güç vardır.

27 Haziran günü Paris'in banliyösünde "dur ihtarına" uymadığı için katledilen Nahel'in ardından iki kutuplu bir değerlendirme sürecine girildi. Kutuplardan birisi, çok zor şartlar altında, özellikle yabancıların ve "dolayısıyla" suçun yoğun olduğu banliyölerde, ağır koşullarda çalışan polislerin açtığı ateşi meşrulaştırırken burjuva demokrasininin gündelik faşist pratiklerini kurumsallaştırıyordu. Öyle ki Nahel'i katlettiği için tutuklanan polis adına yardım kampanyaları örgütlendi, polislerin ailesine yüz binlerce kişinin desteğiyle 1,5 milyon avroyu aşkın para yardımı toplandı. Bizim de belli oranlarda içinde olduğumuz kutuplardan bir diğeri ise, polisi ve Fransa devletinin işgalci emperyalist yüzünü teşhir ederek isyanın meşruluğunu vurguladı. Kuşkusuz ki bu teşhir pratiği önemli bir yerde duruyor. Fakat belli bir aşamadan sonra gerçeğin, yani ilişkiyel olanın yalnızca bir tarafıyla (muktedirle) ilgilenen, bu tek taraflılıktan kaynaklı ajitatif içeriğe mahkûm bir sınırlılığa kalıyoruz. Bu durum, bu örnekte emperyalizmin teşhirini, yani en iyi bildiğimiz eylemlerden birini yapmamız noktasında faydalı. Fakat bu tek yanlılık, isyan eden ezilenlerin dinamiğini görmemizi engelliyor. Öte

yandan gerçeklerle ilgilenmemek ve sürekli isyanı savunmaya çalışmak, saldırı kabiliyetimizi köreltiliyor. Örneğin, Fransa'da keyfi kimlik kontrolü uygulamasının Afrikalılara ve Araplara, beyaz Fransızlara oranla beş kat daha fazla yapıldığı söyleniyor. Bu olguyu öğrendikten sonra polisin ne kadar ırkçı, devletin ne kadar sömürgeci olduğu gerçeği üzerinde tepinmek çok olası. Fakat "suçlu"nun ciddi oranda Fransız olmaması da bir olgu. Biz bu iki olguyu nasıl değerlendireceğiz?

Bu yazıda devletin sömürge, yarı sömürge ülkelerin banliyödeki çocuklarına karşı uyguladığı güçle yetinmeyeceğiz. Bu karşı gücün devletle arasındaki ilişkiye kısa bir bakış atacağız.

Göç ve göçmenlik olgusuna Avrupalı ülkeler, Türkiye'nin aksine çok daha önceden aşınalar. Bunu kanla yazdıkları sömürgeci tarihlerine borçlular. Bu olguya dayalı olarak hemen her sene "yabancılar ve suç" temalı araştırmalar servis edilir. Fransa'da da buna benzer araştırmalar her sene şunu tekrar eder: Fransa'nın en tehlikeli bölgesi Paris ve banliyöleridir. Gerçekten de hem en kalabalık hem en yoğun hem de düzenin tanımladığı anlamıyla suça en çok bulaşan bölge burasıdır. Nahel'in katledildiği banliyönün de dahil olduğu bu bölge, ülke çapındaki oranın yanı sıra, yıllara göre kendi oranındaki değişimde de sürekli artan bir grafik izliyor. Yapılan bir araştırmaya göre, 2022 yılında çeşitli kategorilere ayrıl-

mış suç oranı bir önceki seneye göre çok daha artmış durumda. Örneğin yaralama suçları 2021'e göre yüzde 22,3; ev soygunları 25,5; uyuşturucu ticareti 37,8; cinsel saldırı 19,9; silahlı soygun 1,3 artmış durumda. Fransa banliyölerinin suçu kurumsallaştırdığını söylemek mümkün. Bu anlamda Fransa göçmeni, örneğin Almanya'nın Türkiyeli göçmeninden ayrılıyor. Fransa banliyölerinde belirli periyotlarda başkaldıran, çatışmalara giren, Fransa bayrağı yakan gençlere karşılık Almanya'daki Türkiyeli göçmen çocukları

gençliğinden söz ediyoruz. Kayıt dışılığın en büyük düşmanı kayıt altına almaktır. Fransa devleti kimlik kontrolüyle, devriyesiyle ve hatta toplu taşımadaki bilet kontrolcülüğüyle bu saldırıyı artırmış durumda. Öte yandan askeride ve poliste ciddi bir "aşırı sağ" eğilimin varlığından söz edilmekte. Aşırı sağ denilen kavram, karşısında konumlandığı gerçekliği bilmemesi üzerine kurumsallaşmış bir kimlik aslında. Hal böyle olunca, banliyölerde korkuyla dolaşan polisler, devletin sırt sıvazlaması ve faşist dinamiklerin yükselmesiyle birlikte elini silahına daha kolay bir şekilde götürebiliyor.

İlişkinin diğer tarafında ise, içinde bulundurduğu isyan dinamiğini koşullara göre açığa çıkartabilen bir banliyö toplumu var. Polis katliamları, banliyöülerin biriktirdiği ayaklanma potansiyelini açığa çıkarmak için bulduğu en meşru konjonktürel an. İşte bu reaksiyon, tarihsel bir ilişkinin ürünü olarak cereyan ediyor.

Banliyö gençliği kinin birikimi ve açığa çıkarılması bağlamında bir duygudaşlık içerisinde. Hafızası diri, unutmamaya çalışıyor ve belleğe yeni vakalar ekliyor. Bu bağlamda örgütlü bir vücut gibi

hareket ediyor. Fakat spontane, öz savunmada ve devletle arasındaki zımnı anlamayı bozmadan hareket ediyor. Bu yanıyla da örgütsüz bir bütündür.

İlişkiselliğin banliyölü cephesindeki tezahürü üzerine kafa yormak, ezilenlerin karşı hegemonyasını anlamaya çalışmaktır. Suça bulaşmaları, lümpen ekonomik pratikleri, örgütsüzlükleri ve kendiliğindenci karakterleri, çelişkinin ağır basan tarafında devrimci potansiyeli gösteriyor bize. Bugün Fransa'nın siyasi mültetecisinden ekonomik göçmenine, işçisinden öğrencisine kadar Türkiyeli topluluğunun ciddi bir kısmı, banliyö gençliğine karşı Fransız bakışlar atıyor. Bu cepheleşmenin banliyö tarafı kinini kurumsallaştırmış, tepkisini tek başına ölen komşuları için değil, kontrolü azaltmak için kuşanmış bir geleneksel vücut. Devrimci dinamik en dışlanmış olabilmeyi becerende saklanıyor.

uysal kalıyor. Fransa ve Almanya'nın kendi politik tarihlerinin de göçmen politizasyonunda etkisi olacağını saklı tutarak, vurgulamak istediğimiz nokta, Fransa banliyölerinin tarihsel tavrının hesap sorucu bir kine dayanmasıdır. Bu verilerin bize gösterdiği başka bir olgu da hırsızlık, uyuşturucu ticareti gibi "kayıt dışı" ekonominin bölgede belli bir ağırlığının olması.

Bu oranların bize sunduğu belki de en önemli nokta, artışın polis kontrollerindeki artışla paralellik göstermesi. Zira suç, tespit edildiği sürece vardır. Tespit edilemeyen suç resmi kaynaklara geçmez ve dolayısıyla henüz suç olamamıştır. Kontrollerdeki artış, suç tespitindeki artışı da beraberinde getirmiştir. İşte isyanın ana hedeflerinden birisi de bu kontrol düzeninin kırılmasıdır.

Her fırsatta "kayıt dışı olanaklara" sarılan ve toplumsal eşitsizliği buradan dengelemeye çalışan ciddi bir banliyö

Tersane İstanbul şantiyesinde işçiler eylemde

Tersane İstanbul'daki Rixos Otel'in inşaatında çalışan işçiler, kötü çalışma koşullarına karşı direnişe geçti. İşçiler, taleplerinin karşılanmadığını dile getirirken 7 işçinin işten çıkarıldığı öğrenildi.

Fettah Tamince'nin kurucusu olduğu ve inşaat çalışmaları Sembol İnşaat tarafından yürütülen Tersane İstanbul'un şantiyesinde işçiler, kötü çalışma koşullarına karşı direniş başlattı.

Yaklaşık 2 aydır şantiyede başta beslenme olmak üzere çok sayıda sorunla çalışmak zorunda bırakılan 250'ye yakın işçi eylem yaptı.

Rixos Otel'in inşaatında çalışan ve yemekhanedeki kalabalık dolayısıyla uzun süre sıra beklemek zorunda kaldıklarını dile getiren işçiler, 2 ana yemekhane olduğunu ve ikisinin de açılmasını talep etmelerine rağmen bu taleplerinin karşılanmadığını dile

getirdi. İşçiler, kalabalık nedeniyle yemek sürelerinin kıaldığını vurguladı.

Şantiye yemekhanesinde çekilen görüntülerde, yemeklerin arasında dolaşan hayvanlar görüldü.

Hijyen sorununun yemekhaneye özgü olmadığını ve kaldıkları konteynerler ile başta tuvalet olmak üzere ortak alanlarda da hijyen sağlanmadığını anlatan işçiler, yemekhane sorumluları ve patron temsilcileri ile yaptıkları görüş-

melere karşın da olumlu bir dönüş alamadıklarının altını çizdi.

7 İŞÇİ İŞTEN ATILDI

Sorunlara karşı muhatap bulamayan işçilerin dün yemekhanedeki eylemi sonrası, kamera kayıtları izlenerek "sorumlu" olduğu düşünülen 7 işçinin işten çıkarıldığı öğrenildi.

Tersaneye giriş ve çıkış saatlerinde de kısıtlamaya gidildiğini, gece 12'den sonra girişin yasaklandığını kaydeden işçiler, kafe ve dinlenme alanlarının da kapatılarak sosyalleşmelerinin önüne geçildiğini aktardı.

Corning'de işçiler düşük ücrete karşı greve çıktı

işçiler greve çıktı. Fabrika girişine "Bu iş yerinde grev var" pankartı asan işçilere grevlerinin ilk günü sendika genel merkez yöneticileri de eşlik etti.

'BİZİ AÇLIĞA MAHKÛM ETMEK İSTİYORLAR'

Gebze Organize Sanayi Bölgesinde (GOSB) kurulu bulunan Corning fabrikasında DİSK'e bağlı Lastik-İş Sendikasında örgütlü olan işçiler greve çıktı.

TİS taslağında en son yüzde 105 zam isteyen işçilere patron yüzde 60 zam teklifiyle geldi. Bu oranı kabul etmeyen

Patronun işçileri açlığa mahkûm etme isteğinin gerçekleşmeyeceğini ifade eden Malkoç, "Bizi açlığa mahkûm etmek istiyorlar. Özellikle Corning işverenine buradan bir kez daha sesleniyoruz. Toplu sözleşme masasında size anlatamadık. İnsanları bu güneş altında tutup, bu insanları açlığa mahkûm etmek

istiyorsanız bunu başaramayacaksınız. Evet bugün işiniz az olabilir. Ama işin azlığını masada konuşmaya, bir çözüm üretmeye biz hazırız her zaman. Biz greve çıkmıyoruz, bizi greve çıkaran işverendir. Toplu sözleşme masasında refah seviyesinde, insanca yaşayacağımız bir ücret politikasıyla gelmiş olsaydılar biz de alternatif önerilerimizi ürettik. Bugünkü şartlarda yürüelim ama hiçbir arkadaşımız evine ekmek götürmekten, ödemelerini yapmaktan, faturalarını ödemekten eksiklik çekmesin diye elimizden gelen her türlü alternatif çabayı sunduk" diye konuştu.

'1,5 YILDIR NE İYİLEŞTİRME YAPILDI NE ZAM VERİLDİ'

Evrensel'e konuşan bir Corning işçisi yaşadıkları süreci şöyle anlattı:

"Aldığımız maaş asgari ücret 1,5 sene. 1,5 yıldır ne iyileştirme yapıldı ne zam verildi enflasyona ezdirdiler bizi. Geline nokta 'Yüzde 60'dan yukarı çıkmayız siz çıkın greve' dediler. Biz yüzde 120 ile masaya oturduk, yüzde 105'e kadar düştük. 6 aydır sürüyor sözleşme, işveren sadece yüzde 60 verdi iş yokluğunu bahane ederek. Corning firması sektöründe en öncü firma, geçen yıl rekor üstüne rekor kırdık tarihinin en iyi üretimini yaptı ama ona rağmen yine bir iyileştirme yapılmadı, iyileştirme istediğimizde sözleşmeyi bahane ettiler vermediler."

Colgate-Palmolive fabrikasında işçiler grevde

(GOSB) kurulu bulunan Colgate-Palmolive fabrikasında DİSK'e bağlı Lastik-İş Sendikasında örgütlü olan işçiler greve çıktı.

TİS taslağında yüzde 120 zam isteyen işçilere patron yüzde 77 zam teklifiyle geldi. Bu oranı kabul etmeyen işçiler greve çıktı. Fabrika girişine "Bu iş yerinde grev var" pankartı asan işçiler grevlerinin ilk gününü halaylar ve horonlarla geçirdi.

Gebze'de bulunan Colgate-Palmolive fabrikasında işçiler toplu iş sözleşmesi (TİS) sürecinde anlaşma sağlanamamasının ardından greve çıktı.

Gebze Organize Sanayi Bölgesinde

Enerji-Sen baskılara karşı Alarko önünde eylem yaptı

Beşiktaş, Ortaköy'de bulunan Alarko Holding binası önünde yapılan eylemde "Enerji İşçisi Köle Değildir", "Sendikalı Olmak Anayasal Haktır", sloganları atıldı.

Eylemde konuşan DİSK/Enerji-Sen Genel Başkanı Süleyman Keskin, "Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanunu'yla anayasal bir hak olan sendika seçme hakkı bile şirket yönetimi tarafından engellenmeye çalışılıyor" dedi.

DİSK'e bağlı Elektrik, Gaz, Su, Bıçaklı Çalınanlar Sendikası (DİSK/Enerji-Sen), Alarko Holding ve Cengiz Holding'in sahibi olduğu Alcen Enerji'deki üyelerine yönelik baskıları bugün protesto etti.

İnşaat işçilerinin eylemi kazanımla sonuçlandı

İstanbul Ataşehir'de bulunan Finans Merkezi Şantiyesi'nin Limak Holding'e ait kampların koşullarında kalan yüzlerce inşaat işçisi, yaşanan su kesintisi ve yemek sorunları gibi çeşitli nedenlerden dolayı 14 Temmuz'da eyleme geçti.

Aralarında Devrimci Yapı, İnşaat ve Yol Sendikası (Dev Yapı İş) ve İnşaat İşçileri Sendikası (İnşaat İş) üyelerinin olduğu işçiler, koşullarının olduğu kamp alanında ateş yakarak, yaşanan duruma tepki gösterdi.

LİMAK GERİ ADIM ATTI

Eylemin ardından Limak yetkilileri inşaat işçileriyle görüştü. Dev Yapı-İş, görüş-

meye ilişkin sosyal medya hesabından yaptığı paylaşımda, görüşmenin olumlu sonuçlandığını belirterek, "Görüşme

sonunda, işçi arkadaşlarımızın talepleri yarından itibaren karşılanmaya başlanacak. Bu süreçte pazartesi gününe

kadar hiçbir arkadaşımız güvence olarak iş başı yapmayacak ve yevmiyeleri kesilmeyecektir" diye belirtti.

KAZANIMLA SONUÇLANDI

İnşaat-İş Sendikası sanal medya hesabından yaptığı açıklamayla eylemlerinin kazanımlarını aktardı. Açıklama şöyle: "(...)FMS'de Limak'a ait işçi kamp-

larında su kesintileri, tahta kuruları ve sağlıklı olmayan yemeklere karşı yaşanan işçi isyanının ardından sağlanan

anlaşmanın denetlenmesi için bugün sendikalarımızın temsilcileri Limak yetkilileriyle görüşme gerçekleştirdik. Sendika temsilcilerimizin bugün Limak yetkilileri ile gerçekleştirdiği görüşmede, sorunların çözümü için bugüne kadar hangi önlemlerin alındığı ve alınması gereken önlemler noktasında gelişmeler konuşuldu. Bu çerçevede ilk elden 10 tane 20 tonluk su tankı, 10 tane yatay buzdolabı, 10 tane salon tipi klima, 750 adet ayaklı vantilatör, 3350 yatak, 8000 nevresim, 3000 yastık, 3000 battaniye, 10 adet çamaşır makinasının siparişlerinin verilerek ilk adımların atıldığı belirlendi."

(HABER MERKEZİ)

FELAKETLER ÜLKESİ TÜRKİYE

Deprem, sel, kazalar... Her türlü felaketin yaşandığı bir ülke burası. Felaketlerden payını alan da halk oluyor. Deprem ilk defa meydana gelmiyordu. Daha önce de olan bir şeydi ve daha önce olduğunda sonuçları ortadaydı. Tekrar meydana geldi ve yine benzer sonuçlar ortaya çıkardı. Ortaya çıkan bir şey daha vardı; o da devletin her iki süreçte de benzer tutumu, önlemsizliği. Sel de aynı şekilde. Türkiye'nin iklim koşullarından kaynaklı sürekli meydana gelen bir doğa olayı sel. 1-2 defa değil sürekli karşımıza çıkan, gözümüzü kapatamayacağımız bir afet. Sürekli meydana gelmesine rağmen değişen bir şey yok. Her defasında halkın yaşamını olumsuz etkilemeye devam ediyor. Buna rağmen farklı bir sonuç karşımıza çıkmıyor. AFAD'ın tedbir alın mesajlarından başka bir önlem göremiyoruz.

Daha geçtiğimiz mart ayında Urfa'da sel felaketi meydana geldi. Sonuç ne oldu? Urfa'da 16, Adıyaman'da 4 kişi hayatını kaybetti. Birçok cadde ve sokak sular altında kaldı. İnsanlar sel sularına kapılmamak için, hayatta kalmak için uğraş vermek zorunda kaldı. Şimdi yine Karadeniz'de sel felaketi yaşanıyor. Üstelik yeni yaşanan bir şey de değil ama hep aynı sonuç gün yüzüne çıkıyor. Peki neden Karadeniz bölgesinde bu kadar sel yaşanıyor? Değişen iklim koşulları, dünyada artan kuraklık buna sebep olmaktadır. Karadeniz'de sürekli ısınma muson yağmurlarını beraberinde getirmektedir. Bu yağışlar sele sebep olmakta selle birlikte birde heyelan yaşanmaktadır. Uzmanlara göre ısınma devam ettikçe Karadeniz'de seller daha sık yaşanacaktır. Uzmanlar uyarıyor peki bunu dikkate alan var mı? Jeoloji Mühendisi Prof. Dr. Osman Bektaş "Halkın artık bu duruma duyarlı olması lazım. Kendi tedbirini alması gerekir. Her şeyi de devletten beklemememiz

lazım" diyor. Sormak gerekiyor; dere yatağına kurulu evlerde yaşayan halk ne yapacak? Öncelikle bu evlerin devlet tarafından taşınıp güvenli bölgelerde inşa edilmesi gerekiyor. Bunu halk kendi önlemleriyle nasıl yapacak? Evlerin güvenli bölgelere taşınması elbet devlet için artı bir maliyet. İnsanların ölümüne göz yummak, buna sebep olmak maliyetsiz olanı. İş rant alanı açmaya gelince bölgedeki derelerde inşaat yapılması teşvik ediliyor. Buna itiraz eden halka ise "devletin kurumlarının tüm itinayla çalıştığı" söyleniyor. Evet devlet itinayla çalışıyor; yeni rant kapıları açmak ve doğayı talan etmek için.

Doğa üzerindeki yapılaşma, holdinglere peşkeş çekilen verimli araziler bir bütün bu felaketlere yol açıyor. Felaketlere önlem alınmadığını söyledik. Felaketen sonra enkaz kaldırma işlemlerini de yine bu şirketler üstlenerek yıkımdan kâr elde ediyorlar. Özellikle Karadeniz bölgesi ranta peşkeş çekilmiş durumda.

Sel yataklarındaki yanlış yapılaşma durdurulmalı, heyelanlara karşı etkili olan orman örtüsüne zarar verilmemeli, artan yağışın şiddetine göre tasarlanmış yağmur drenaj sistemi inşa edilmeli, arazi yeteneğine göre kullanılmalıdır. Arazi yetenek haritaları tarım alanlarını ve ormanla kaplı olması gereken yerleri göstermektedir. Bu haritalar güncellenmeli, buna uygun davranılmalıdır.

En önemlisi ise yerleşim yerlerini afet bölgelerinden taşımak. Ancak bu bir bütün şehrin yeniden yapılandırılması anlamına geliyor. Ne yazık ki böyle bir seçeneğin olmadığını hepimiz biliyoruz.

Afetlerin verdiği zarar en aza indirilebilir. Ancak alınacak önlemler devletin rant politikalarıyla uyumlu değildir. Bu yüzden halktan kendi önlemlerini alması istenir. Doğa talan edilmeye devam ettikçe felaketler de yaşanmaya devam edecektir.

KAVGADA

ÖLÜMSÜZLEŞENLER

Erol Doğan: Kars Göle doğumlu olan Erol Doğan, Proletarya Partisi militanı olarak faaliyet sürdürürken 24 Temmuz 1977 tarihinde Zeytinburnu'nda Veli Can Oduncu adlı bir sivil faşist tarafından katledildi.

Düzgün Şengezer: Dersim, Mazgirtli olan Şengezer Ankara Ticaret Lisesi öğrencisiyken 25 Temmuz 1980'de Kırkkonaklar'daki bildiri dağıtımını esnasında faşistlerin kurduğu pusuda çapraz ateşle katledildi.

1 AĞUSTOS ŞEHİTLERİ

Tarih 1 Ağustos 1986... O dönemler Dersim'de yoğun bir abluka vardır. 3. Konferans'ın yapılacağı duyumlarını alan devlet, kendince büyük bir darbe yapmanın hazırlığı içine girer. Bu arada gerillalar da askerin yoğunlaşmasının farkına vararak çekilmeye başlar. Ancak asker daha önceden gerillanın geleceğini tahmin ettiği alanlarda da pusuya yattığı için geri çekilmekte olan gerilla birliği askerlerce taranmaya başlar. Gerillalar bu abluhanın altında köye çekilmeyi başarır fakat askerler bu kez de köyü abluka altına alır. Köyün içinde yaşanan çatışmada 9 gerilla destansı bir direnişle şehit düşer.

Doğan Memeçil (Enver): Dersim Merkez Halvori köyünde dünyaya geldi. 1980 öncesinde mücadeleye katıldı. Kod adı Enver olan Doğan Memeçil, Proletarya Partisi üyesi ve Halk Ordusunun birim komutanlarındandı.

Ali Demir: 18 Aralık 1962'de Dersim Pülümür'de doğdu. Avusturya'dan mücadele için ülkeye yeni gelen Demir Proletarya Partisi ileri militanı, Halk Ordusu savaşıydı.

Cumhur İçöz: Sivas Şarkışla doğumlu olan Cumhur İçöz, ölümsüzleştğinde Proletarya Partisi ileri militanı, Halk Ordusu savaşıydı.

İmam Utan: Dersim Ovacık'a bağlı Çakperi köyünden olan İmam Utan, Proletarya Partisi ileri militanı, Halk Ordusu savaşıydı.

Yusuf Yıldırım: Dersim Merkez'e bağlı Batman (Hapik) köyünden olan Yusuf Yıldırım Proletarya Partisi ileri militanı, Halk Ordusu savaşıydı.

Yusuf Tosun: Dersim Merkez'e bağlı Halvori köyünde doğan Yusuf Tosun Proletarya Partisi ileri militanı, Halk Ordusu savaşıydı.

Süleyman Kaya: Dersim Hozat'a bağlı Ergen (Geçimli) köyünden olan Süleyman Kaya Proletarya Partisi ileri militanı, Halk Ordusu savaşıydı.

İsmail Kaya: 1960 yılında Sivas'ın Divriği ilçesi Ovacık köyü doğumlu olan İsmail Kaya Proletarya Partisi ileri militanı, Halk Ordusu savaşıydı.

Cahit Oğuz: 1960 Dersim Hozat'a bağlı Kilise köyü Sorpiyan (Yenidoğdu) mezrasında doğan Cahit Oğuz Proletarya Partisi ileri militanı, Halk Ordusu savaşıydı.

***

Ali Karakaş: Türkiye'de mücadele yürütürken zorunlu olarak yurt dışına çıkan Ali Karakaş, orada da faaliyetlerini aksatmadan sürdürdü. Ağustos 1991'de geçirdiği bir trafik kazası sonucu Almanya'da yaşamını yitirdi.

Emre Bilgin: İdeolojik politik mücadelenin pratiğiyle geliştiren örnek bir devrimciydi. Tutsaklık sürecini olabildiğince verimli geçirmeye çalışan Bilgin, hapis hanede ideolojik birikimini artırmıştır ve eleştiri-özeleştiri mekanizmasıyla kendini geliştirmeye devam etmiştir. '92'de Askeri Komisyon'da görev almıştır.

20 Temmuz 1992 tarihinde İstanbul'da Emre Bilgin'in de içinde bulunduğu araba durdurulur. Emre Bilgin ellerinde bulunan tek silah olan bir tabancayla ateş ederek arabadan dışarı çıkar ve uygun bir yere siper alır. Arabada kalan yoldaşı fırsatını bulunca arabadan inip uzaklaşır. Emre Bilgin, Esenyalı Mahallesi'nde polislerle çatışmaya devam eder. Üstündeki parayı ve kimliğini yakar. Yaralanır ve yarasından akan kanla duvara Proletarya Partisinin adını yazar. Bulunduğu yere girmeye çalışan bir polisi öldürerek silahına el koyar ve

çatışmaya devam eder. "Sizden aldığım silahla sizinle savaşıyorum" diye düşmanla alay eder. Yarası ağır olduğu için hareketsiz hale gelince polis Emre Bilgin'i kurşunlayarak katlederler. 1962 İstanbul doğumlu olan Emre Bilgin ölüm-süzleştğinde Proletarya Partisi üyesiydi.

Hasan Gülünay (Fuat): 1963 yılında Erzincan ilinin Kemah ilçesinde dünyaya gelen Hasan Gülünay (Fuat), henüz 9 yaşındayken yaşamını sürdürürebilmek için İstanbul'daki yakınlarının yanına giderek camcı çırağı olarak çalışmaya başlar. 1978 yılında Proletarya Partisi ile tanışır. 1980 AFC'siyle birlikte Partiyeye bağ kurar. Yeni örgütlenmiş ve siyasi olarak yetersiz olmasına rağmen tüm gayretiyle Partiyeye bağ kurma çabasına girer. Ancak 1983 yılında ilişki kurabilir. 1987 yılında Halk Ordusunun şehir gerillası faaliyeti için ilk adımı atar. Hasan Gülünay 20 Temmuz 1992 tarihinde Tarabya'daki evinden Sirkeci'ye giderken gözaltına alınır. Gözaltında olduğuna dair aynı dönemde gözaltında olan Erol Çam adlı şahsın Hasan Gülünay'ı Gayrettepe'de gördüğüne dair açıklamalar yapmasına rağmen gözaltında olduğu kabul edilmez. Dürüst, kararlı ve paylaşımcı bir kişiliğe sahip olan Gülünay, bu kararlılığını gözaltındayken de sürdürmüştür. Hasan Gülünay "Gözaltında Kayıp"ların ilklerinden biri olarak ölümsüzleşir. Ailesi ve yoldaşları Gülünay'ın katillerinin ortaya çıkması için çeşitli kampanya ve eylemler düzenler. Gülünay için açılan dava zaman aşımına uğradığı gerekçesiyle kapatılır.

ERZİNCAN KILIÇKAYA ŞEHİTLERİ

31 Temmuz 1994 günü özel bir görev için gittikleri Erzincan ili Kılıçkaya (Sürbahar) köyü yakınlarında bir gerilla grubu askerin saldırısına uğrar. Partizanlarla göğüs göğse çarpışmayı göze alamayan faşist TC güçleri kilometrelerce uzaktan teknolojinin gücüne dayanarak top mermileri yağdırmayı tercih ediyordu. Bu çatışma da buna bir örnektir. Gerillalar köy yakınlarında patlama sesleri ile askerin saldırısını fark ederler. Top mermileri gerillaların etrafına yağmur gibi yağmaya başlar. Siyasi Komiserlik ve Komutanlık görevini yapan Fethi Özdemir (Selim) ve Halk Ordusu savaşı Özlem Sürgeç (İsyan) ölümsüzleşir.

Fethi Özdemir (Selim): 1967 Dersim Pertek doğumlu olan Fethi Özdemir (Selim) 1992 yılında Halk Ordusuna

katılmıştır. Devrimciliği boş vakitlerde yapılan bir uğraş olarak değil, bir yaşam tarzı olarak algılıyor ve öyle yaşıyordu. Sanatsal yanı da oldukça gelişkin olan Fethi Özdemir eleştiri özeleştiri mekanizmasını aktif olarak kullanıyordu. Kaleme aldığı yazılarında da Parti sorunları ile ilgili yapılması gerekenleri ortaya koymuştur. Genelde Parti içinde özelde ise Ordu içinde proleter kültür ve sanatın önemini gören Komutan Selim, "Gerillanın Sesi" adlı gazetenin çıkarılmasını da organize etmiştir. Proletarya Partisi üyesi ve Halk Ordusu komutanlarından olan Fethi Özdemir çalışkanlığı, üretkenliği ile örnek olmuştur.

Özlem Sürgeç (İsyan): Proletarya Partisi ileri militanı olan Özlem Sürgeç (İsyan) 1991 yılı sonlarında Halk Ordusuna katıldı. Bir yoldaşı Sürgeç'i şu sözlerle anlatıyor: "Zeki ve reaksiyoner bir kişilik özelliğine sahiptin. Kısa sürede gerçek dost ve düşman ayırımının nerelerden başlanarak yapılması gerektiğini ve eşek dururken palanı dövmenin saçmalığını anladın ve böylece de devrimciliğe ilk adımlarını da atıvermiş oldun..."

***

M. Tahsin Budak (Arap): 21 Aralık 1957 yılında İskenderun'da Arap milliyetine mensup bir ailenin çocuğu olarak doğdu. Lise yıllarında Proletarya Partisinin düşünceleri ile tanışarak bu saflarda yerini alır. Tahsin Budak, daha sonraki yıllarda bir işçi olarak Almanya'ya gider. O, artık ülke içinde mücadele etmek ister ve görev olarak kısa bir süre de Ortadoğu'ya ve daha sonraları ise defalarca Türkiye'ye gelir. Son istemi Türkiye'ye yerleşerek mücadeleyi burada sürdürmektir. Türkiye'ye gelerek nasıl yerleşeceğinin hesabını yapmak isteyen Tahsin Budak, 21 Temmuz 1995 tarihinde yurt dışına dönmek üzere yola çıktığında geçirdiği bir trafik kazası sonucu şehit düşer.

Eren Kaya (İsmail): 1984 İstanbul doğumlu olan Eren Kaya devrimcilerin içinde büyümüştür. Fransa'da yaşarken Halk Ordusuna katılma talebinde bulunur. Ardından Eren Kaya Karadeniz dağlarında İsmail kod adını alır. 1 yıl sonra gerilla yaşamının disiplini ve birçok zorluğunu kaldıramayan Kaya kır faaliyetinden ayrılma talebinde bulunur. Yurt dışına döner fakat pişman olur ve mücadeleye katılmak istediğini belirtir. Tekrar aktif faaliyete katılsa da kendi içindeki çatışması son bulmaz. 28 Temmuz 2004'te yaşamına son verir.

KAVGADA REHBER, DİRENİŞTE ISRAR: SÜLEYMAN CİHAN

Tutanaklardan Partizan davası

“Ölü ele geçirilen kişinin
Süleyman Cihan olup
olmadığı araştırılıyor

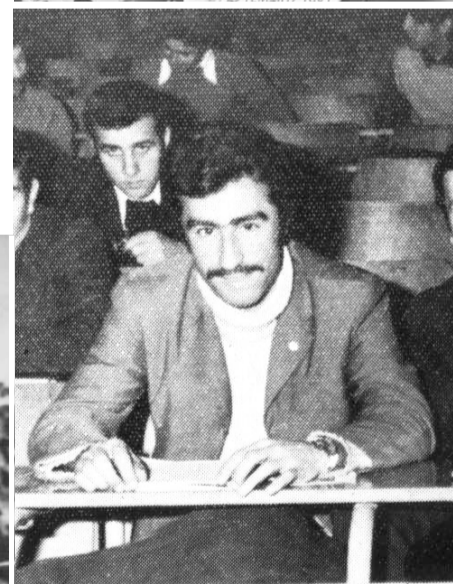
**Ruhumuz üşüyordu.
Zindanlara ve yoksul evlere,
Ve zirvelerde yol gözleyenlere
O kahredici haber düşüyordu
Cihanımız, canımız; Öğretmen
önderimiz
İlkinki kadar ikirciksiz ilkinki
kadar tereddütsüz
Yaşamını sancak sancak öreerek
Dilini duvarlara gömerek
Ser verip sır vermeyerek
Ölümsüzlerin katına uçuyordu...**

Ne acıları koynunda büyümüştü Dersim, ne tatlı sevinçlerle birlikte ve ne ihanetlere tanıklık etmişti, nice direnişlere yer verirken tarihinde. Yaşamın diyalektiği çok daha sert ve kesin sınırlarla ayrılmıştı Dersim'in sarp coğrafyasında. '38 Dersim Katliamını, acısını ve sürgününü, bununla birlikte direnmenin, baş eğmezliğin, onuru bir bayrak gibi taşımanın gururunu yaşamış insanların çocuklarıydı Dersim halkı. Bunlardan biriydi 1949'da Ovacık ilçesinin Hülükuşağı köyünde dünyaya gözlerini açtığı Süleyman Cihan. İsmi kim ne sebeple verdi bilinmez ama bugün çok net olan bir şey var ki, ondan sonra direnmenin ve işkencede destan yazmanın onuruna pek çok bebek onun adını taşıdı künyesinde, tıpkı "İbrahim" gibi... Küçük yaşlardan itibaren anlatılanların ve bizzat yaşanan etkisiyle tepki duymaya başlıyordu sisteme. Bir köylü çocuğu olarak ilk ve ortaokulu Ovacık'ta okudu. Lise öğrenimini ise Elazığ'da tamamladı. Sisteme karşı olan tepkisi onu bir şeyler yapmaya itiyordu ve bunun tek başına olmayacağını bilincindeydi, daha genç yaşlarda Proletarya Partisi ile ilişkiye geçti. Ancak partinin 1973 yılında aldığı yenilgi nedeniyle ilişkisi uzun sürmedi. Bir taraftan okurken, di-

ğer yandan genç nesillere öğretmenlik yapıyordu. Bu öğretmenlik yaşamının sonuna dek sürdü, ama bir farkla: O artık sadece okulda değil, işçilerin, köylülerin emeğiyle geçinenlerin olduğu her yerde kitlelerin öğretmeni, devrim bilincini taşıyan, sorgulayan, sorgulatandı. Yaşamıyla düşüncelerindeki kararlılığı ve inancı yansıttı, proletaryanın kurtuluşu yolunda yaşadı ve ölümü de bu yolda oldu... 1974 yılında İstanbul'da Tunceli Kültür ve Dayanışma Derneği'ni kurarak başkanlığını yaptı. Batı Anadolu Bölge Komitesinde görev aldı. Sağcı oportünistlerin partiyi tasfiye girişimlerine karşı mücadele bayrağı açan komünistlerin en önündeydi. Onun kararlı, sabırlı ve yılmaz mücadelesi sonucu Parti çizgisini, örgütsel, siyasi ve ideolojik olarak tasfiye etmeye çalışan Koordinasyon Komitesi hizbi Partiden uzaklaştırıldı. Bundan sonra da yaşamının her döneminde olduğu gibi, görevlerin en büyüğünü omuzlamakta tereddüt etmedi. Ülke çapında kurduğu ilişki ağıyla, Konferans Örgütlenme Komitesi onun sayesinde toplanmış oldu. Yoğun faaliyetler sonucunda 1. Konferans yapıldı. Merkez Komitesi Siyasi Büro üyeliğine ve Örgütlenme Komitesine getirildi. Halk Ordusunun Genel Konseyinde örgütlenme görevini de üstlenen Süleyman Cihan, bu dönemde aranır duruma düştü. 12 Eylül Faşist Cuntası'yla zulmün, baskının, işkencenin, ölümün kol gezdiği, açlık ve yoksulluğun cirit attığı, ülkenin kan gölüne dönüştürüldüğü günlerde didik didik aranan Süleyman Cihan, o zorlu koşullarda kavganın gerektirdiği sorumluluklarına dört elle sarıldı. Faşist cuntayla birlikte mücadeleyi bırakma, yılgınlık, karamsarlık, örgütleri feshetme, yurt dışına kaçma, mültecileşme vb. ihanetin kol gezdiği, ricat "taktik"lerinin alındığı bir süreçte Proletarya Partisi,

cunta koşullarında 2. Konferansı'nı yaparak, sebatla silahlı mücadeleyi yürütme kararını alıp, sınıf mücadelesindeki kararlılığını dosta düşmana gösteriyordu. Konferansta Süleyman Cihan MK üyeliğine ve MK tarafından da Genel Sekreterliğe seçildi. Cunta koşulları tüm hızıyla sürerken o, faaliyetlerini bir an olsun bırakmadı. 28 Temmuz 1981'de İstanbul'da düşmanın eline geçti. Ancak faşizmin böylesi yılmaz bir komünisti ele geçirmekten duyduğu çılgınca sevinç, Süleyman Cihan'ın İbrahim Kaypakkaya'dan devraldığı "ser verip sır vermeme" tavrıyla yarattığı direnişle "hayal kırıklığına" döndü. Kimliğini dahi kabul ettiremeyen düşman, ailesinden pek çok kişiyi işkencelerden geçirdi. Gözaltına alındığı üç ay boyunca kabul edilmedi, ailesinin ve yoldaşlarının dışarıda kamuoyu oluşturma çabalarına karşın, aylarca süren işkenceli sorgulardan sonra 15 Eylül 1981'de katledildi. Faşist cellatlarca kimsesizler mezarlığına gömülen

Süleyman Cihan'ın cesedi uzun uğraşlar sonucunda bulundu. Cesetteki işkence izleri katledildiğinin bir ispatı olarak haykırıyordu. Proletarya Partisi'nin tarihinde işkencede katledilen ikinci genel sekreter olarak geçen Süleyman Cihan, ortada onu katledenlerin esamesi bile okunmazken, ezilen halkımızın yüreğinde, yoldaşlarının ondan devraldığı kavgada yaşıyor! Tarihe kör karanlık zamanlarda umut ve coşku aşıl原因 bir kıvılcık olarak...

21. MUNZUR FESTİVALİ'NDE BULUŞALIM!

Bu sene 21.si düzenlenecek Munzur Kültür ve Doğa Festivali 3-6 Ağustos tarihlerinde Dersim Merkez, Pertek, Ovacık ve Hozat ilçelerinde gerçekleştirilecek. 1999 yılında köy boşaltmalara ve doğa talanına karşı başlatılan festival bölgenin en uzun soluklu politik festivallerinden birisi. Dersim coğrafyasına tehdit oluşturan ve her dönem gelişen farklı saldırılarla boyutlanan doğa talanı bu yılki festivalin de ana gündemini oluşturuyor. Barajlar, HES'ler ve kalekollarla, kulelerle kuşatılan Dersim coğrafyasına dönük yüzlerce maden projesi mevcut. Genel politik sürece dair paneller, inanç bölgelerinde etkinlikler de festivalin programında yer alıyor.

Munzur Festivali aynı zamanda Dersimlilerin diline, kimliğine ve inancına sahip çıkma çabasıdır. Baskılanan, yok edilmek istenen Dersim kültürü festivallerle aktarılmaya, yaşatılmaya çalışılıyor. Son yılların en büyük eleştirisi festivalin

politik muhtevasını yitirdiği, salt bir eğlence-konser anlayışına dönüştüğüdür. Mücadelenin gerilemesiyle devrimci politikanın alanlarını yoz-lümpen kültürün doldurduğu ifade edilmektedir. Bunu değiştirecek olan, festivalleri esas anlayışına kavuşturacak olanlar biziz.

Kuşkusuz her festival bizim açımızdan bir pratik çalışma ve ajitasyon/propaganda sahasıdır. Bu festival de bütünüyle yetersizliklerimizi görme, eksikliklerimizi açığa çıkarma, kitlelerle bağ kurma açısından değerlidir. Her faaliyetimizin başarısı ya da başarısızlığı, hedeflerimizin gerçekleştirilmesi; çalışmayı doğru bir politika etrafında, disiplin temelinde oluşturulacak planlarımız ve kolektif çalışmamızla ilgilidir. Enerjimizi ve çabamızı örgütlü faaliyetin hizmetine sunduğumuzda karşılığının da o denli verimli olduğunu göreceğiz.

Özellikle içinden geçtiğimiz bu krizli süreç festivalleri ve kitle çalışmaları-

mızı daha anlamlı kılıyor. Halkın tüm katmanlarının "terörist" ilan edildiği, mücadelenin "bittiği", umutsuzluğun yayıldığı bu süreci mücadele ile ilmek ilmek örmek bizim önümüzdeki en büyük görevlerden birisi. Devrimci mücadele yok edilmek, devrimciler-ile-riciler sindirilmek isteniyor. Biz kitlelerle bulduğumuz, kitlelerin içerisinde kök saldığımız sürece ne yok edilebiliriz ne de köklerimizden koparılabiliriz. Türk hakim sınıflarının sistematik, kapsamlı saldırılarını da her faaliyet alanında kitleleri örgütleyerek, onlardan öğrenerek ve öğretmek alt edebiliriz.

MUNZUR'UN COŞKUSUNU KUŞANALIM!

Munzur Festivali her dönem yasaklar karşısında devrimci tutumun, baskının ve inkârın, sistemin kültürünün karşısında halkın ilerici kültürünün sahiplenilmesinin simgelerinden biri olmuştur. Bu festival sürecini de böyle

ele almalı bu ekseninde geliştirmeliyiz. Festival hazırlıklarını örgütlü, planlı ve kolektif bir şekilde faaliyetimizin bir parçası haline getirmeli, eksikliklerimizi görmeli ve bu eksikliklerimizi giderme yolunda adım atmalıyız. Kitlelerle temas kurulmayan, kitlelerin seferber edilmediği bir çalışma bizim açımızdan anlamsızdır. Kitlelerle temas kurulabilecek tüm olanakları ortaya çıkarmalı ve bu olanaklardan faydalanmalıyız. Krizin, yokluğun, yoksulluğun ve umutsuzluğun had safhada olduğu koşullarda halkın bir araya geldiği alanları ve doğasını, kültürünü, mücadeleyi sahiplendiği festivalleri çoğaltmalıyız. Açığa çıkan bu olanakları ve kitleleri devrim mücadelesinde seferber etmek için Munzur'un coşkusunu kuşanalım, 21. Munzur Kültür ve Doğa Festivali'nde buluşalım!

Dersim'den Bir Partizan Okuru

YENİ DEMOKRASİ
MÜCADELESİNİN GÜR SESİ!

OKU OKUT!

 [yenidemokrasi1](https://www.facebook.com/yenidemokrasi1)

 [ydemokrasi11](https://twitter.com/ydemokrasi11)

 yenidemokrasigazetesi@gmail.com

 [yenidemokrasi](https://www.instagram.com/yenidemokrasi)

 yenidemokrasi32.net

Özgür Gelecek İçin **Yeni Demokrasi Gazetesi** Sahibi ve Yazı İşleri Müdürü: Tuba Apaydın Yayın Türü: Yaygın Süreli

Yönetim Yeri: Kamer Hatun Mah. Al Hatun Sok. No:6 Daire:3 Beyoğlu/İstanbul İletişim: 0212 534 54 76- yenidemokrasigazetesi@gmail.com

Baskı: Alesta Ajans Basım Medya ve Bilgi Teknolojileri San. Tic. Ltd. Şti Davutpaşa Cad. Güven İş Merkezi B Blok, 1 Kat, No: 349 Zeytinburnu/İst-0212 501 21 20